

It's (all about) Learning

Onderzoeksverslag over de inzet van It's Learning

Auteur: Anita Lagendijk – van Ginkel

Studentnummer: 575820

Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn

Groep: LS15-2vA

Onderwijsseenheid: D3

Datum: november 2017

It's (all about) Learning

Wat men moet leren doen, leert men door het te doen.

~Aristoteles, Griekse filosoof, 348-322 v. Chr.~

Auteur: Anita Lagendijk – van Ginkel

Studentnummer: 575820

Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn

Groep: LS15-2vA

SLB'er: Eline Verweij

Onderwijseenheid D3 - praktijkonderzoek

Onderzoeksinstelling: Hoornbeeck College locatie Amersfoort

Praktijkcoach: Jeanette Hakkenberg

Col-groep: Maartje Bogers, Rowan de Jong, Sofie Langhout

Col-groepdocent: Cécile Kienhorst

Datum: november 2017

VOORWOORD

In het kader van mijn opleiding Leraar Gezondheidszorg en Welzijn (LGW) aan de Hogeschool van Arnhem Nijmegen (HAN) heb ik onderzoek gedaan bij het Hoornbeeck College naar de inzet van de digitale leeromgeving It's Learning (IL).

Dit onderzoeksverslag is bedoeld voor het docententeam en de opleidingsmanager verpleegkunde en verder voor iedereen die geïnteresseerd is in de manier waarop IL ingezet kan worden bij een theorievak, in het bijzonder het vak verpleegkundetheorie (VPT).

Bij de totstandkoming van dit verslag waren veel mensen betrokken en ik ben hen dan ook veel dank verschuldigd.

Allereerst bedank ik alle respondenten voor het invullen van een enquête of door middel van hun bijdrage aan een interview. Dit betreft zowel studenten als docenten van de verpleegkunde-opleiding aan het Hoornbeeck College van de locatie Amersfoort. Zonder jullie input had ik dit onderzoek niet kunnen verrichten.

Vervolgens bedank ik Jeanette Hakkenberg, mijn coach en collega van het Hoornbeeck College. Hartelijk voor het kritisch meelezen en je goede vragen. Hierdoor is ik mijn verslag bijgeschaafd op de plaatsen waar dat nodig was. Diezelfde dank spreek ik uit aan Marlène van der Ven, mijn schoolopleider die mij de afgelopen twee jaar van feedback heeft voorzien, kritische vragen heeft gesteld en ook dit eindverslag van kritische feedback heeft voorzien. Dank! Ook mijn broer John van Ginkel ben ik dank verschuldigd. Als data-analist heeft hij kritisch gekeken naar de getrokken conclusies en de verslaglegging van mijn onderzoeksrapport. Na zijn kritische opmerkingen heb ik de verslaglegging verder aangescherpt. Met hem heb ik ook gekeken naar de inconsequenties en zwakke kanten van dit onderzoek.

Natuurlijk ben ik ook mijn lieve man dankbaar die mij thuis zoveel uit handen nam, zodat ik alle tijd had voor mijn opleiding en dit onderzoek. Hij moedigde me steeds weer aan om elke keer een volgende stap te zetten. Ook zijn relativerende opmerkingen had ik nodig en hebben me met twee benen op de grond gehouden.

Boven alles ben ik dankbaar dat God mij gezondheid, verstand en inzicht gaf om mijn werk te doen en deze opleiding af te afronden.

Zwartebroek, november 2017
Anita Lagendijk – van Ginkel

INHOUD

Voorwoord	3
Samenvatting.....	6
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding, relevantie en context onderzoeksorganisatie	7
1.2 Doelgroep en leeswijzer.....	7
2. Probleemstelling, doelstelling en onderzoeksvraag	8
2.1 Probleemstelling	8
2.2 Beschrijving van het praktijkprobleem.....	8
2.3 Doelstelling	8
2.4 Onderzoeksvraag	9
2.5 Praktijkonderzoek	9
2.6 Afbakening onderzoek.....	9
3. Theoretisch Kader	10
3.1 Inleiding: De inzet van digitale hulpmiddelen in het onderwijs	10
3.2 Digitaal platform It's Learning	11
3.3 Voorwaarden om It's Learning in te kunnen zetten	11
3.4 Wat zijn de basisbehoeften van studenten?	12
3.5 Input voor onderzoeksinstrumenten	12
4. Onderzoeksmethoden	13
4.1 Enquêtes	13
4.2 Interviews	13
5. Resultaten	14
5.1 Studentenenquête algemeen	14
5.2 Ervaringen van studenten met It's Learning	14
5.3 Wensen van studenten bij het werken met It's Learning	15
5.4 Docentenenquête en interview algemeen.....	17
5.5 Wat zijn de ervaringen van docenten bij het werken met iT's Learning?	18
5.6 Wensen van docenten bij het werken met It's Learning bij VPT.....	18
5.7 Welke knelpunten ervaren docenten in het werken met It's Learning?	20
5.8 Basisbehoeften van studenten binnen IT's Learning	20
6. Conclusie	22
6.1 Wat zijn de ervaringen van studenten met It's Learning?	22
6.2 Wat zijn de wensen van studenten voor het werken met It's Learning?	22
6.3 Wat zijn de ervaringen van docenten met It's Learning?	22
6.4 Wat zijn de wensen van docenten met It's Learning?	22

6.5	Welke knelpunten ervaren docenten met It's Learning?	22
6.6	Basisbehoeften van studenten binnen It's Learning?	22
6.7	Conclusie en beantwoording hoofdvraag	23
7.	Aanbevelingen	24
8.	Discussie	25
8.1	Validiteit van het onderzoek	25
8.2	Betrouwbaarheid van het onderzoek	25
	Bibliografie	27
	Bijlage 1 - Didactische leerstrategieën	29
	Bijlage 2 - Piramide van Anderson/Krahwohl	30
	Bijlage 3 - Voorbeeld sturingsopdrachten in digitaal leermateriaal	31
	Bijlage 4 – Studentenenquête	32
	Bijlage 5 – Docentenenquête	36
	Bijlage 6 – Uitkomsten studentenenquête	43
	Bijlage 7 – Uitkomsten docentenenquête	47
	Bijlage 8 – Studenten interview (getranscribeerd)	56
	Bijlage 9 – Docenten interview (getranscribeerd en geanonimiseerd)	59
	Bijlage 10 – Feedback op onderzoeksvoorstel en onderzoeksplan	66
	Bijlage 11 – Feedback vanuit de onderzoeksinstelling	68
	Bijlage 12 – Posterpresentatie	69
	Bijlage 13 – Feedback op posterpresentatie	70

SAMENVATTING

Op het Hoornbeek College kunnen docenten gebruik maken van de digitale leeromgeving It's Learning (IL) ter ondersteuning van onderwijsprocessen. Tot nu toe wordt dit platform door de sector verpleegkunde niet veel gebruikt.

Het doel van dit onderzoek is om bij te dragen aan de doelstelling van het Hoornbeek College met betrekking tot actuele informatie- en communicatietechnologie (ICT) en multimedia. In de doelstelling van het Hoornbeek College heeft de inzet van ICT/multimedia een toegevoegde waarde, is deze inzet doelgericht en draagt het bij aan de vorming en toerusting van de studenten om goede beroepsbeoefenaars te worden in de 21^e eeuw (Hoornbeek College 2014;2016).

Om erachter te komen hoe IL ingezet kan worden bij de sector verpleegkunde is onderzoek gedaan aan de hand van de volgende onderzoeksvraag:

Wat hebben docenten van het verpleegkundeteam van de locatie Amersfoort nodig om It's Learning in te zetten bij het vak verpleegkundetheorie voor eerste- en tweedejaars verpleegkundestudenten aan het Hoornbeek College, waarbij rekening gehouden wordt met wensen en de basisbehoeften van studenten?

Om deze vraag te beantwoorden is een theoretisch kader geschetst. Vervolgens zijn aan de hand van dat kader enquêtes opgesteld en uitgezet onder 15 docenten van het team verpleegkunde van het Hoornbeek College locatie Amersfoort en 54 enquêtes uitgezet onder verpleegkundestudenten. Van de docentenenquête zijn er 13 enquêtes ingevuld (87%). Van de studentenquêtes zijn er 44 ingevuld (82%). Vervolgens zijn twee groepsinterviews afgenomen. Eén interview met 6 studenten en een tweede interview met 7 docenten van de sector verpleegkunde op locatie Amersfoort. De resultaten van dit praktijkonderzoek zijn opgenomen in bijlage 4 tot en met 9.

Teitler onderscheidt drie psychologische basisbehoeften voor studenten, namelijk competentie, relatie en autonomie (2015). Uit het praktijkonderzoek blijkt dat studenten meer autonomie ervaren wanneer alle vakinhoudelijke informatie overzichtelijk op één plaats staat. Daarbij is het voor studenten wenselijk om in eigen tempo en op eigen tijdstippen te werken aan het eigen maken van lesstof. De studenten voelen zich competent wanneer proeftoetsen en PowerPoints op IL staan zodat zij zich goed voor kunnen bereiden op de toetsen. Docenten en studenten zien mogelijkheden voor het ondersteunen van een relatie via IL, mits deze primair wordt vormgegeven en onderhouden in de les. Alleen een relatie onderhouden via IL is voor beide groepen niet wenselijk.

De meest opvallende conclusie uit het praktijkonderzoek is dat niet wordt voldaan aan de randvoorwaarden. Zo zijn docenten onvoldoende geschoold en hebben daardoor onvoldoende kennis van IL. Daarnaast zijn er voor studenten onvoldoende computers en laptops beschikbaar met toegang tot het wifi-netwerk. Wanneer deze randvoorwaarden in orde zijn, zijn docenten bereid het programma te gebruiken.

De aanbevelingen zijn gericht op het opstellen van een visie en een beleidsplan voor het gebruik van ICT binnen de hele verpleegkunde-opleiding. Wanneer IL een plaats krijgt in dat beleidsplan is vervolgens scholing voor docenten nodig om de mogelijkheden van IL te leren kennen. Voor het vak VPT vinden studenten het belangrijk, dat er een leeromgeving komt waarbinnen een planning duidelijkheid en structuur biedt. Het vak VPT wordt bij voorkeur samen met minimaal twee andere vakken ingericht, zodat er structuur in de opzet komt en zowel docenten als studenten IL leren kennen (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Zowel docenten als studenten vinden dat vooral in de les geïnvesteerd wordt in een onderlinge relatie en dat IL die relatie kan ondersteunen door het geven van positieve feedback op gemaakte opdrachten. Studenten denken dat de mogelijkheid om vragen te stellen ook bijdraagt aan het vormgeven van de relatie. Om het gevoel van autonomie te bevorderen noemen docente en studenten de keuze in opdrachten. Studenten ervaren competent te zijn wanneer ze positieve feedback ontvangen, proeftoetsen kunnen maken, en de PowerPoint van de les op IL na kunnen lezen, zodat ze zich goed kunnen voorbereiden op hun toets.

Voor ondersteuning bij het didactisch verantwoord inrichten van IL kunnen docenten gebruik maken van de modellen van Van Beek (2009), Anderson & Krathwohl (2001) en Reints & Wilkens (2012) die zijn opgenomen in bijlage 1,2 en 3.

1. INLEIDING

Het Hoornbeeck College heeft een digitale leeromgeving aangeschaft in de vorm van It's Learning (IL). Waarom specifiek voor It's Learning is gekozen en met welk doel IL is aangeschaft is niet te achterhalen. Wel duidelijk is dat tot nu toe dit platform door de sector verpleegkunde nog niet optimaal wordt gebruikt.

1.1 AANLEIDING, RELEVANTIE EN CONTEXT ONDERZOEKSORGANISATIE

Tijdens een eerdere onderwijsseenheid in de LGW-opleiding is een organisatieleerplan ontwikkeld, waarbij IL wordt ingezet. In diezelfde periode is door twee docenten uit het verpleegkundeteam ook het keuzedeel Zorginnovatie & Technologie ontwikkeld in samenwerking met andere (onderwijs)instellingen (Herziening MBO, 2016). Ook hierbij wordt IL ingezet ter ondersteuning van de lessen. Het viel de ontwikkelaars van het keuzedeel op dat andere onderwijsinstellingen verder zijn met de inzet van een digitale leeromgeving dan het verpleegkundeteam van het Hoornbeeck College. Zo wordt bij Regionaal Opleidingscentrum (ROC) Midden Nederland en Mbo-Utrecht de volledige keuzemodule van Zorginnovatie en Technologie aangeboden in de digitale leeromgeving.

Door navraag te doen naar de reden waarom er weinig gebruik wordt gemaakt van IL, geven docenten van het verpleegkundeteam aan IL onvoldoende te kennen om het op een didactisch verantwoorde manier in te kunnen zetten. Verder lijkt het niet duidelijk wat het Hoornbeeck beoogd met IL. Op dit moment wordt IL sporadisch ingezet bij toetsen en voor het inleveren van verslagen waar plagiaatcontrole voor nodig is. Vorig jaar heeft een docent een afstudeeronderzoek gedaan naar ICT-hulpmiddelen in de les, maar heeft daarbij IL niet meegenomen.

Studenten zeggen regelmatig documenten kwijt te raken of niet te weten wat het huiswerk is. Zij willen informatie nog eens teruglezen ter voorbereiding op de toets. Ook in die behoeften kan IL mogelijk voorzien.

1.2 DOELGROEP EN LEESWIJZER

Dit onderzoeksverslag is bedoeld voor het docententeam en de opleidingsmanager verpleegkunde en verder voor iedereen die geïnteresseerd is in de manier waarop IL ingezet kan worden bij een theorievak, in het bijzonder het vak verpleegkundetheorie (VPT).

Na de inleiding volgt de probleemstelling met de beschrijving van het praktijkprobleem. In hoofdstuk 2 volgen de doel- en vraagstelling en hoofdstuk 3 schetst een theoretisch kader. In hoofdstuk 4 wordt de onderzoeksmethode beschreven, waarna hoofdstuk 5 de resultaten hiervan weergeeft. Hoofdstuk 6 en 7 bevatten conclusies en aanbevelingen. Dit verslag wordt afgesloten met een discussie over de validiteit en betrouwbaarheid van dit onderzoek.

2. PROBLEEMSTELLING, DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAAG

2.1 PROBLEEMSTELLING

Het Hoornbeeck College biedt de mogelijkheid om IL in te zetten. Docenten lijken echter onvoldoende kennis te hebben van de functionaliteit van de digitale lesomgeving, waardoor IL niet of nauwelijks ingezet wordt ter ondersteuning van onderwijsprocessen. Daarnaast is onduidelijk wat het Hoornbeeck verwacht van docenten als het gaat om de inzet van IL.

2.2 BESCHRIJVING VAN HET PRAKTIJKPROBLEEM

Om het praktijkprobleem te beschrijven wordt de '5 x W+H-methode' van Migchelbrink (Donk & Lanen, 2016) gebruikt.

Het Hoornbeeck College beschrijft in haar visie dat de inzet van ICT/multimedia een toegevoegde waarde heeft, doelgericht ingezet wordt en bijdraagt aan de vorming en toerusting van de studenten om goede beroepsbeoefenaars te worden in de 21^e eeuw (Hoornbeeck College 2014;2016). Onderzoek beschrijft dat de doelstelling om 21-eeuwse vaardigheden bij te brengen, niet mogelijk is zonder het gebruik van ICT in het onderwijs (Kennisnet, 2013). Het probleem is dat het Hoornbeeck een digitale leeromgeving in de vorm van IL aanbiedt, maar docenten niet weten hoe deze leeromgeving ingezet kan worden en wat de verwachtingen zijn van het Hoornbeeck College.

De betrokkenen bij dit probleem zijn de docenten van het verpleegkundeteam, onderwijsontwikkelaars van de opleiding verpleegkunde en studenten verpleegkunde van het eerste, tweede en derde leerjaar.

Het is een probleem omdat het Hoornbeeck College vraagt van docenten dat zij studenten toerusten tot christelijke beroepsbeoefenaars in de 21^e eeuw (Hoornbeeck College, 2015). Toerusting in de 21^e eeuw betekent ook digitaal vaardig zijn. Verschillende visiedocumenten voor toekomstig onderwijs beschrijven dat digitalisering van het onderwijs steeds meer gemeengoed wordt (Augustijn, Bladel & Klouwen, 2008; Cöp, 2016). Toch gebruiken docenten IL niet bij hun lessen en is niet bekend wat het Hoornbeeck College hierin verwacht van docenten.

Het probleem speelt voor studenten op school en thuis bij het maken van huiswerk en het voorbereiden van de toetsen. Voor docenten speelt het probleem in de les en bij het voorbereiden van de les.

Het probleem treedt op wanneer ontwikkelaars een nieuw vak ontwikkelen en daarbij IL inzetten, maar dat docenten en studenten onvoldoende vaardig lijken te zijn in het gebruik van IL.

Het probleem is ontstaan tijdens het ontwikkelen van een organisatieleerplan en het ontwikkelen van het keuzedeel Zorginnovatie en Technologie (Herziening MBO, 2016). De ontwikkelaars wilden gebruik maken van IL, maar ontdekten dat binnen het team onvoldoende kennis beschikbaar was om goed te kunnen werken met IL. Daarnaast viel op dat andere onderwijsinstellingen veel verder zijn in het werken met een digitale leeromgeving. Bij navraag onder docenten blijkt dat docenten onvoldoende kennis hebben over IL en dat niet duidelijk is wat het Hoornbeeck van docenten verwacht van docenten rondom de inzet van IL.

2.3 DOELSTELLING

Het doel van dit onderzoek is om bij te dragen aan de doelstelling van het Hoornbeeck College met betrekking tot ICT/multimedia (Hoornbeeck College 2014;2016). IL kan mogelijk bijdragen aan die doelstelling doordat studenten ICT-vaardig worden gemaakt en docenten lesstof binnen IL krachtiger, uitdagender en gevarieerder kunnen aanbieden (Augustijn, Bladel & Klouwen, 2008).

2.4 ONDERZOEKSVRAAG

De beschreven probleemstelling geeft aanleiding tot de volgende onderzoeksvraag:

Wat hebben docenten van het verpleegkundeteam van het Hoornbeeck College locatie Amersfoort nodig, om It's Learning in te zetten bij het vak verpleegkundetheorie voor eerste- en tweedejaars verpleegkundestudenten, waarbij rekening gehouden wordt met wensen en de basisbehoeften van studenten?

2.5 PRAKTIJKONDERZOEK

Om antwoord te geven op de hoofdvraag is onderzoek gedaan naar de volgende deelvragen:

- 1 Wat zijn de ervaringen van studenten met It's Learning?
- 2 Wat zijn de wensen van studenten voor het werken met It's Learning?
- 3 Wat zijn de ervaringen van docenten met It's Learning?
- 4 Wat zijn de wensen van docenten voor het werken met It's Learning?
- 5 Welke knelpunten ervaren docenten met It's Learning?
- 6 Hoe kan recht gedaan worden aan de basisbehoeften van studenten binnen It's Learning?

2.6 AFBAKENING ONDERZOEK

Het onderzoek richt zich op leerjaar 1 en 2 van de verpleegkundeopleiding. Deze leerjaren werken met een nieuw kwalificatiedossier (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), 2016). Eventuele aanbevelingen worden gedaan met het oog op de nieuwe cohorten. Daarnaast is gekozen om alleen onderzoek te doen naar het vak VPT omdat in deze klassen met de inzet van IL is geëxperimenteerd, waardoor studenten inhoudelijk op de hoogte zijn van IL. Daarnaast wordt het vak VPT door bijna de helft van de docenten gegeven, iets wat voor geen enkel ander vak geldt. Het onderzoek is alleen verricht op de locatie Amersfoort omdat het onderzoek rond de zomervakantie plaatsvond en andere locaties op dat moment vakantie hadden. Vanuit de ontwikkelgroep, die onderwijs ontwikkeld voor alle locaties, speelt dezelfde problematiek op alle locaties.

3. THEORETISCH KADER

In dit theoretisch kader wordt ingegaan op het nut van een digitale leeromgeving in het onderwijs, wat de mogelijkheden van IL zijn, wat docenten nodig hebben om vaardig te zijn in het gebruik van IL. Daarnaast wordt beschreven wat basisbehoeften van studenten zijn. Dit kader wordt ook gebruikt om input te verzamelen voor het opstellen van onderzoeksinstrumenten voor het praktijkonderzoek.

3.1 INLEIDING: DE INZET VAN DIGITALE HULPMIDDELEN IN HET ONDERWIJS

Minister Bussemaker schrijft in een kamerbrief over 'Toekomstgericht middelbaar onderwijs' dat "*ICT kansen biedt om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren*" (Bussemaker, 2014). Informatie- en communicatietechnologie (ICT) is een effectief middel binnen het onderwijs en van professionele docenten wordt verwacht dat zij gebruikmaken van ICT (Kennisnet, 2013). Daarnaast levert het gebruik van ICT de volgende voordelen op (Kennisnet, 2013):

- Tijdsbesparing door bepaalde taken te automatiseren en gegevens te hergebruiken.
- Transparantie door beter inzicht in de prestaties van leerlingen, leraren en de instelling zelf.
- Hogere professionaliteit door inzet van ICT binnen HRM-processen als middel om zelf te leren.
- Betere sturing doordat er meer transparantie is en er meer mogelijkheden zijn om middelen zo effectief mogelijk in te zetten.

Voor studenten zijn er zes voordelen wanneer de school ICT gebruikt in het onderwijsprogramma (Oomens & Weijers, 2010):

- Studenten leveren betere prestaties
- Studenten zijn meer gemotiveerd
- Het biedt mogelijkheden tot zelfstandig werken
- Het helpt het onderwijsaanbod te differentiëren
- Onderwijstijd wordt efficiënt gebruikt
- Het biedt kansen voor toetsing en feedback

Digitale leermiddelen bieden de lesstof gestructureerder en systematischer aan op één plaats, waardoor studenten nooit meer hun documenten kwijt zijn en overzicht hebben over de leerstof. Daarnaast verlagen zij de werkdruk voor bewuste docenten en verhogen zij de motivatie van zowel studenten als docenten. Bijkomend voordeel is kostenbesparing doordat themaboeken en documenten digitaal aangeboden en daardoor niet meer geprint worden. Een ander belangrijk voordeel is de mogelijkheid om maatwerk te bieden aan studenten (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Leerstof kan in een digitale leeromgeving aantrekkelijker, gevarieerder en uitdagender worden aangeboden (Augustijn, Bladel & Klouwen, 2008) en studenten kunnen met een goed ingerichte digitale leeromgeving zelfstandig aan de slag (Behnen, Dissel & Kuipers, 2007). Nadelen zijn er ook: werkdrukverhoging voor de niet-bewuste docent en de afhankelijkheid van internet en ICT (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008).

Door de informatietechnologie komen nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs, waardoor het leerproces efficiënter gemaakt wordt en beter toegepast wordt op de individuele student. "*Digitalisering biedt nieuwe didactische mogelijkheden die leerlingen minder afhankelijk maken van de klassikale uitleg van hun docent tijdens het ingeroosterde uur*" (Berben, 2017, pp. 88-89). Berben beschrijft verder het concept van 'flipping the classroom', een nieuwe flexibelere manier van lesgeven waarbij de student thuis het onderwerp voorbereidt door middel van het kijken van een filmpje of PowerPoint. Vervolgens wordt klassikaal huiswerk gemaakt en is er de mogelijkheid tot vragenstellen. 'Flipping the classroom' biedt meer maatwerk in instructie en tempo (Berben, 2017).

Waar traditioneel onderwijs zich kenmerkte door docentgestuurd onderwijs met een gesloten didactiek, gestandaardiseerde leerstof en weinig differentiatie tussen studenten, ziet het onderwijs er in de toekomst totaal anders uit. Docenten laten studenten meer los waarbij de student gestimuleerd wordt zelf zijn leertempo en leerniveau te bepalen en met behulp van digitale leermiddelen zelf zijn route te kiezen (Cöp, 2016). Het gebruik van ICT in het onderwijs is steeds meer de basis van nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs. Leerlingen leren binnen een digitale leeromgeving zelfstandig, actief en met elkaar, de docentrol wordt steeds meer die van coach (Augustijn, Bladel & Klouwen, 2008; Kennisnet, 2012). Om als docent mee te kunnen gaan met deze ontwikkeling en om docenten te stimuleren in het gebruik van digitale leermiddelen, is het opstellen van een

ICT-beleidsplan gewenst (Top, 2016). De opleidingsmanagers van de verpleegkundeopleiding en de ICT-opleiding, de informatiemanager van de ICT-afdeling en de schoolbeheerder van IL zijn bevraagd op een dergelijke visie of beleidsplan, maar geen van hen kon een dergelijk document overleggen. Evenmin is er een document waarin staat wat het Hoornbeeck beoogt met IL en waarom specifiek voor IL is gekozen.

Uit onderzoek van Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) blijkt dat het merendeel van de docenten de digitale leeromgeving niet optimaal weet te gebruiken en onvoldoende ICT-vaardig zijn (SLO, 2010). De Onderwijsraad geeft aan dat het gebruik van een digitale leeromgeving door docenten een belangrijke opstap naar geavanceerd ICT-gebruik kan zijn. Daarbij geeft de digitale leeromgeving mogelijkheden voor flexibel, persoonlijk en aantrekkelijk onderwijs (SLO, 2010).

De huidige wetenschappelijke inzichten laten zien dat er niet geleerd wordt wanneer studenten niet actief aan de slag gaan met de leerstof (Kennisset, 2012). Docenten kunnen gebruikmaken van gesproken en geschreven tekst, filmpjes, muziek, animaties en beelden om op die manier het sensorische geheugen aan te spreken (Kennisset, 2012). Uitgeverijen van leermiddelen bieden materialen aan die aansluiten bij de 21-eeuwse vaardigheden (Thiememeulenhoff, 2017). Het is mogelijk deze leermiddelen te integreren in IL (It's Learning, 2017).

Een citaat uit het visiedocument voor onderwijs in 2032 laat zien welke grote plaats de digitale ontwikkeling van studenten in gaat nemen: *“Toekomstgericht onderwijs maakt leerlingen digitaal vaardig en mediawijs en stelt hen in staat zich op dat vlak te blijven ontwikkelen. Kennis van actuele informatie- en communicatietechnologie (ICT) en zogeheten computational thinking zorgt ervoor dat leerlingen leren begrijpen hoe ze telkens nieuwe technologische diensten en producten kunnen benutten. Leerlingen leren begrijpen welke rol logisch redeneren en programmeren daarin spelen, hoe je digitale informatie kunt duiden en verwerken en hoe je omgaat met (digitale) media en beelden”* (Ons onderwijs in 2032, 2016, p. 23).

3.2 DIGITAAL PLATFORM IT'S LEARNING

Er zijn diverse digitale leerplatforms speciaal ontwikkeld voor het onderwijs. Het Hoornbeeck College heeft voor IL gekozen, maar het is niet duidelijk waarom specifiek voor IL is gekozen en met welk doel.

“It's Learning is een innovatieve digitale leeromgeving die docenten helpt uitdagende lessen te geven en de digitaal ingestelde leerlingen van nu te motiveren” (It's Learning, 2017). IL bevat verschillende functies zoals bijvoorbeeld een discussieplatform, de mogelijkheid tot het inleveren van opdrachten, de mogelijkheid tot plagiaatcontrole, het plaatsen van documenten door studenten en docenten, mogelijkheden om enquêtes en polls te plaatsen, de mogelijkheid om filmpjes en animaties te plaatsen, de mogelijkheid om digitaal toetsen af te nemen en de mogelijkheid om een studiewijzer te plaatsen met daaraan gekoppeld de leerdoelen (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008; It's Learning, 2017).

De student ziet als eerste een overzichtspagina waarop een introductie op het vak te lezen is, eventuele mededelingen staan en een overzicht met follow-up-taken. Vervolgens kan de student doorklikken naar onderdelen die gerangschikt zijn in een mappenstructuur. De manier waarop de mappen zijn gerangschikt en de inhoud van de mappen bepaalt de docent ziet er bij elk vak anders uit. De docent kan plaatjes, animaties en documenten gebruiken om een vak in te richten. Daarnaast kan de docent enquêtes, polls en toetsen uitzetten (It's Learning, 2017). Het is zelfs mogelijk om digitale leermiddelen van een uitgever binnen IL te integreren, maar dat is niet zo eenvoudig (SLO, 2010).

3.3 VOORWAARDEN OM IT'S LEARNING IN TE KUNNEN ZETTEN

Basisvoorwaarden

De basisvoorwaarden zijn voldoende snelle computers of devices en een goede internetverbinding. Daarnaast zijn scholing en tijd belangrijk, zodat docenten en studenten leren werken met IL (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008).

Docenten

De digitale leeromgeving bevat veel handigheidjes en docenten moeten ervaren dat dit hun tijdsbesparing oplevert wanneer ze investeren in het leren kennen van het programma (Behnen, Dissel & Kuipers, 2017; Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Instructie en scholing zijn belangrijk, zodat docenten ervaren vaardig te zijn.

Studenten

Voor studenten is een goede toegang tot de digitale leeromgeving en het internet een basisvoorwaarde. Dit kan op een eigen device of op een computer van school. Verder is van belang dat de digitale leeromgeving bij minimaal drie vakken wordt gebruikt, zodat studenten ervaren dat hun investering in het leren kennen van de digitale leeromgeving ook daadwerkelijk de moeite is (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). De student is erbij gebaat dat de leerstof geordend is en in een sterke structuur wordt weergegeven. Dit betekent dat er samenhang is tussen stukken leerstof en dat verbanden zichtbaar zijn (Kennisnet, 2012).

Leerstof

De didactiek van leermateriaal wordt beoordeeld op het gebruik van didactische leerstrategieën, didactische werkvormen en het sturen van het leerproces (Reints & Wilkens, 2012).

- Didactische leerstrategieën: Van Beek heeft zes didactische strategieën ontwikkeld die ervoor zorgen dat leerlingen effectief leren en die bruikbaar zijn bij het inrichten van een digitale leeromgeving. Deze strategieën zijn: voorkennis activeren, aandacht richten en vasthouden, oefenen en verwerkingsmogelijkheden aanreiken, motiveren, feedback geven en laten reflecteren op de leertaak (Beek, 2009). In bijlage 1 is een overzicht opgenomen met voorbeelden hoe de genoemde strategieën ingezet kan worden binnen IL.
- *Didactische werkvormen*: Anderson & Krathwohl hebben op basis van de taxonomie van Bloom (1956) en de driedeling van werkvormen van De Corte (1981), een piramide ontworpen waarin zichtbaar wordt welke werkvorm het meest passend is bij het niveau van Bloom. Er wordt onderscheid gemaakt tussen presentatie, interactie en opdrachten die aansluiten bij de verschillende orden van denken (Anderson & Krathwohl, 2001). De piramide is opgenomen in bijlage 2.
- *Leerstijlen*: Om leerstof aan te bieden die aansluit bij studenten, is het belangrijk om te differentiëren binnen de digitale leeromgeving. Differentiëren kan door rekening te houden met de verschillende leerstijlen. Voorbeelden zijn de leerstijlen van Vermunt of de leervoorkeuren zoals Gardner die beschrijft (Kennisnet, 2012).
- *Sturing*: Ten slotte moet de docent nadenken hoe sturend de leerstof wordt aangeboden. Mag de student een eigen route bepalen en is daarbij ruimte voor eigen tempo? Hoe worden de sturingsvaardigheden zoals oriënteren, planning en reflecteren vormgegeven? Leerlingen die sturingsvaardigheden goed hebben ontwikkeld leren grondiger en effectiever (Bannert en Mengelkamp, 2008; Georgiades, 2004, in Kennisnet, 2012). Flavell (1987) gaat uit van de sturingsvaardigheden voorbereiden, plannen, monitoren en evalueren (Kennisnet, 2012). Een voorbeeld van hoe deze sturingsvaardigheden in een digitale leeromgeving vorm kunnen krijgen, is opgenomen in bijlage 3.

3.4 WAT ZIJN DE BASISBEHOEFTE VAN STUDENTEN?

In goed onderwijs wordt rekening gehouden met drie basisbehoeften van studenten, namelijk relatie, competentie en autonomie (Teitler, 2015). Dit concept is ook bekend onder de naam adaptief onderwijs van Luc Stevens of de Self Determination Theory van Edward Deci en Richard Ryan (Stichting Nivoz, 2012). Teitler werkt de basisbehoeften als volgt uit: "*Relatie: studenten weten zich geaccepteerd, horen erbij, hebben het gevoel welkom te zijn, voelen zich veilig. Competentie: studenten ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen aankunnen, en dat ze steeds meer aankunnen. Autonomie: studenten weten dat ze – in elk geval voor een deel – hun leergedrag zelf kunnen sturen*" (Teitler, 2015, pp. 34-35). Een goed ingerichte leeromgeving heeft invloed op de basisbehoeften en verhogen de intrinsieke motivatie. De verhoging van de intrinsieke motivatie heeft als gevolg dat studenten nieuwsgieriger zijn, meer gericht zijn op begrijpen dan op van buiten leren, zich prettiger voelen in de klas, meer samenwerken, beter presteren en dus betere studieresultaten hebben (Martens, 2011).

3.5 INPUT VOOR ONDERZOEKSINSTRUMENTEN

Het theoretische kader geeft voldoende input voor een onderzoeksinstrument. Docenten en studenten worden bevraagd op de toepassingen die zij binnen IL kennen, of zij die toepassingen gebruiken en of ze deze toepassingen bruikbaar vinden voor het vak VPT. Er wordt onderzocht in hoeverre docenten zich bekwaam achten om IL op een didactisch verantwoorde manier in te zetten en welke mogelijkheden docenten zien om rekening te houden met de basisbehoeften van studenten binnen IL. Ten slotte wordt onderzocht welke knelpunten docenten ervaren en welke wensen er zijn met betrekking tot het inzetten van IL bij VPT.

4. ONDERZOEKSMETHODEN

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is een enquête uitgezet onder 15 docenten van het team Verpleegkunde van het Hoornbeeck College locatie Amersfoort. Daarnaast zijn er 54 enquêtes verspreid onder studenten verpleegkunde uit het eerste en tweede jaar. Vervolgens worden 2 semigestructureerde groepsinterviews afgenomen (Scribbr, 2017). Bij het ontwerpen van de enquêtevragen en de interviewlijn is het stappenplan van Van der Donk & Lanen gebruikt (2016).

Voor dit onderzoek zijn geen bestaande vragenlijsten gevonden die bruikbaar waren voor het onderzoek. Wel is een enquête uit een studie naar een elektronische leeromgeving (SLO, 2010) gebruikt ter inspiratie bij de opstelling van de enquêtes en interviews. De uitgezette enquêtes zijn terug te vinden in bijlage 4 (studenten) en 5 (docenten). De gehouden interviews zijn getranscribeerd terug te vinden in bijlage 8 (studenten) en 9 (docenten).

Dit onderzoek brengt in kaart wat docenten uit het verpleegkundeteam nodig hebben om IL in te zetten en is daarmee een beschrijvend onderzoek (Donk & Lanen, 2016).

4.1 ENQUÊTES

Bij de enquête is rekening gehouden met een maximale invultijd van tien minuten bij studenten en maximaal vijftien minuten bij docenten (Donk & Lanen, 2016). Bij de antwoordmogelijkheden is gekozen voor een vierpuntsschaal, zodat respondenten gedwongen werden een keuze te maken en niet neutraal konden kiezen (Donk & Lanen, 2016). Bij de antwoordmogelijkheden is niet gekozen voor de optie 'geen mening' of 'weet niet', maar voor een toelichting op het ingevulde antwoord, om te voorkomen dat studenten die minder gemotiveerd zijn om de enquête in te vullen veelvuldig voor 'weet niet' of 'geen mening' kiezen (Enquêtemaken, nd). De uitkomsten van de enquête zijn opgenomen in bijlage 6 (studenten) en 7 (docenten).

De respondenten zijn studenten die tijdens een experiment hebben gewerkt met IL bij het vak VPT. Deze studenten kennen IL en kunnen gericht antwoord geven op inhoudelijke vragen. De studenten zitten in drie klassen waarvan één eerstejaars klas met 20 studenten en twee tweedejaars klassen met in totaal 34 studenten. De enquêtes bevatten een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve dataverzameling (Donk & Lanen, 2016).

4.2 INTERVIEWS

Het interview is gehouden met 6 studenten (uit elke groep 2 studenten) die geselecteerd zijn door middel van een aselechte steekproef met behulp van random numbers (Donk & Lanen, 2016). Het tweede interview is afgenomen bij 7 docenten die in de enquête konden aangeven of ze bereid zijn om mee te werken aan het interview op een tijdstip dat is gepland direct na een teamvergadering. Er is gekozen voor een semigestructureerd groepsinterview (Scribbr, 2017). Hiervoor is gekozen omdat het schooljaar ten einde liep en docenten op dat moment druk bezet waren. Beide interviews zijn gericht op kwantitatieve gegevensverzameling (Donk & Lanen, 2016). Om te zorgen dat het afnemen van de enquête niet te lang duurt zijn de open vragen deels bewaard voor het interview. Daarnaast zijn er vragen naar aanleiding van de enquête opgenomen in het interview zodat daarop doorgevraagd kan worden.

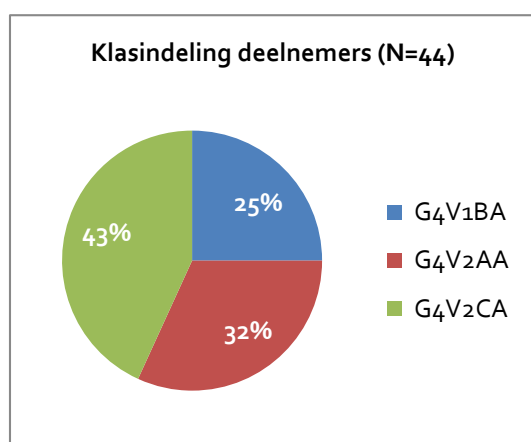
5. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten uit de enquêtes en interviews weergegeven, geordend per deelvraag. Hierbij is gebruik gemaakt van het ordeningsprincipe zoals beschreven in Van der Donk & Lanen (2016). De open vragen uit de enquête en een aantal vragen uit de interviews zijn geanalyseerd aan de hand van categorieën (Donk & Lanen, 2016). In de tekst wordt verwezen naar figuren die zijn opgenomen in bijlage 6 en 7.

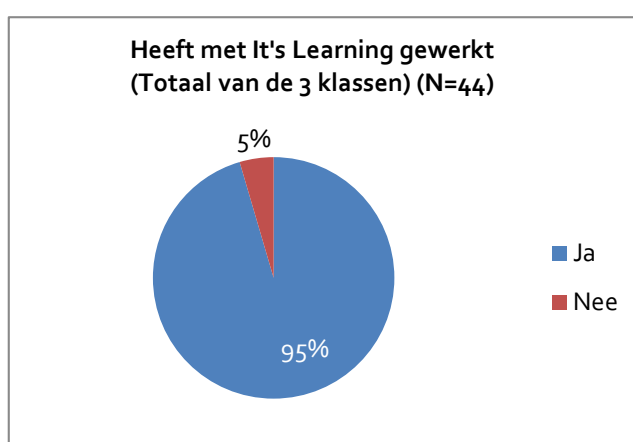
5.1 STUDENTENENQUÊTE ALGEMEEN

Twee klassen hebben de enquête tijdens een lesuur ingevuld, één klas heeft mondeling uitleg gekregen tijdens een lesuur van een collega-docent en heeft de enquête later via de mail ontvangen. Twee dagen voor einddatum van de enquête is naar de drie klassen een reminder gestuurd. Als stimulans is aan de klas met honderd procent respons een traktatie beloofd. Dit leidde tot de toename van één reactie. Eén klas heeft 100% respons gehaald.

Onder de studenten zijn 54 enquêtes uitgezet en er waren 44 respondenten (82%). Van alle respondenten was 43% afkomstig uit G4V2CA, 32% afkomstig uit G4V2AA en de overige 25% uit G4V1BA (figuur 1).

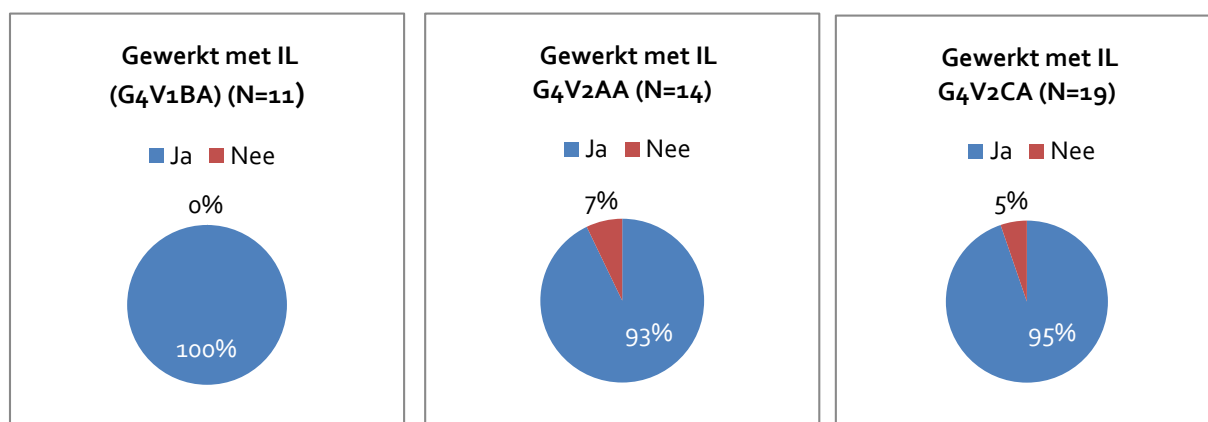
Figuur 1

Figuur 2

5.2 ERVARINGEN VAN STUDENTEN MET IT'S LEARNING

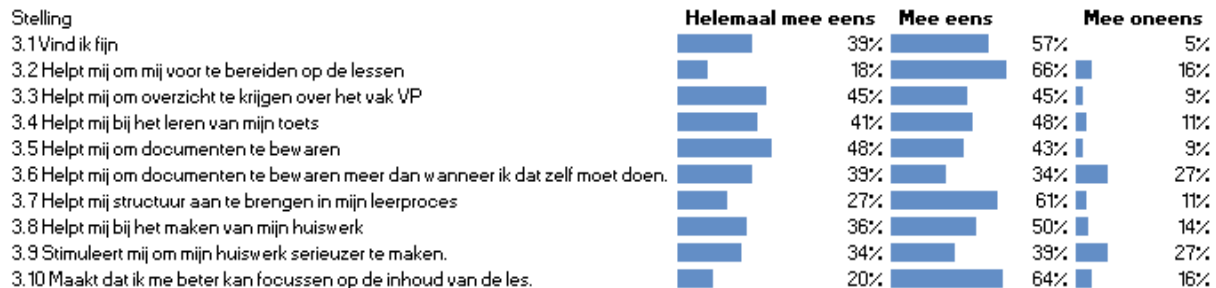
Van alle deelnemers heeft 95% de afgelopen zes maanden met IL gewerkt. In alle drie de klassen ligt dit percentage ruim boven de 90% (figuur 2 en 3). Twee studenten gaven aan in deze periode niet gewerkt te hebben met IL. Wel gaan deze twee respondenten verderop in de enquête inhoudelijk in op het gebruik van IL en geven ook antwoord op de open vragen. Daarnaast zaten deze studenten in de klassen waarbij VPT is ingezet en hebben zij huiswerk ingeleverd via IL. Om deze redenen worden de resultaten van deze twee respondenten dan ook gewoon meegenomen in het onderzoek.

Figuur 3

Ruim 80% van de studenten geeft in de enquête aan het (helemaal) eens te zijn met de stellingen 'Ik vind werken met IL fijn', 'IL helpt mij bij het voorbereiden van de lessen en toetsen', 'IL helpt mij bij het bewaren van documenten', 'met het maken van mijn huiswerk' en 'het focussen op de inhoud van de les'. Opvallende uitschieters zijn de stellingen 'documenten bewaren gaat via IL beter dan dat ik dat zelf moet doen' en 'IL stimuleert mij huiswerk serieuzer te maken' waar in beide gevallen ruim een kwart het oneens is met de stelling (figuur 4). Bij geen enkele stelling hebben de respondenten gebruik gemaakt van de antwoordmogelijkheid "helemaal mee oneens"

Stelling: It's Learning.... (N=44)

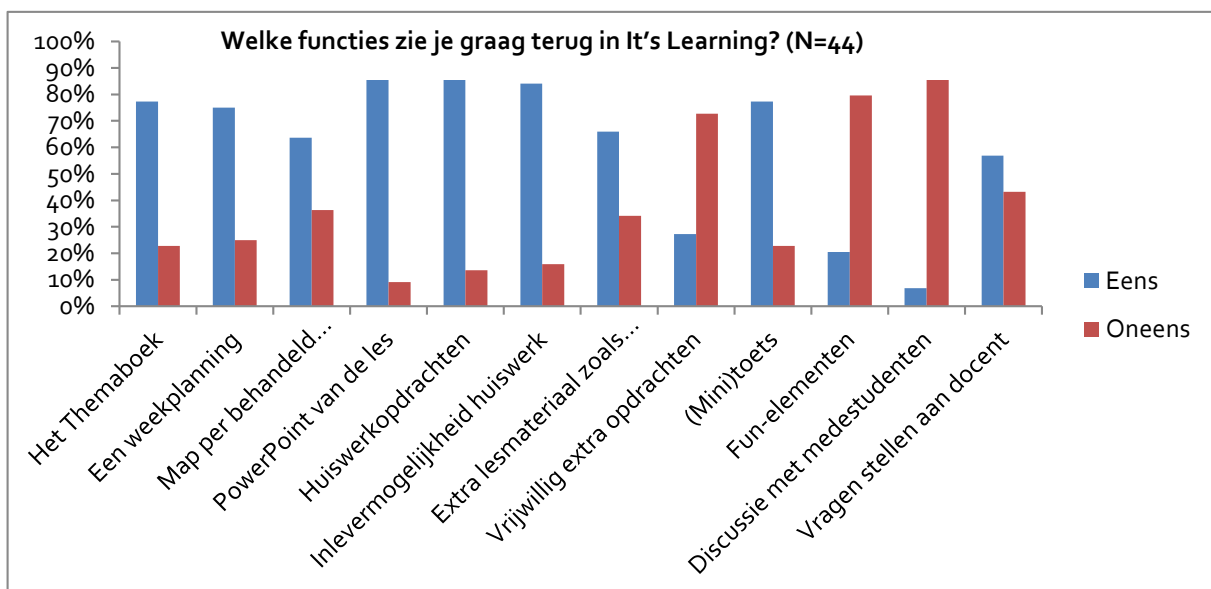

Figuur 4

Uit het interview komt naar voren dat studenten IL handig vinden doordat alles terug te vinden is op één plaats. De ervaringen in het gebruik zijn wisselend. Sommigen moesten 'hun draai vinden' of vonden de opstart 'rommelig'. Anderen gaven aan dat eerst de randvoorwaarden in orde moesten zijn. Studenten verklaarden zelf de verschillende antwoorden doordat de ene klas 'een goede uitleg had gehad en de andere juist niet'.

5.3 WENSEN VAN STUDENTEN BIJ HET WERKEN MET IT'S LEARNING

Ongeveer 60-90% van de studenten ziet graag de volgende functies op IL terug bij het vak VPT: het themaboek, de PowerPoint van de les, een planning, de inlevermogelijkheid van huiswerk, extra lesmateriaal, een map per behandeld lesonderdeel, proeftoetsen en de mogelijkheid om aan de docent vragen te stellen tijdens het leren of voorbereiden. Ongeveer 75-90% van de studenten ziet geen meerwaarde in het aanbieden van: vrijwillig maken van extra opdrachten, fun-elementen en het discussiëren met medestudenten (figuur 5).

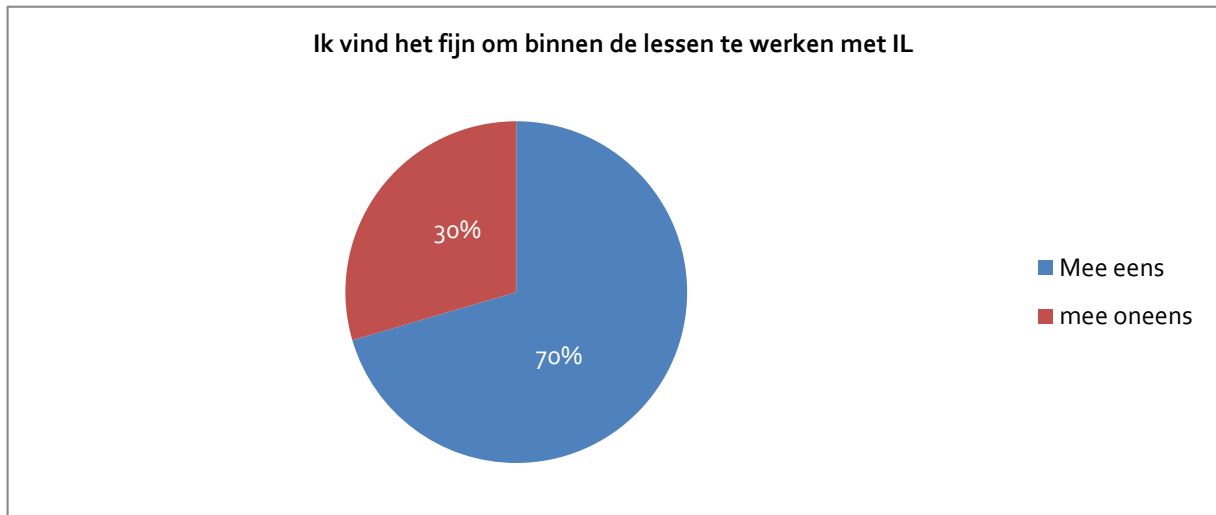
Figuur 5

Studenten beantwoordden de vraag 'hoe kan IL jou helpen om de lesstof zo goed mogelijk eigen te maken' met antwoorden die als volgt zijn gerubriceerd: door het maken en inleveren van huiswerk via IL (15x), door het aanbieden van een proeftoets (14x), doordat IL helpt bij het overzicht krijgen/houden van de lesstof (11x), door de PowerPoint van de les op IL te zetten (10x), door keuzevrijheid in de opdrachten te geven (2), door verrijking van de stof te bieden (1). De vraag werd 2x niet beantwoord (figuur 6, volgende pagina).

Huiswerk	Proeftoets	Overzicht Creëren	PowerPoint	Keuzevrijheid	Verrijking	Niet beantwoord
15	14	11	10	2	1	2

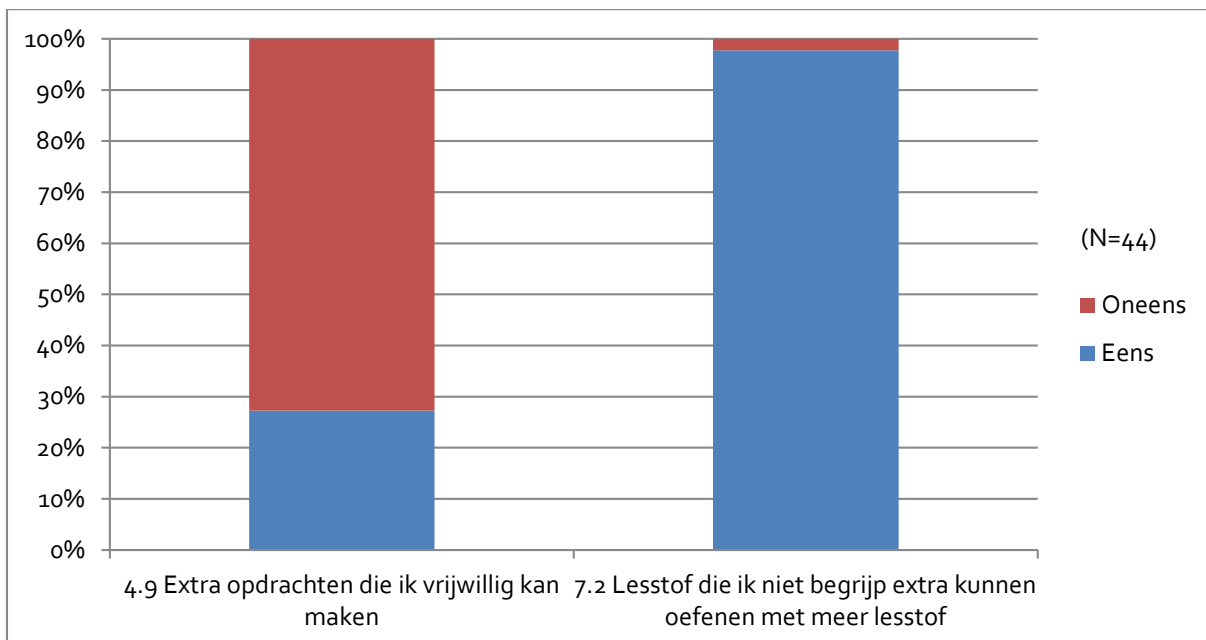
Figuur 6 (Open vraag, 42 keer beantwoord).

Op de stelling 'Ik vind het fijn om binnen de lessen te werken met IL, bijvoorbeeld om opdrachten te maken' geeft 70% aan het hiermee eens te zijn (figuur 7).

Figuur 7

Ruim 50% van de studenten kiest graag zelf of ze lesstof overslaan of er sneller dan wel langzamer doorheen gaan. Opvallend is dat ruim 95% van de studenten graag extra lesstof wil maken over stof die ze nog niet begrijpen, terwijl bij de vraag welke onderdelen studenten terug willen zien op IL 70% aangeeft geen extra opdrachten te willen om die vrijwillig te maken (figuur 8).

Figuur 8

Van de respondenten geeft 82% aan geen mogelijkheden te missen binnen IL (figuur 9 in bijlage 6). Van de 18% die een toelichting geeft wordt 4x gevraagd om proeftoetsen en wordt 4x aangegeven dat niets gemist wordt. Overige opmerkingen die gemaakt zijn: 'overzicht met handige websites', 'documenten kunnen delen met medestudenten', 'bieden van diepgang', 'een combinatie van leermogelijkheden en een overzicht van ingeleverde materialen'.

Aanvullende opmerkingen over het gebruik van IL zijn als volgt gerubriceerd: Fijn, handig, gestructureerd en overzichtelijk (22x), huiswerk inleveren wordt positief (2x) en negatief (2x) benoemd, IL werkt niet fijn (2x), geen aanvullingen (13x) (figuur 10)

Fijn/ handig Structuur/ overzicht	Huiswerk	Niet fijn	Overige	Geen opmerking
22x	2x positief, 2x negatief	2x	3x	13x

Figuur 10

In het interview is naar aanleiding van bovenstaande resultaten doorgevraagd hoe IL eruit zou moeten zien. Daarbij is gevraagd om stap voor stap te benoemen wat studenten graag zien bij het openen van IL. Studenten zien bij voorkeur een overzicht per periode met daarin per week het onderwerp, huiswerk, welke boeken gebruikt worden en de bijzonderheden. Daarna worden doorklikmogelijkheden via hyperlinks naar huiswerk, theorie en websites genoemd. Verder staan proeftoetsen en het aanbieden van PowerPoints bovenaan het wensenlijstje van de studenten. Volgorde in opbouw van de site 'maakt niet uit als het maar duidelijk en overzichtelijk is en door docenten globaal hetzelfde gedaan wordt'.

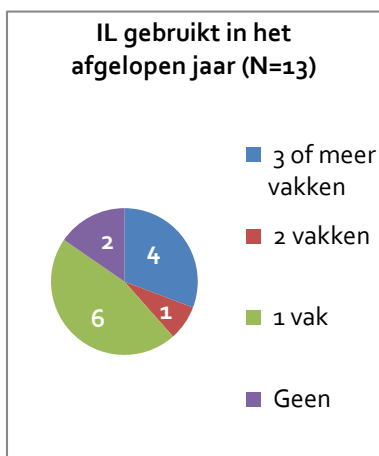
De vraag 'hoe kan IL ervoor zorgen dat de student meer verantwoordelijkheid neemt' vinden studenten moeilijk te beantwoorden. Studenten geven als motivatie 'ligt aan eigen verantwoordelijkheidsgevoel' en 'of de docent leuk is'. Studenten verwachten van docenten dat 'IL bij meer vakken ingezet wordt, zodat alles op één plaats staat en we allemaal handiger worden in het gebruik'. Bij voorkeur 'hetzelfde ingericht en in ieder geval de PowerPoint van de les erop zetten'.

5.4 DOCENTENENQUÊTE EN INTERVIEW ALGEMEEN

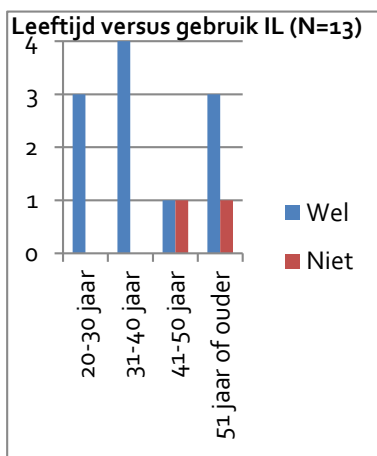
Onder docenten zijn 15 enquêtes uitgezet waarvan er 13 zijn ingevuld (87%). Omdat dit een kleine onderzoeksgroep is, wordt er gewerkt met exacte getallen in plaats van procenten. Voor de leesbaarheid van het onderzoeksverslag hebben onderzoeksggetallen een getalsnotatie en zijn de overige getallen uitgeschreven.

Door het interview direct achter een vergadering te plannen, was het docententeam compleet en hoefden docenten niet op een ander tijdstip te komen of lessen te missen voor het interview. Tijdens dit interview waren 7 van de 15 docenten aanwezig.

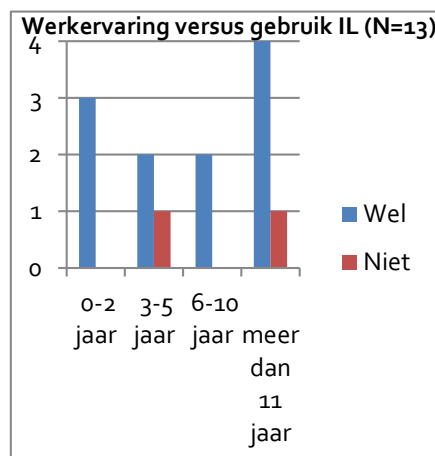
Figuur 14 en 15 geven de verhouding van leeftijd en ervaring in vergelijking met het gebruik van IL weer. Er zijn geen aantoonbare begeleidingsbehoeften in een specifieke leeftijdscategorie.

Figuur 13

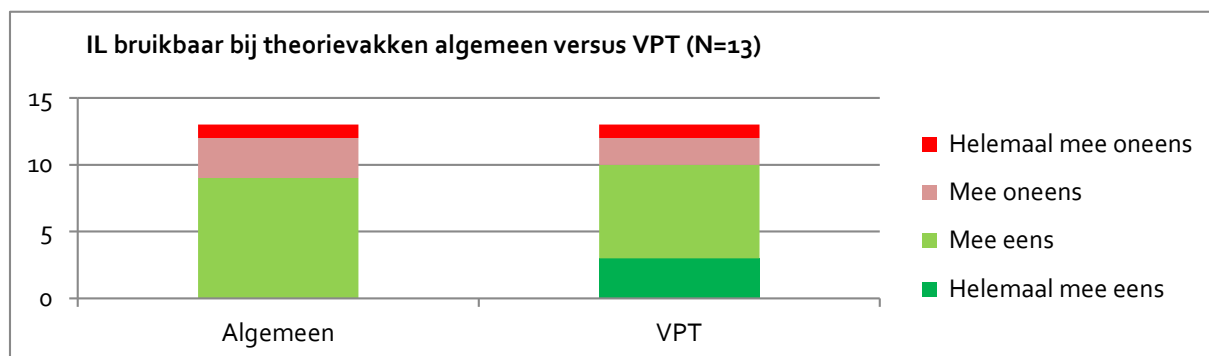
Figuur 14

Figuur 25

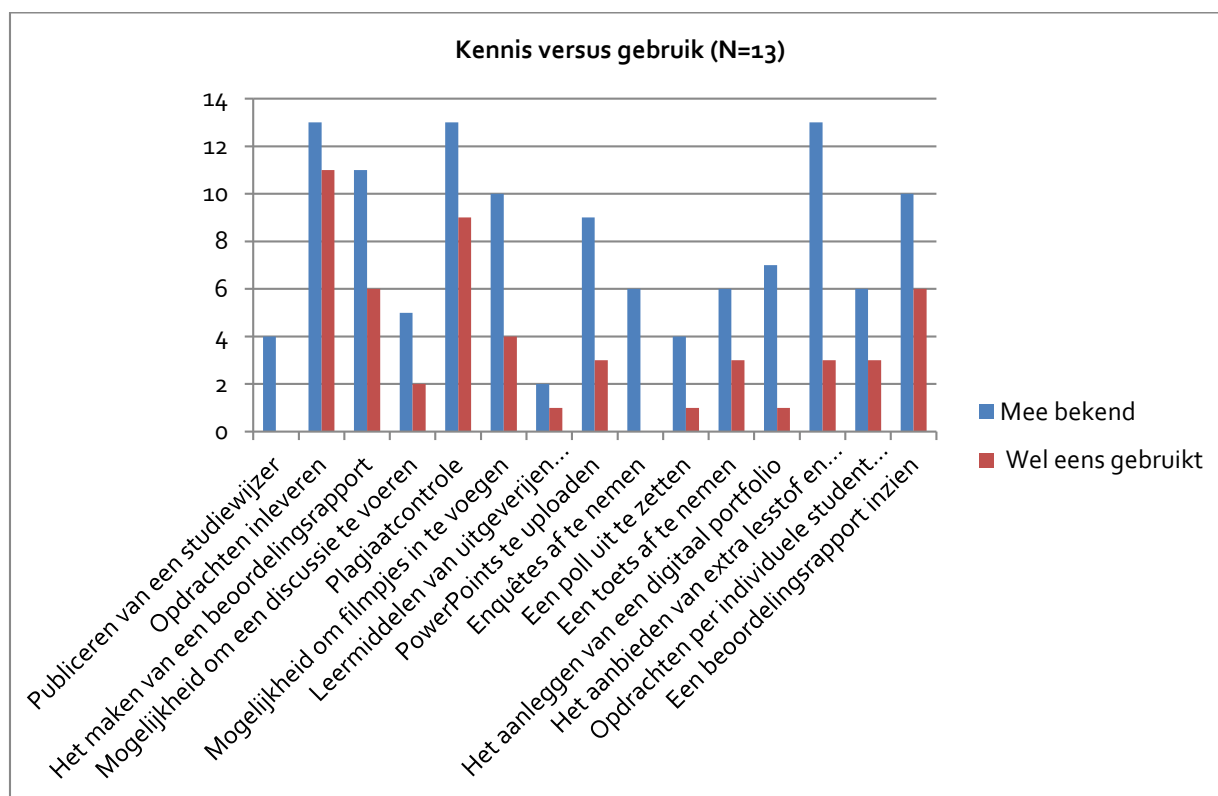
5.5 WAT ZIJN DE ERVARINGEN VAN DOCENTEN BIJ HET WERKEN MET IT'S LEARNING?

Van de 13 docenten gebruikten er 11 afgelopen jaar IL, waarvan 4 respondenten bij meer dan drie vakken (figuur 13). 9 docenten denken dat IL meerwaarde heeft bij theorievakken in het algemeen (figuur 16 in bijlage 7) en 10 docenten vinden IL van meerwaarde bij het vak VPT (figuur 17 in bijlage 7). Figuur 18 geeft een vergelijking weer.

Figuur 18

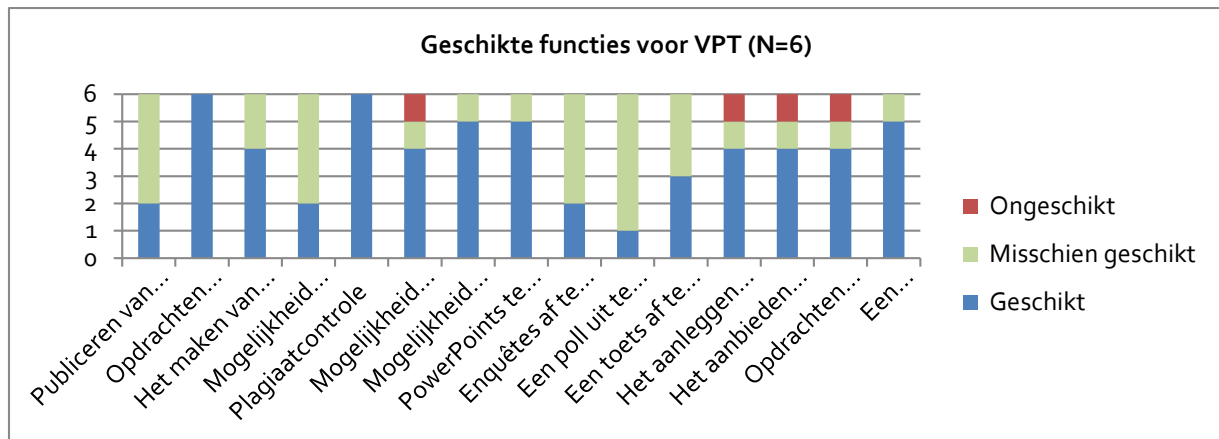
Van de 13 docenten hebben er 10 weleens de huiswerkmogelijkheid en/of plagiaatfunctie gebruikt. Verder hebben 4 docenten weleens een filmpje of PowerPoint geplaatst of het beoordelingsrapport geraadpleegd. De overige functies worden nauwelijks gebruikt (figuur 20 in bijlage 7). Docenten kennen allemaal de mogelijkheid om extra opdrachten aan te bieden, maar gebruiken dit bijna nooit (figuur 21).

Figuur 21

5.6 WENSEN VAN DOCENTEN BIJ HET WERKEN MET IT'S LEARNING BIJ VPT

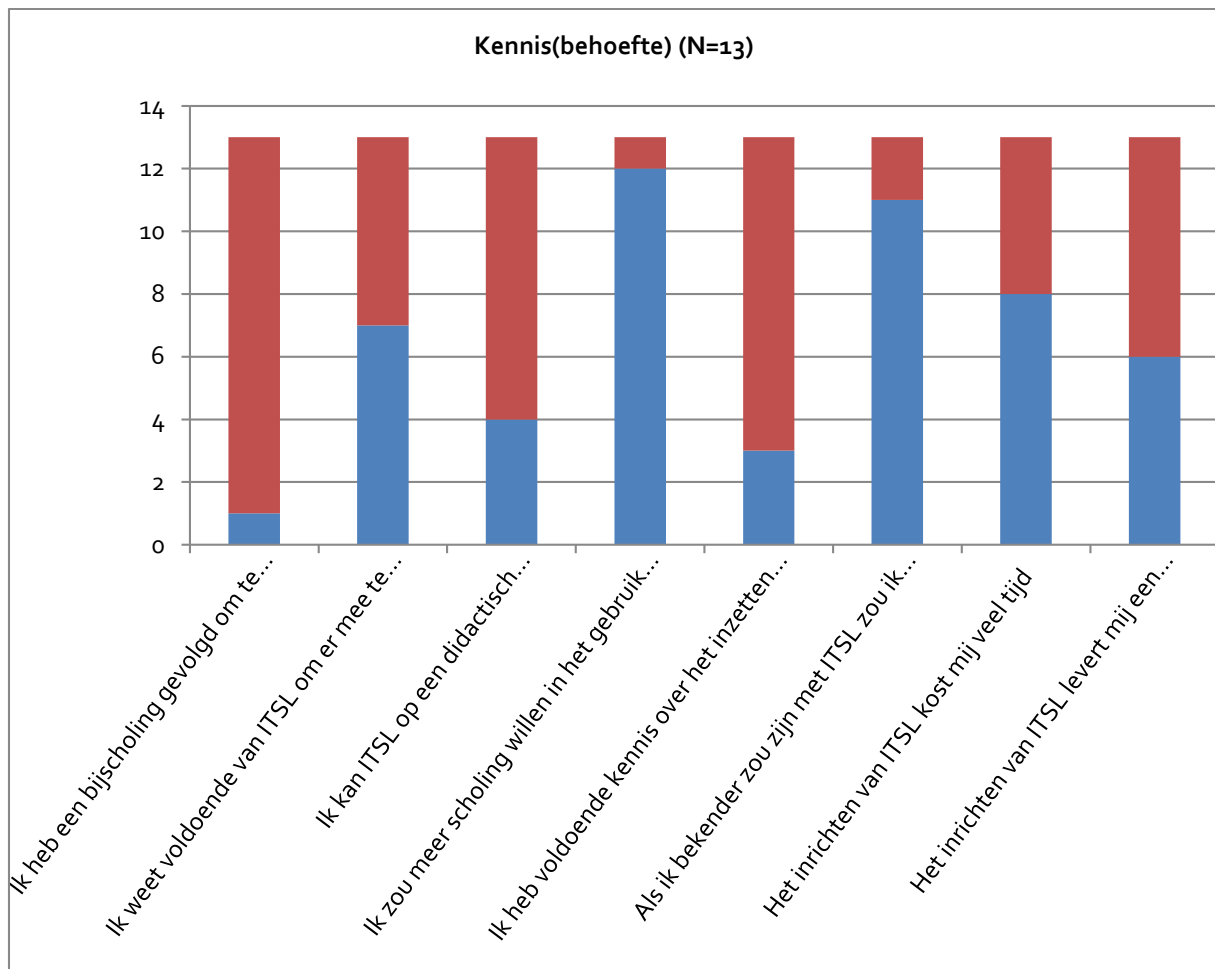
In de enquête is gedifferentieerd tussen docenten die het vak VPT wel of niet geven. Van de 13 respondenten geven 6 docenten VPT aan eerste- of tweedejaarsstudenten. De respondenten geven aan dat (bijna) alle genoemde functies binnen IL geschikt of mogelijk geschikt zijn voor VPT-lessen (figuur 22).

Figuur 22

In het interview met docenten is gevraagd naar het verschil bij eerste- en tweedejaarsstudenten bij de inzet van IL. Docenten zijn van mening dat de aanzet bij de eerstejaars studenten goed moet zijn met een zorgvuldige instructie. Tweedejaars studenten moeten meer zelfstandigheid krijgen en het niveau moet hoger liggen dan bij eerstejaarsstudenten. Eerstejaars studenten behoeven meer sturing binnen IL, van tweedejaars studenten wordt meer zelfsturing verwacht.

Van de 13 respondenten hebben er 12 geen scholing gevolgd, maar zouden dat wel willen. Van de 13 respondenten zeggen er 9 onvoldoende kennis te hebben om IL didactisch verantwoord in te zetten en 11 respondenten geven aan IL vaker in te zetten wanneer er meer kennis is. Er zijn 8 docenten die denken dat IL inrichten tijd kost en 6 docenten denken dat het op termijn een tijdsbesparing oplevert (figuur 23).

Figuur 23

In het interview uiten docenten de wens om toetsen af te nemen via IL. Daarnaast bieden ze graag overzicht aan studenten: wat moet de student aan het eind van een periode weten/kunnen. Eén docent is bezorgd over fragmentarisch onderwijs. Zij ziet studenten liever in boeken studeren. Wel zou ze IL gebruiken voor het bieden van structuur door alles op één plaats te zetten. Diverse docenten noemden het een voordeel dat zowel studenten als docenten niet meer overspoeld worden met e-mails wanneer IL ingezet wordt.

Alle geïnterviewden wensen betere randvoorwaarden zoals laptops/computers en vrij toegang tot het wifinetwerk. Daarnaast heeft het de voorkeur dat een onderwijsassistent alles inricht en klaarzet. Docenten willen een handleiding voor de inrichting en het gebruik van IL. Een andere wens is scholing door een sector die alles al met IL doet. Regie over de eigen inrichting wordt frequent genoemd in het interview.

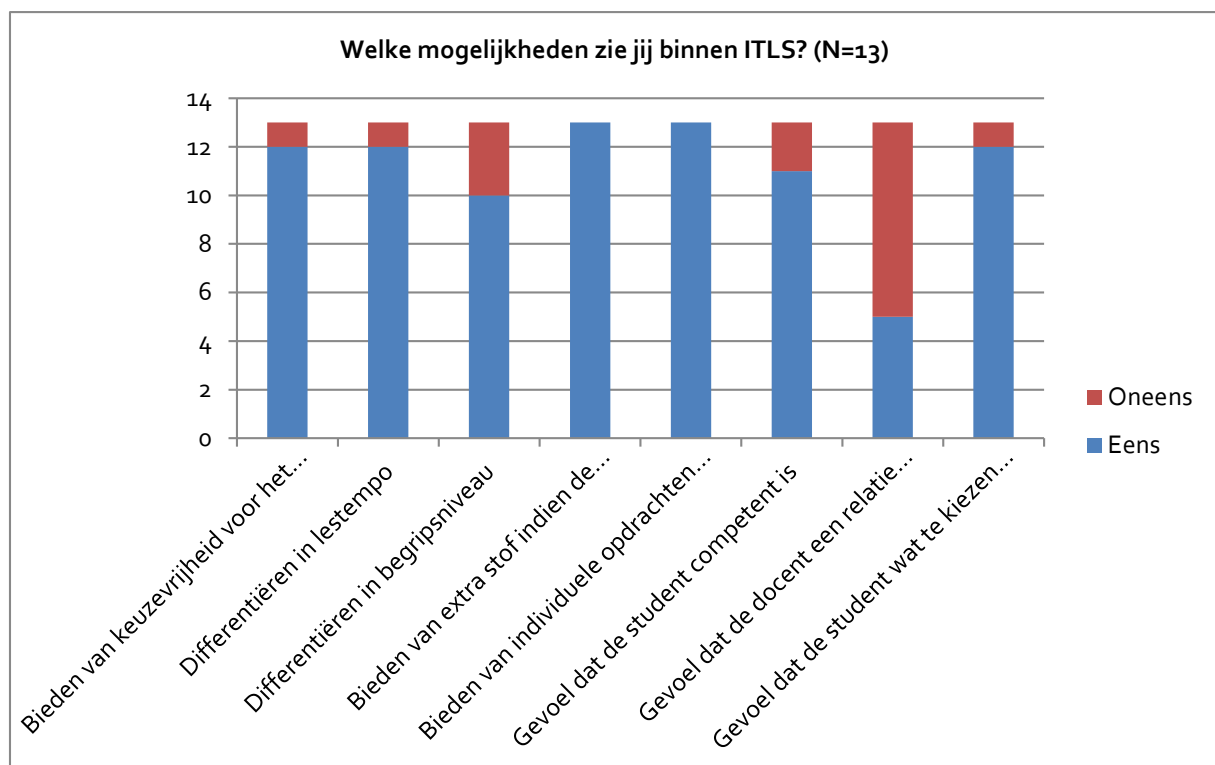
5.7 WELKE KNELPUNTEN ERVAREN DOCENTEN IN HET WERKEN MET IT'S LEARNING?

Knelpunten worden door 8 van de 13 respondenten ervaren waarbij gebrek aan laptops/computers en geen vrije toegang tot wifi frequent genoemd worden in het interview. Daarnaast wordt het ontbreken van kennis over IL meerdere keren genoemd bij de toelichting. Slechts één docent heeft een IL-scholing gevolgd, de overige 12 docenten geven aan graag een scholing over IL te volgen. Ook in het interview werden deze elementen herhaaldelijk genoemd. Docenten gaven aan dat het aanvragen en inrichten van IL ingewikkeld of zelfs niet mogelijk is. Dit werd door meerdere docenten ervaren, maar ook tegengesproken door andere docenten.

5.8 BASISBEHOEFTE VAN STUDENTEN BINNEN IT'S LEARNING

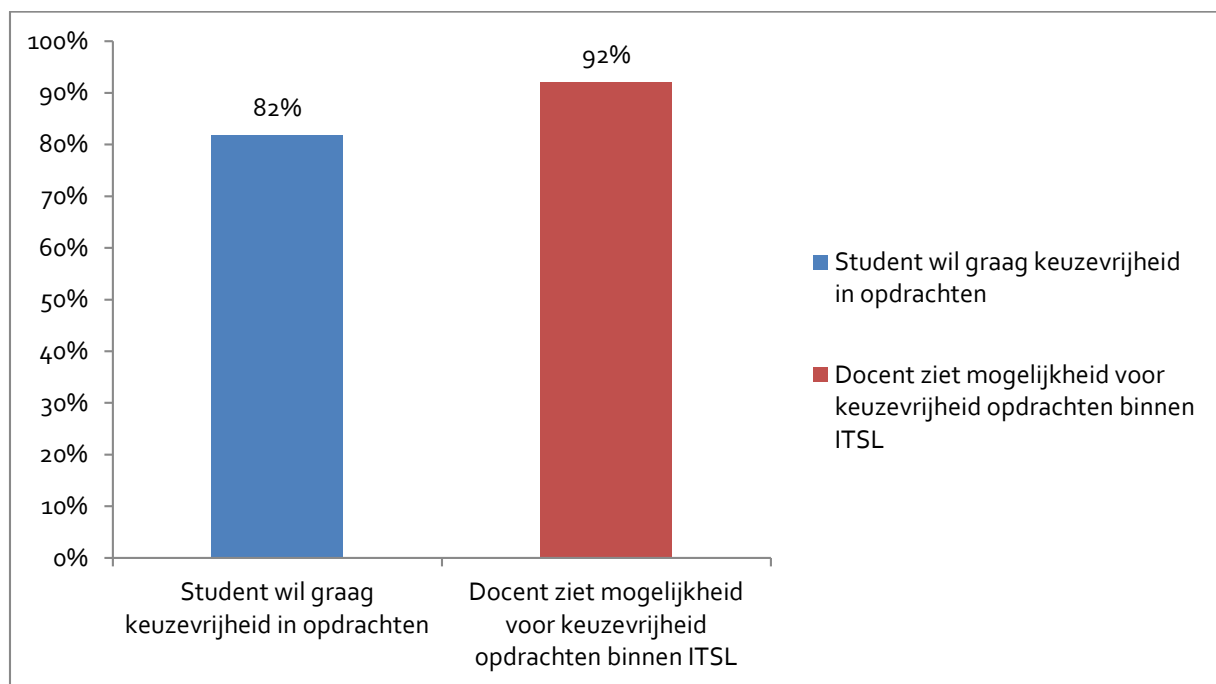
Studenten noemen in het interview dat basiscommunicatie in de lessen belangrijk is om een goede relatie te houden. *'IL moet aanvullend zijn op de communicatie in de lessen, maar het zou fijn zijn wanneer vragen die tijdens het leren opkomen gelijkgesteld kunnen worden via IL; mailen of onthouden tot de les werkt niet'.*

In de enquête benoemen 5 docenten dat IL kan bijdragen aan een relatie tussen studenten en docent tegenover 8 docenten die denken dat dit niet het geval is (figuur 24). In het interview benoemen docenten dat het voor een goede relatie van belang is om *'ingeleverd werk serieus na te kijken en daar complimenten en positieve feedback op te geven'*. *'Negatieve feedback persoonlijk benoemen en bij voorkeur niet via IL'*. *Relatie via IL náást de les vormgeven en niet in plaats van de les om het contact te onderhouden'*. *'Eventueel het digitale portfolio samen op een laptop doornemen'*.

Figuur 24

Van de 13 docenten denken er 11 dat IL ingezet kan worden voor differentiatie in leestempo, het aanbieden van extra stof, het vergoten van het competentiegevoel en het bieden van keuzevrijheid. Daarnaast denken 10 docenten dat IL kan bijdragen aan het differentiëren op begripsniveau (figuur 24). Studenten geven aan graag keuzevrijheid te willen in opdrachten (figuur 25).

Figuur 25

In het interview is doorgevraagd naar de manier waarop differentiatie vorm kan krijgen in IL. Verschillende docenten benoemen dat differentiatie in bijvoorbeeld tempo mogelijk is door eerst de theorie op de computer door te nemen waarna de student een certificaat krijgt. Hierna krijgt de student uitleg over de praktijkvaardigheden die horen bij het vak VPT.

Docenten zijn van mening dat certificaten in het algemeen een gevoel van competentie geven en extra stimuleren om opdrachten goed af te ronden. Eventueel kan het vervolg afhankelijk van certificaat zijn, bijvoorbeeld dat het delen van medicijnen pas toegestaan wordt wanneer een certificaat is behaald. In het klein kunnen binnen IL kleine testjes of polls ingezet worden om studenten zo extra te stimuleren. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alles zelf bedacht hoeft te worden en dat ook bestaand materiaal zoals ExpertCollege ingezet kan worden.

Bij competentie geven studenten in het interview aan dat dit vergroot wordt door: *'liever plaatjes dan veel tekst, want als we het plaatje begrijpen, begrijpen we vaak ook de tekst'*. Anderen *'leren van het maken van samenvattingen en hebben dan het gevoel de stof te beheersen'*. Een wens is *'dat die samenvatting via IL gedeeld wordt met klasgenoten of dat er samen aan gewerkt kan worden'*.

IL kan studenten autonomie bieden, maar over de manier waarop zijn de meningen van studenten verdeeld. Gegeven reacties zijn *'huiswerk moet verplicht zijn anders maak ik het niet'*, *'de docent moet zeggen wat we moeten doen dan doe ik het'*, *'ik wil keuze kunnen maken uit opdrachten'*, *'huiswerk en oefenstof vooral richten op toetsen, zodat er geen onzinvragen gemaakt hoeven te worden'*, *'bij voorkeur al het huiswerk aan het begin van de periode opgeven, dan kun je zelf kiezen wanneer je het gaat maken'*. Het verschil tussen leerjaar één en twee zien de studenten als volgt voor zich: *'leerjaar één meer een verplicht karakter en leerjaar 2 meer keuzevrijheid geven'*.

Docenten komen met de volgende opties als het gaat om het binnen IL vormgeven van autonomie: *'keuze geven uit diverse opdrachten'*, *'minimumaantal opdrachten uit een groter geheel'*, *'eigen keuze voor een cliënt of zorgprobleem'*, *'zelf vragen laten bedenken bij een probleem van een cliënt'*, *'opdracht laten kiezen waarbij ze minimaal twee leerstijlen kiezen bijvoorbeeld Kolb (Kallenberg, Grijsparde, Braak & Baars 2014) of studenten laten intekenen voor uitleg over een onderwerp dat hun voorkeur heeft'*.

6. CONCLUSIE

In dit hoofdstuk worden eerst de deelvragen beantwoord waarna vervolgens de hoofdvraag beantwoord wordt.

6.1 WAT ZIJN DE ERVARINGEN VAN STUDENTEN MET IT'S LEARNING?

Het merendeel van de studenten is positief over het gebruik van IL doordat het overzicht geeft, stimuleert bij het huiswerk maken, structuur biedt. Daarnaast zien ze het als voordeel dat alles op één plaats terug te vinden is. Dit zijn ook de genoemde voordelen uit het theoretisch kader (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Wel zijn de gebruikservaringen met het medium zelf wisselend. Een aantal studenten vond het rommelig, bij anderen was het goed uitgelegd. Dat studenten structuur ervaren met IL en dit een goed hulpmiddel vinden bij het bewaren van hun documenten (Ekeren, Maes en Overbeek (2008) wordt bevestigd met dit onderzoek.

6.2 WAT ZIJN DE WENSEN VAN STUDENTEN VOOR HET WERKEN MET IT'S LEARNING?

Studenten zien graag dat meer docenten IL gebruiken, zodat studenten en docenten meer bekend worden met IL. Wenselijk is dat de inrichting per vak globaal hetzelfde is. Het heeft de voorkeur dat na het openen van IL een totaaloverzicht te zien is met daarin een planning van de komende periode, het huiswerk, de boeken die per les meegenomen moeten worden en eventuele bijzonderheden. Verder ziet 70% van de studenten graag dat het themaboek de PowerPoint van de les en proeftoetsen in IL geplaatst worden, maar slechts 2 docenten doen dit. Eenzelfde percentage zou graag binnen de lessen met IL werken, terwijl de meerderheid van de docenten aangeeft IL liever buiten de les te gebruiken.

6.3 WAT ZIJN DE ERVARINGEN VAN DOCENTEN MET IT'S LEARNING?

Dat het merendeel van de docenten de digitale leeromgeving niet optimaal weet te gebruiken en onvoldoende ICT-vaardig zijn (SLO, 2010), blijkt ook uit het praktijkonderzoek. De ervaringen van docenten zijn vooral negatief. Docenten noemen dat de randvoorwaarden, zoals ICT-middelen en wifi, niet goed geregeld zijn. De afhankelijkheid van ICT en wifi zijn ook in de literatuur als nadeel beschreven (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Daarnaast ervaren docenten een kennistekort om IL didactisch verantwoord in te kunnen zetten. Een deel van de docenten ervaart het aanvragen en inrichten als omslachtig of denkt dat dit veel tijd kost. Hoewel het investeren in IL tijd kost voor niet-bekwame docenten, levert het inzetten van IL op termijn toch een tijdsbesparing op (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008).

6.4 WAT ZIJN DE WENSEN VAN DOCENTEN MET IT'S LEARNING?

Docenten ontvangen graag scholing over het gebruik van IL, bij voorkeur in teamverband, waarbij ook nagedacht wordt over visie op het gebruik van IL. Top (2016) beschrijft het belang van een ICT-beleidsplan zodat docenten mee gaan met ontwikkelingen en zo gestimuleerd worden om digitale leermiddelen te gebruiken. Docenten zien verder graag een duidelijke handleiding om IL op een eenduidige en gestructureerde manier in te richten. Daarnaast hopen zij op die manier te ervaren dat het inrichten niet veel tijd kost, en het gebruik van IL een daadwerkelijke tijdswinst oplevert (Behnen, Dissel & Kuipers, 2017; Kennisnet, 2013). Verder zien docenten bij voorkeur dat studenten vrij over wifi beschikken en er voldoende devices zijn waarmee gewerkt kan worden.

6.5 WELKE KNELPUNTEN ERVAREN DOCENTEN MET IT'S LEARNING?

De gegeven antwoorden komen overeen met de uitwerking van paragraaf 6.3.

6.6 BASISBEHOEFTE VAN STUDENTEN BINNEN IT'S LEARNING?

Er kan aan de autonomie van studenten tegemoetgekomen worden door een goed ingerichte digitale omgeving, zodat studenten zelf aan de slag kunnen in hun eigen tempo, niveau en hun eigen route kunnen kiezen (Behnen, Dissel & Kuiper, 2007; Cöp, 2016). Docenten en studenten benoemen dat de autonomie wat hen betreft verhoogd wordt door keuze te geven in (delen van) opdrachten. Daarbij is het van belang dat in het eerste jaar meer sturing gegeven wordt. Sommige studenten geven zelfs aan liever een huiswerkverplichting te hebben dan een keuze om huiswerk wel of niet te maken. De tweedejaarsstudenten moeten meer vrijheid krijgen in het maken van huiswerk. Daarnaast benoemen docenten dat voor de tweedejaarsstudenten het

niveau hoger mag liggen. IL biedt mogelijkheden om te differentiëren en maatwerk te bieden (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Zowel docenten als studenten vinden een goede onderlinge relatie belangrijk mits primair vormgegeven binnen de les. Docenten vinden IL vooral bruikbaar voor het geven van positieve feedback, vinden IL geen medium voor het geven van negatieve feedback omdat dan niet gezien kan worden hoe de feedback overkomt bij de student. Daarnaast biedt “*digitalisering nieuwe didactische mogelijkheden die leerlingen minder afhankelijk maken van de klassikale uitleg tijdens de ingeroosterde uren*” (Berben, 2017, pp. 88-89). Het gevoel van competentie kan worden vergroot door leerlingen sturingsvaardigheden zoals oriënteren (voorbereiden), plannen en reflecteren (evalueren) aan te leren (Bannert en Mengelkamp, 2008; Georgiades, 2004; Flavell, 1987, in Kennisnet, 2012). Docenten en studenten denken beiden dat het gevoel van competentie verhoogd wordt door het aanbieden van toetsen met eventueel aanvullend certificaten.

6.7 CONCLUSIE EN BEANTWOORDING HOOFDVRAAG

Wat hebben docenten van het verpleegkundeteam van de locatie Amersfoort nodig om It's Learning in te zetten bij het vak verpleegkundetheorie voor eerste- en tweedejaars verpleegkundestudenten aan het Hoornbeek College, waarbij rekening gehouden wordt met wensen en de basisbehoeften van studenten?

Allereerst is een visie nodig op het gebruik van IL. Een duidelijke verwoording van wat wordt verwacht van docenten en welke plaats IL heeft in het onderwijs. Vervolgens hebben docenten scholing nodig om op die manier meer kennis over IL te krijgen. Een voorwaarde om IL in te zetten, is dat er voldoende devices zijn en dat er vrije toegang tot het wifi-netwerk is (docentenenquête; Ekeren, Maes & Overbeek, 2008).

Voor het vak VPT vinden studenten het belangrijk, dat er een leeromgeving komt waarbinnen een planning duidelijkheid en structuur biedt. Het vak VPT wordt bij voorkeur samen met minimaal twee andere vakken ingericht, zodat er structuur in de opzet komt en zowel docenten als studenten IL leren kennen (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Zowel docenten als studenten vinden dat vooral in de les geïnvesteerd wordt in een onderlinge relatie en dat IL die relatie kan ondersteunen door het geven van positieve feedback op gemaakte opdrachten. Studenten denken dat de mogelijkheid om vragen te stellen ook bijdraagt aan het vormgeven van de relatie. Om het gevoel van autonomie te bevorderen noemen docenten, studenten de keuze in opdrachten. Studenten ervaren competent te zijn wanneer ze positieve feedback ontvangen, proeftoetsen kunnen maken, en de PowerPoint van de les op IL na kunnen lezen, zodat ze zich goed kunnen voorbereiden op hun toets.

7. AANBEVELINGEN

BELEIDSPLAN EN VISIE

Allereerst is het van belang dat een beleidsplan geschreven wordt op het gebruik van digitale leermiddelen. Een ICT-beleidsplan van een school bevat zowel strategische elementen ('Wat zijn onze ambities als school?') als operationele elementen ('Welke stappen zetten we als school om onze ambities te realiseren?') (Braak & Vanderlinde, 2016). Dit beleidsplan wordt bij voorkeur door het docententeam opgesteld zodat ICT ook daadwerkelijk ingezet wordt, er meer draagvlak en betrokkenheid is, docenten weten wat er van hen verwacht wordt, de implementatie succesvoller is en leerkrachten elkaar eerder om hulp vragen (Braak & Vanderlinde, 2016; Top, 2016). Het is van belang dat er een 'zichtbare' coördinator is die het proces bewaakt vanaf de beleidsplanontwikkeling tot de daadwerkelijke uitvoering van dat beleid. Deze coördinator bewaakt de voortgang van het proces (Braak & Vanderlinde, 2016). Succesvolle scholen besteden in hun beleidsplan aandacht aan (Braak & Vanderlinde, 2016):

- Visieontwikkeling met betrekking tot de plaats van ICT in onderwijs
- Een kostenplaatje omtrent ICT
- ICT-beleid op de infrastructuur (hardware en software)
- Beleid rond professionalisering van docenten op het gebied van ICT
- De plaats van ICT in het curriculum

SCHOLING EN HANDLEIDING

Wanneer het nieuwe beleidsplan bepaalt dat digitale leermiddelen en/of IL daadwerkelijk een plaats krijgt binnen het curriculum van de verpleegkunde-opleiding, is goede scholing de volgende aanbeveling. Het Hoornbeeck biedt voor docenten een beginnerscursus IL aan en een cursus voor gevorderden. Hierbij wordt uitleg gegeven over de functionaliteiten van IL. Docenten van het verpleegkundeteam geven de voorkeur aan een scholing in teamverband waarbij, naast aandacht voor de functionaliteiten, er ook aandacht is voor de inrichting en logische opbouw van de vakken. Dit sluit aan bij de visie van Braak & Vanderlinde (2016) en Top (2016). Een vervolgaanbeveling is dat een duidelijke handleiding wordt opstelt hoe IL stapsgewijs ingericht wordt, zodat docenten die kunnen raadplegen. Er is een support-pagina van IL (It's Learning, 2017a), maar docenten geven aan behoefte te hebben aan een stapsgewijze instructie voor de inrichting van een vak via een teamscholing.

WIFI EN DEVICES

De derde aanbeveling is het vrij toegankelijk maken van wifi. Daarnaast is het arrangeren van voldoende devices of schoolcomputers van belang. Uit het interview bleek dat docenten IL vaker in zouden zetten, wanneer er voldoende devices zijn en vrij gebruikt gemaakt kan worden van wifi. Hierdoor kan de docent in de klas differentiëren in bijvoorbeeld instructie, verwerking, leervoorkeuren en leertijd (Berben, 2017) of kan het concept van 'flipping the classroom' toegepast worden (Berben, 2017).

MINIMAAL DRIE VAKKEN

De vierde aanbeveling is dat IL per leerjaar bij minimaal 3 vakken ingezet wordt (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Dit zorgt ervoor dat zowel studenten als docenten meer ervaring krijgen in het werken met IL. Welke vakken hier het meest geschikt voor zijn, is een onderzoek op zich en valt buiten het bereik van dit onderzoek. Volgens studenten kunnen docenten hen het beste ondersteunen in hun leerproces door inhoudelijke vakinformatie aan te bieden op IL, bij voorkeur in een vast ontwerp. Dit helpt studenten overzicht te krijgen over het vak en het structureren van informatie. Studenten zeggen overzicht te hebben over hun leerproces wanneer ze het themaboek, een planning, het huiswerk, de PowerPoints, oefentoetsen op IL kunnen vinden en de mogelijkheid hebben om digitaal vragen te stellen tijdens het leren.

8. DISCUSSIE

8.1 VALIDITEIT VAN HET ONDERZOEK

In dit onderzoek zijn de validiteitscriteria van Donk & Lanen (2016) toegepast. Hieronder volgt een uitwerking van die kwaliteitscriteria.

Interne validiteit:

- Resultaatvaliditeit: de aanbevelingen dragen daadwerkelijk bij aan het oplossen van het probleem. Wanneer een goede visie is beschreven, de genoemde randvoorwaarden voor het gebruik van IL op orde zijn en docenten scholing hebben gehad, kan IL ingezet worden ter ondersteuning van VPT-lessen. Belangrijk is hierbij dat docenten rekening houden met de basisbehoeften van studenten zoals die beschreven zijn. Daarnaast kunnen zij op een didactisch verantwoorde manier een digitale leeromgeving inrichten door bijvoorbeeld gebruik te maken van de in bijlage 1,2 en 3 opgenomen overzichten.
- Procesvaliditeit: praktijkproblemen worden door docenten vaker op eenzelfde manier onderzocht. Er is gekeken naar nieuwe wetenschappelijke inzichten en ontwikkelingen binnen de maatschappij en de betekenis daarvan voor de inrichting van het onderwijs.
- Democratische validiteit: er is onderzocht welke wensen studenten en docenten hebben. Daarnaast is onderzocht welke knelpunten er zijn en welke randvoorwaarden in orde moeten zijn voor IL gebruikt kan worden. Daarnaast is gezocht naar een visie of beleidsdocument over IL, maar die kon niet getoond worden binnen de tijd dat dit onderzoek liep. Wel is er aandacht besteed aan de visie van het Hoornbeeck College op ICT binnen het onderwijs. Met alle belanghebbenden is (meerdere keren) gesproken en er is geprobeerd zoveel mogelijk recht te doen aan alle belanghebbende partijen.
- Dialogische validiteit: het onderzoek is gevolgd door een coach vanuit de praktijk, de opleidingsmanager, docenten, een docent van een andere ROC, een Col-groep en Col-docent van de LGW-opleiding en door een data-analist. Hierdoor is er voldoende uitwisseling geweest met diverse partijen.

Externe validiteit: Het onderzoek is toegepast op het vak verpleegkunde op het Hoornbeeck College, locatie Amersfoort, bij studenten van het eerste en tweede jaar binnen de opleiding verpleegkunde (Donk & Lanen, 2016). De onderzoeksresultaten zijn vermoedelijk toepasbaar op andere locaties van het Hoornbeeck College, bij meerdere leerjaren en mogelijk bij alle theorievakken.

8.2 BETROUWBAARHEID VAN HET ONDERZOEK

Bij dit onderzoek zijn de betrouwbaarheidscriteria van Van der Donk & Lanen (2016) toegepast. Bij dit onderzoek is:

- gebruik gemaakt van het triangulatieprincipe. Meerdere partijen zijn onderzocht (studenten, docenten, onderwijsontwikkelaars en een opleidingsmanager) en er zijn meerder manieren van data-verzameling geweest (twee enquêtes en twee interviews). Daarnaast hebben meerdere personen gekeken naar de data, waaronder een coach en een data-analist. Brontriangulatie is toegepast door meerdere bronnen te gebruiken bij het theoretisch kader.
- gecommuniceerd over het onderzoek. Tijdens het onderzoek ontstond er bewustzijn bij docenten en na de vakantie zijn verschillende docenten gestart met het uitproberen van IL.
- transparantie nagestreefd. Het onderzoeksverslag en de uitkomsten van het onderzoek worden gepresenteerd en ter inzage aangeboden aan alle betrokken personen. Dit zijn alle studenten die daar prijs op stellen, de docenten van de sector gezondheidszorg, de coach, de schoolopleider, de opleidingsmanager verpleegkunde, de voorzitter van directieteam, medestudenten op de HAN en alle overige belangstellenden.
- het praktijkprobleem is gepositioneerd met het oog op de toekomst en het belang voor het Hoornbeeck College. Het probleem gaat over relevante toekomstige vernieuwingen in het onderwijs en het toerusten van studenten in de 21^e eeuw.
- gekeken vanuit verschillende perspectieven en is rekening gehouden met verschillende partijen. Zo hebben zowel studenten als docenten een stem gekregen in het onderzoek en zijn de aanbevelingen erop gericht om beide partijen recht te doen.

- gebruik gemaakt van (wetenschappelijke) onderzoeken waarvan er verschillende van zeer recente datum zijn.

Kritische punten in het onderzoek zijn:

- De klas die de enquête later gemaïld kreeg had het laagst aantal respondenten. Om meer respondenten te krijgen had ook in deze klas tijdens de les een enquête afgenomen moeten worden.
- Het afnemen van het interview bij docenten is gedaan na een teamvergadering. Docenten konden aangeven of ze bereid waren om mee te denken. Door het na de vergadering te plannen hoefden docenten niet extra te komen of lessen te missen. Een nadeel is dat na een dag vergaderen de motivatie en creativiteit daalt. Dit was ook merkbaar tijdens het interview. Daarnaast moesten er taken afgerond worden. Er is voldoende input voor het onderzoek, maar een rustiger tijdstip is wenselijker.
- De studenten zijn geïnterviewd tussen twee toetsen in. Zij hadden hier geen bezwaar tegen en in verband met de zomervakantie was er geen andere mogelijkheid. Toch zou het beter zijn om het interview af te nemen wanneer er mogelijk minder spanning is. Dit geeft meer ruimte aan creatieve oplossingen en ingevingen.
- In het interview gaven studenten aan dat eerst 'de randvoorwaarden' in orde moesten zijn. Achteraf is niet duidelijk wat met deze randvoorwaarden bedoeld wordt. Hier had verder op doorgevraagd moeten worden. Dit was ook van toepassing tijdens de docentenenquête waarbij gezegd werd dat bij tweedejaars 'het niveau' hoger moest zijn. Ook hier is niet doorgevraagd naar de betekenis van het woordje 'niveau'.
- Vraag 4 in de studentenenquête is te sturend gesteld. *Extra opdrachten die ik vrijwillig kan maken ter verrijking en verdieping van mijn kennis*. Beter was geweest de laatste toevoeging weg te laten en eventueel een toelichting te vragen op het gegeven antwoord.
- Vraag 8 uit de studentenenquête gaf de keuzes 'nee' of 'ja, geef een toelichting'. Deze vraag wordt mogelijk vaker met nee ingevuld wanneer een respondent geen zin/tijd heeft om de enquête in te vullen. Beter was om na de gemaakte keuze om een toelichting te vragen.
- Bij het interview met de studenten heeft de interviewer af en toe laten merken antwoorden positief te waarderen nadat ze gegeven werden, om studenten aan te moedigen om te reageren. Dit is niet bevorderlijk voor de objectiviteit van het interview. Beter is om alleen te onderbreken met korte vragen en sturen in de richting van het onderzoek wanneer de geïnterviewde afdwaalt (Donk & Lanen, 2016).
- Bij het afronden van dit onderzoeksverslag werd op verschillende media een onderzoek uit Canada gepresenteerd over het gebruik van laptops in de collegegaal. In dit onderzoek werd aangetoond dat het gebruik van laptops in de klas leidt tot lagere scores doordat studenten sneller afgeleid zijn. Daarnaast worden er door aantekeningen met pen en papier te maken, meerder verbindingen naar de hersenen gemaakt (NOS, 2017). Voor dit onderzoek betekent dit mogelijk dat IL buiten de les vorm moet krijgen. Dit sluit aan bij de docenten die binnen de les weinig mogelijkheden zien voor gebruik van IL en studenten (in de les) liever uit schoolboeken zien werken.

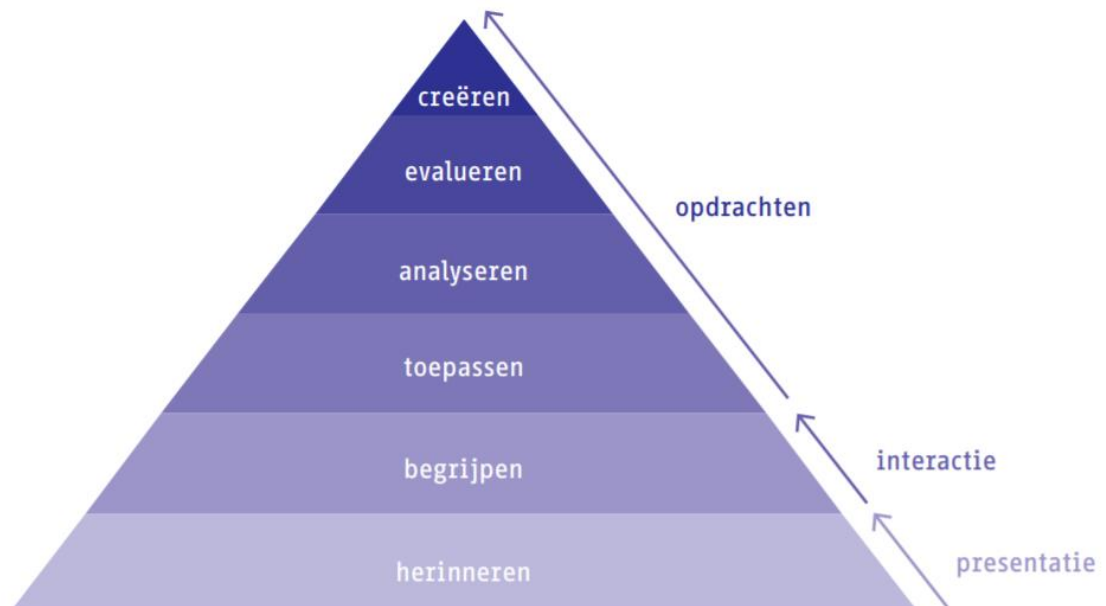
BIBLIOGRAFIE

- Anderson & Krathwohl. (2001). Geraadpleegd op 8 november 2017, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/4w/4w_magazine_2012-1.pdf
- Augustijn, Bladel & Klouwen. (2008). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/27134/DOCENT%20OF%20ELEKTRONISCHE%20LEEROMGEVING.doc?>
- Beek, E. v. (2009). *Instructiestrategieën in leermiddelen*. Utrecht: CLU.
- Behnen, Dissel & Kuipers. (2007). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://edepot.wur.nl/2351>
- Berben, M. (2017). *Differentiëren is te leren*. Amersfoort: CPS.
- Braak & Vanderlinde. (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://wij-leren.nl/ict-beleidsplan-onderwijs.php>
- Bussemaker. (2014). *Kamerbrief toekomstgericht middelbaar beroepsonderwijs*. Den Haag. Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/kamerstukken/2014/06/02/kamerbrief-over-een-toekomstgericht-middelbaar-beroepsonderwijs>
- Cöp. (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://wij-leren.nl/ict-digitale-leermiddelen-onderwijs.php>
- Donk & Lanen. (2016). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho.
- Ekeren, Maes & Overbeek. (2008). *ELO, wat heb ik eraan?* Geraadpleegd op 8 november 2017 van https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/27142/Scriptie_ELO_wat_heb_ik_er_aan_IVLOS_Overbeek_Eeckeren_Maes.doc?sequence=1
- Enquëtemaken. (n.d.). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://enquetemaken.nu/index/checklist>
- Herziening MBO. (2016, december). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://www.herzieningmbo.nl/magazine/2016/12/video-interview-keuzedeel-zorginnovaties-technologie/>
- Hoornbeeck College. (2014). *Onderwijs met een Plus. Ons onderwijs richting 2020*.
- Hoornbeeck College. (2016). *Jaarverslag 2015*. Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://www.hoornbeeck.nl/getPdf.php?parentId=500>
- It's Learning. (2017). Geraadpleegd op 8 november 2017 van www.itslearning.nl
- It's Learning. (2017a). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://support.itslearning.nl/help/getting-started/>
- Kallenberg, Grijsparde, v. d., Braak, t., & Baars. (2014). *Leren (en) doceren in het hoger onderwijs*. Den Haag: Boom Lemma.
- Kennisnet. (2012). *Weten wat werkt en waarom*. Geraadpleegd op 8 november 2017, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/4w/4w_magazine_2012-1.pdf

- Kennisnet. (2013). *Vier in Balans monitor 2013*. Geraadpleegd op 8 november 2017, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier_in_Balans_monitor_2013.pdf
- Martens, R. (2011). *De leraar moet vernieuwen, maar kan hij dat? Tijdschrift voor orthopedagogiek*. Geraadpleegd op 8 november 2017 van <http://100jaarorthopedagogiek.nl/100jaarPDF/PDF/paid/2011decemberRM.pdf>
- NOS. (27 oktober 2017). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2194882-met-je-laptop-in-de-collegezaal-dan-haal-je-lagere-cijfers.html>
- Ons onderwijs in 2032. (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://onsonderwijs2032.nl/wp-content/uploads/2016/01/Ons-Onderwijs2032-Eindadvies-januari-2016.pdf>
- Oomens & Weijers. (2010). *Zes voordelen van ICT voor het mbo*. Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://docplayer.nl/3411347-Zes-voordelen-van-ict-voor-het-mbo.html>
- Reints & Wilkens. (2012). *Wat bepaalt de kwaliteit van digitaal leermateriaal?* Geraadpleegd op 8 november 2017, van https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/4w/4w_magazine_2012-1.pdf
- Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://kwalificaties.s-bb.nl>
- Scribbr. (2017). Geraadpleegd op 8 november 2017, van www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/soorten-interviews/
- SLO. (2010). *Inzet van elektronische leeromgeving in het voortgezet onderwijs*. Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://www.slo.nl/downloads/2010/Inzet-elektronische-leeromgeving-vo.pdf>
- Stichting Leerplan Ontwikkeling. (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/21e-eeuwse-vaardigheden/digitale-geletterdheid>
- Stichting Leerplanontwikkeling. (2014). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://www.slo.nl/downloads/documenten/digitale-geletterdheid-en-21e-eeuwse-vaardigheden.pdf>
- Stichting Nivoz. (2012). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <http://hetkind.org/2012/11/25/over-het-werk-van-luc-stevens-de-behoefte-aan-relatie-competentie-en-autonomie/>
- Teitler, P. (2015). *Lessen in orde in het mbo*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- ThiemeMeulenhoff. (2017). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://www.thiememeulenhoff.nl/mbo/het-nieuwe-mbo/gemak-en-service/21st-century-skills>
- Top, A. (2016). Geraadpleegd op 8 november 2017, van <https://wij-leren.nl/gebruik-ict-leraren.php>.

Didactische strategieën
1. Voorkennis activeren vragen stellen eerdere lessen samenvatten
2. Aandacht richten en vasthouden een <i>advance organizer</i> plaatsen in de inleiding een korte beschrijving geven van wat de leerlingen kunnen verwachten leerdoelen noemen aan het begin van het hoofdstuk voorbeelden geven heldere taal gebruiken
3. Oefen- en verwerkingsmogelijkheden aanreiken laten zoeken naar overeenkomsten en verschillen stof laten samenvatten mindmaps laten maken matchingoefeningen geven
4. Motiveren gebruik maken van concrete ervaringen aansluiten bij verschillende leerstijlen laten werken in verschillende groepsverbanden
5. Feedback geven hints geven informatie geven over de prestaties bekrachtigen wat goed gaat
6. Laten reflecteren op de leertaak reflecteren op gemaakte opdrachten reflecteren op oplossingsstrategieën

Bron: Beek, 2009

Bron: Anderson & Krathwohl, 2001

Een voorbeeld van sturingsopdrachten in digitaal leermateriaal

In digitaal leermateriaal kunnen alle sturingsactiviteiten in een apart scherm bij elkaar staan. Dit scherm is verdeeld in de hoofdcategorieën voorbereiden, plannen, monitoren en evalueren. Mogelijke opdrachten voor sturing van het leerproces zijn:

Vorbereiden

- Maak een mindmap met de onderwerpen in het leerdoel. Kleur de onderdelen waarvan je al veel weet groen. Kleur de onderdelen waarvan je iets weet geel. Kleur de onderdelen waarvan je niets weet lichtblauw.
- Bepaal aan de hand van je mindmap wat je belangrijkste doelen zijn voor de komende lessen.
- Schrijf kort op wat je moet doen om deze doelen te bereiken. Wat moet je lezen? Welke opdrachten moet je maken? Heb je andere mensen nodig om je doelen te bereiken?
- Bekijk de beoordelingscriteria en bepaal op welk niveau je wilt eindigen.

Plannen

- Beschrijf kort in welke volgorde je de onderdelen van de lessen gaat uitwerken.
- Beschrijf kort wat je nodig hebt om de doelen van deze lessen te bereiken.
- Bepaal hoeveel tijd je voor welk onderdeel nodig hebt en maak een planning.

Monitoren

- Bepaal of je nog steeds op de goede weg bent om je doelen te bereiken. Gebruik hierbij ook de beoordelingscriteria.
- Bekijk je planning en bepaal of je volgens de planning werkt. Als dit niet het geval is, bepaal dan hoe je weer volgens je planning kunt werken. Ga zo nodig naar je leraar.

Evalueren

- Bekijk de beoordelingscriteria en bepaal of je voldoet aan het niveau dat je wilde bereiken.
- Bepaal welke leerdoelen je volledig bereikt hebt en wat je nog moet leren.
- Beschrijf wat je de volgende keer op dezelfde manier gaat doen en wat je anders gaat doen. Motiveer dit.
- Bepaal of je je planning hebt kunnen volgen. Bepaal wat je, zo nodig, een volgende keer anders moet doen.

Bron: Reints & Wilkens, 2012

Studentenenquête LGW-onderzoek naar het gebruik van It's Learning - Anita Lagendijk - van Ginkel

Beter onderwijs? Vertel me hoe!

Beste student,

Zoals je misschien weet volg ik de opleiding Leraar Gezondheidszorg en Welzijn (LGW) aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Inmiddels ben ik aangekomen in de laatste fase van mijn opleiding en heb ik een onderzoek opgestart om aan te tonen dat ik kritisch kan kijken naar onderwijsprocessen. Met dit onderzoek wil ik graag te weten komen hoe It's Learning kan bijdragen aan de inrichting van de lessen VPT voor eerste- en tweedejaars verpleegkundestudenten aan het Hoornbeeck College.

Deze enquête heb je gekregen omdat ik graag jouw mening wil horen. Wat vind jij belangrijk voor jÓuw leerproces rondom het vak verpleegkundetheorie en op welke manier zou It's Learning jou daarbij kunnen helpen?

Deze enquête duurt ongeveer 10 minuten en ik zou je willen vragen hem serieus in te vullen, zodat ik ook met jouw inbreng aan de slag kan.

Je kunt de enquête anoniem invullen en jouw antwoorden worden niet voor andere doeleinden gebruikt. Wanneer je benieuwd bent naar de uitkomst van het onderzoek kun je je mailadres invullen, zodat ik je het onderzoeksrapport kan mailen wanneer het onderzoek is afgerond. Je antwoorden behandel ik in dat geval uiteraard ook vertrouwelijk en alleen voor dit doeleinde.

Alvast heel hartelijk dank voor het invullen!

Hartelijke groet,
Mevr. Lagendijk (LeA)

- 1) In welke klas zit je?
- ☐ G4V1BA
- ☐ G4V2AA
- ☐ G4V2CA
- 2) Heb je de afgelopen 6 maanden met It's Learning gewerkt?
- ☐ Ja
- ☐ Nee
- 3) Hieronder volgen stellingen over het werken met It's Learning. Geef aan in hoeverre je het met de stelling eens bent.

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
Werken met It's Learning vind ik fijn	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij om mij voor te bereiden op de lessen	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij om overzicht te krijgen over het vak VP	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij bij het leren van mijn toets	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij om documenten te bewaren	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij om documenten te bewaren meer dan wanneer ik dat zelf moet doen.	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij structuur aan te brengen in mijn leerproces	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning helpt mij bij het maken van mijn huiswerk	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning stimuleert mij om mijn huiswerk serieuzer te maken.	☐	☐	☐	☐
Werken met It's Learning maakt dat ik me beter kan focussen op de inhoud van de les.	☐	☐	☐	☐

Geef eventueel een toelichting op bovenstaande antwoorden wanneer je dat wilt:

4) Ik vind het belangrijk dat ik de volgende onderdelen kan terugvinden op It's Learning (meerdere antwoorden mogelijk).

- ☐ Het Themaboek
- ☐ Een weekplanning
- ☐ Een map per behandeld lesonderdeel
- ☐ Een PowerPoint van de les
- ☐ Huiswerkopdrachten
- ☐ Inlevermogelijkheid voor het gemaakte huiswerk
- ☐ Extra lesmateriaal zoals filmpjes
- ☐ Extra opdrachten die ik vrijwillig kunt maken ter verrijking en verdieping van mijn kennis
- ☐ Een (mini)toets om te controleren of ik de stof beheers
- ☐ Fun-elementen zoals een poll, miniquiz
- ☐ Mogelijkheden om met medestudenten te discussiëren over de lesstof
- ☐ Mogelijkheden om mijn vraag te kunnen stellen aan de docent over de lesstof
- ☐ Ik vind geen van de genoemde onderdelen belangrijk
- ☒ andere

Als je je antwoord wilt toelichten kun je dat hier doen:

5) Hoe kan It's Learning jou helpen om je de lesstof zo goed mogelijk eigen te maken?

6) Ik vind het fijn om **binnen de lessen** te werken met It's Learning, bijvoorbeeld om een opdracht te maken.

- ☒ Mee oneens
- ☐ Mee eens

Eventuele toelichting:

7) Ik zou graag de volgende mogelijkheden terugzien op It's Learning:

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
Lesstof die ik begrijp overslaan	☐	☐	☐	☐
Lesstof die ik niet begrijp extra kunnen oefenen met meer lesstof	☐	☐	☐	☐
Lesstof in een hoger tempo door te nemen	☐	☐	☐	☐
Lesstof in een langzamer tempo door te nemen	☐	☐	☐	☐
Vorbereidingsopdrachten voor de volgende les te kunnen maken	☐	☐	☐	☐
Een keuzemogelijkheid in de opdrachten die uitgevoerd moeten worden, zodat ik een opdracht kan kiezen die bij mij past.	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting:

8) Mis je nog mogelijkheden op It's Learning?

- ☐ Ja (Motiveer je antwoord in de toelichting)
☒ Nee

Eventuele toelichting:

9) Schrijf hier alles op wat je nog kwijt wilt over het werken met It's Learning.

Hartelijk dank voor het invullen!

Docentenenquête LGW-onderzoek naar het gebruik van It's Learning - Anita Lagendijk - van Ginkel

Beste collega,

Zoals je weet volg ik de opleiding Leraar Gezondheidszorg en Welzijn (LGW) aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Inmiddels ben ik aangekomen in de laatste fase van mijn opleiding en heb ik een eindonderzoek opgestart om aan te tonen dat ik in staat ben om kritisch naar onderwijsprocessen te kijken.

Met het onderzoek dat voor je ligt wil ik graag te weten komen op welke manier It's Learning ingezet kan worden bij het vak verpleegkundetheorie (VPT). De hoofdvraag van mijn onderzoek is: Hoe kunnen docenten It's Learning inzetten tijdens de VPT-lessen bij eerste- en tweedejaars studenten verpleegkunde aan het Hoornbeeck College en daarbij rekening houden met de basisbehoeften van studenten?'

Deze enquête heb je gekregen omdat ik graag jouw mening wil horen. Wat vind jij belangrijk bij het gebruik van It's Learning en hoe denk je dat It's Learning ingezet kan worden in de les, zodat het het leerproces van onze studenten ondersteunt?

Deze enquête duurt ongeveer 10-20 minuten, afhankelijk van de gegeven antwoorden.

Je kunt de enquête anoniem invullen en jouw antwoorden worden niet voor andere doeleinden gebruikt. De resultaten van dit onderzoek worden (D.V.) aan het eind van dit kalenderjaar gepresenteerd.

Alvast heel hartelijk dank voor het invullen. Feedback op de enquête is welkom.

Hartelijke groet,

Anita Lagendijk - van Ginkel

1) Hoeveel jaren leservaring heb je?

- ☐ 0-2 jaar
- ☐ 3-5 jaar
- ☐ 6-10 jaar
- ☐ meer dan 11 jaar

2) Wat is je leeftijd? (Met deze vraag wil ik te weten komen of er eventueel specifieke ondersteuningsbehoeften per leeftijdscategorie zijn).

- ☐ 20-30 jaar
- ☐ 31-40 jaar
- ☐ 41-50 jaar
- ☐ 51 jaar of ouder

3) Bij hoeveel vakken heb je afgelopen jaar gebruik gemaakt van It's Learning?

- ☐ Geen
- ☐ 1 vak
- ☐ 2 vakken
- ☐ 3 of meer vakken

4) It's Learning is van meerwaarde bij de invulling van theorievakken in het algemeen.

- ☐ Helemaal mee oneens
- ☐ Mee oneens
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

5) It's Learning is van meerwaarde bij het vak VPT

- ☐ Helemaal mee oneens
- ☐ Mee oneens
- ☐ Mee eens
- ☐ Helemaal mee eens

Toelichting bij het gegeven antwoord:

6) Welke functies van It's Learning **ken je**?

	Niet mee bekend	Mee bekend
Publiceren van een studiewijzer	☐	☐
Opdrachten inleveren	☐	☐
Het maken van een beoordelingsrapport	☐	☐
Mogelijkheid om een discussie te voeren	☐	☐
Plagiaatcontrole	☐	☐
Mogelijkheid om filmpjes in te voegen	☐	☐
Mogelijkheid om leermiddelen van uitgeverijen te integreren	☐	☐
PowerPoints te uploaden	☐	☐
Enquêtes af te nemen	☐	☐
Een poll uit te zetten	☐	☐
Een toets af te nemen	☐	☐
Het aanleggen van een digitaal portfolio	☐	☐
Het aanbieden van extra lesstof en opdrachten	☐	☐
Opdrachten per individuele student aanbieden	☐	☐
Een beoordelingsrapport inzien	☐	☐

Ruimte voor toelichting bij de gegeven antwoorden of nog andere functies toe te voegen waar je bekend mee bent.

7) Welke functies van It's Learning **gebruik je** zelf wel eens in je lessen?

	Nog nooit gebruikt	Wel eens gebruikt
Publiceren van een studiewijzer	☐	☐
Opdrachten inleveren	☐	☐
Het maken van een beoordelingsrapport	☐	☐
Mogelijkheid om een discussie te voeren	☐	☐
Plagiaatcontrole	☐	☐
Mogelijkheid om filmpjes in te voegen	☐	☐
Mogelijkheid om leermiddelen van uitgeverijen te integreren	☐	☐
PowerPoints te uploaden	☐	☐
Enquêtes af te nemen	☐	☐
Een poll uit te zetten	☐	☐
Een toets af te nemen	☐	☐
Het aanleggen van een digitaal portfolio	☐	☐
Het aanbieden van extra lesstof en opdrachten	☐	☐
Opdrachten per individuele student aanbieden	☐	☐
Een beoordelingsrapport inzien	☐	☐

Ruimte voor toelichting bij de gegeven antwoorden of nog andere functies toe te voegen die je gebruikt in It's Learning

8) Geef je les in het vak verpleegkundetheorie of ben je actief betrokken bij de lesinhoud van het vak verpleegkundetheorie?

- ☐ Ja
☐ Nee

Eventuele toelichting:

9) Welke functies in It's Learning zijn geschikt om te gebruiken **rondom** een les verpleegkundetheorie?

	Ongeschikt	Misschien geschikt	Geschikt
Publiceren van een studiewijzer	☐	☐	☐
Opdrachten inleveren	☐	☐	☐
Het maken van een beoordelingsrapport	☐	☐	☐
Mogelijkheid om een discussie te voeren	☐	☐	☐
Plagiaatcontrole	☐	☐	☐
Mogelijkheid om filmpjes in te voegen	☐	☐	☐
Mogelijkheid om leermiddelen van uitgeverijen te integreren	☐	☐	☐
PowerPoints te uploaden	☐	☐	☐
Enquêtes af te nemen	☐	☐	☐
Een poll uit te zetten	☐	☐	☐
Een toets af te nemen	☐	☐	☐
Het aanleggen van een digitaal portfolio	☐	☐	☐
Het aanbieden van extra lesstof en opdrachten	☐	☐	☐
Opdrachten per individuele student aan te bieden?	☐	☐	☐

Een beoordelingsrapport in te zien	☐	☐	☐
------------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Geef eventueel een toelichting op bovenstaande antwoorden wanneer je dat wilt of vul mogelijke andere functionaliteiten in die bruikbaar zijn bij het vak VP:

10) Hoe zou It's Learning ingezet kunnen worden **tijdens** een les verpleegkundetheorie?

11) Op welke manier kan er verschil gemaakt worden tussen eerste- en tweedejaarsstudenten bij het gebruik van It's Learning?

12) Geef aan in hoeverre je het eens bent met de volgende stellingen

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
Ik heb een bijscholing gevolgd om te werken met It's Learning	☐	☐	☐	☐
Ik weet voldoende van It's Learning om er mee te kunnen werken	☐	☐	☐	☐
Ik kan It's Learning op een didactisch verantwoorde manier inzetten	☐	☐	☐	☐
Ik zou meer scholing willen in het gebruik van It's Learning	☐	☐	☐	☐
Ik heb voldoende kennis over het inzetten van digitale werkvormen	☐	☐	☐	☐
Als ik bekender zou zijn met It's Learning zou ik het meer inzetten in mijn lessen	☐	☐	☐	☐
Het inrichten van It's Learning kost mij veel tijd	☐	☐	☐	☐
Het inrichten van It's Learning levert mij een tijdsbesparing op	☐	☐	☐	☐

Eventuele toelichting bij de gegeven antwoorden

13) It's Learning kan bijdragen aan...

	Oneens	Eens
het bieden van keuzevrijheid voor het maken van opdrachten	☐	☐
het differentiëren in lestempo	☐	☐
het differentiëren in begripsniveau	☐	☐
het bieden van extra stof indien de student dit wenst	☐	☐
het bieden van individuele opdrachten en leerroutes	☐	☐
het gevoel dat de student competent is (Luc Stevens)	☐	☐
het gevoel dat de docent een relatie heeft met de student (Luc Stevens)	☐	☐
het gevoel dat de student wat te kiezen heeft (autonomie)	☐	☐

Eventuele toelichting bij de gegeven antwoorden

14) Ervaar je op dit moment knelpunten in het werken met It's Learning?

- ☐ Ja
☐ Nee

Eventuele toelichting:

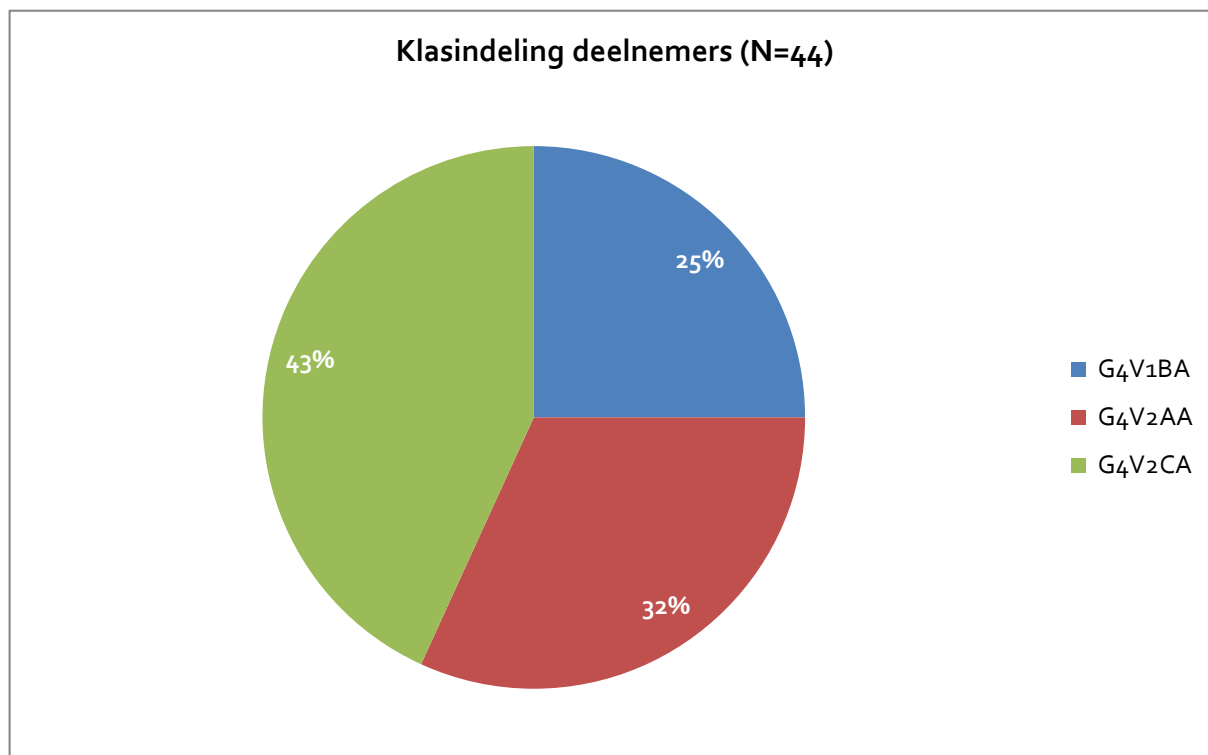
15) Graag zou ik in een groepsinterview met een aantal collega's willen brainstormen over de inzet van It's Learning bij het vak Verpleegkundetheorie. Dit zou ik willen doen op woensdag 5 juli aansluitend aan de resultatenvergadering. Ben je bereid hieraan mee te werken, zodat ik concrete aanbevelingen kan doen bij mijn onderzoeksverslag?

- ☐ Ja (stuur dan ook een mail naar lea@hoornbeeck.nl zodat ik in deze enquête de anonimiteit kan waarborgen)
☐ Nee

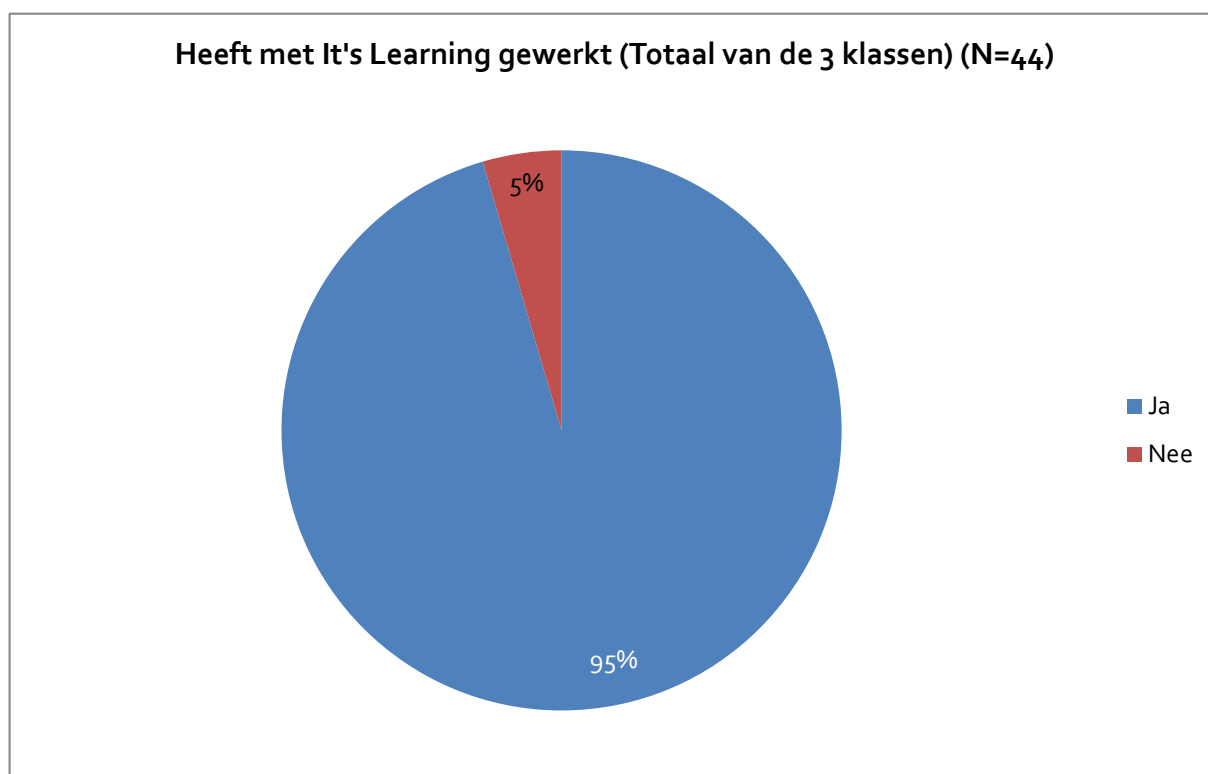
Eventuele toelichting:

Hartelijk dank voor het invullen!

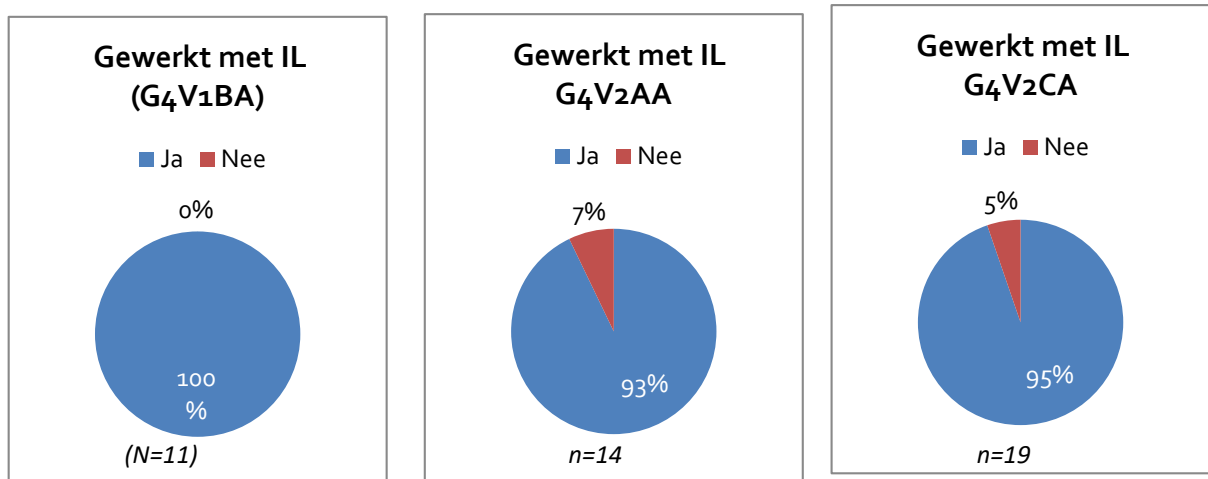
Figuur 1 bij vraag 1: In totaal hebben 44 personen deelgenomen aan de enquête. Hiervan was 43% afkomstig uit G4V2CA, 32% afkomstig uit G4V2AA en de overige 25% uit G4V1BA.

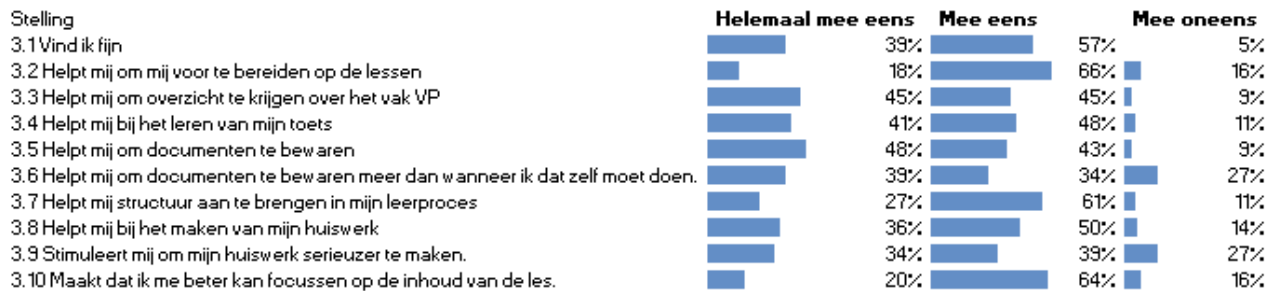
Figuur 2 bij vraag 2: Van alle deelnemers heeft 95,5% de afgelopen 6 maanden met It's Learning gewerkt. In alle drie de klassen ligt dit percentage ruim boven de 90%.

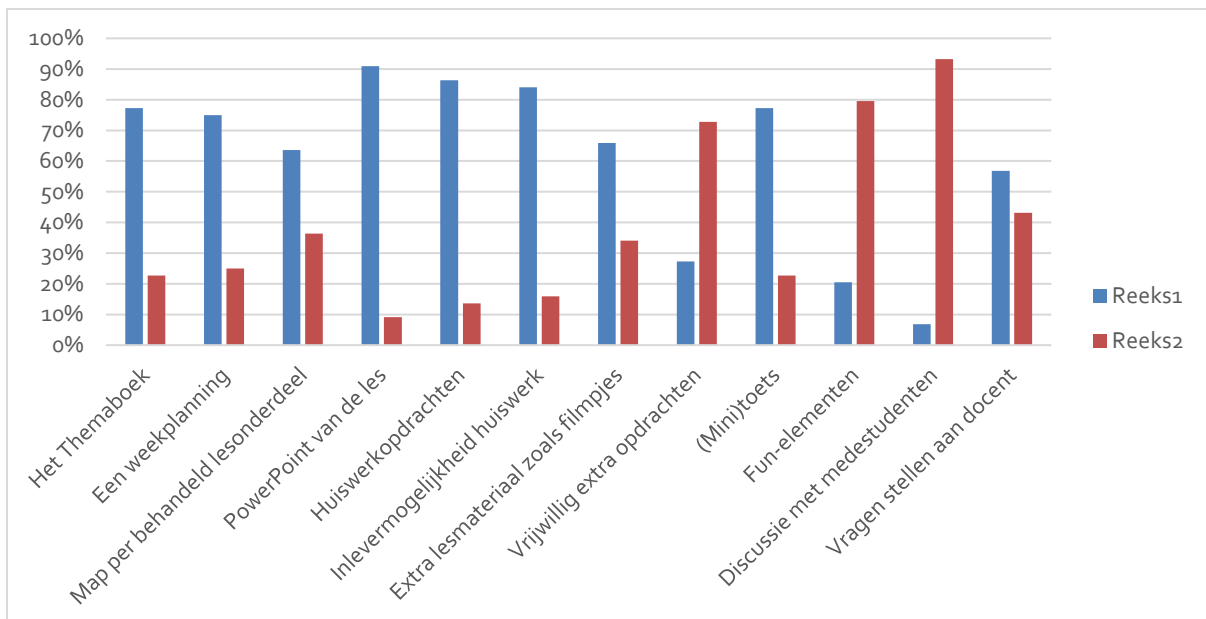
Figuur 3: combinatie van vraag 1 en 2:

Figuur 4 – vraag 3: Werken met It's Learning...(N=44)

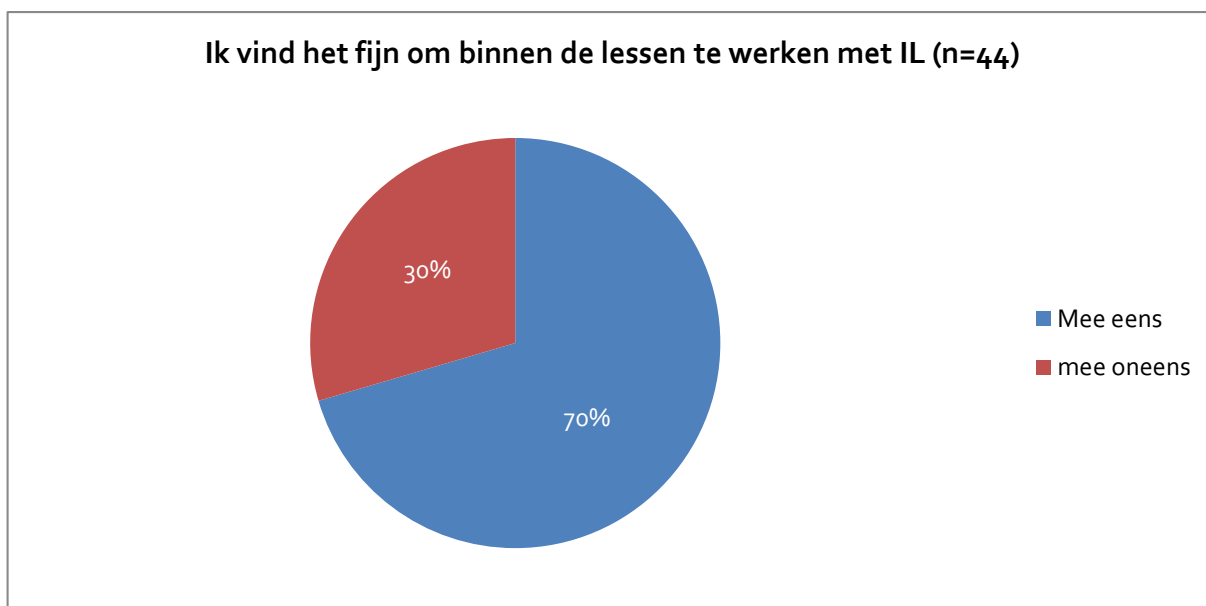
Figuur 5 - vraag 4: Ik vind het fijn om de volgende onderdelen kan terugvinden op It's Learning (N=44)

Figuur 6 - vraag 5: Hoe kan It's Learning jou helpen om de toetsstof zo goed mogelijk eigen te maken? (Open vraag, 42 keer beantwoord)

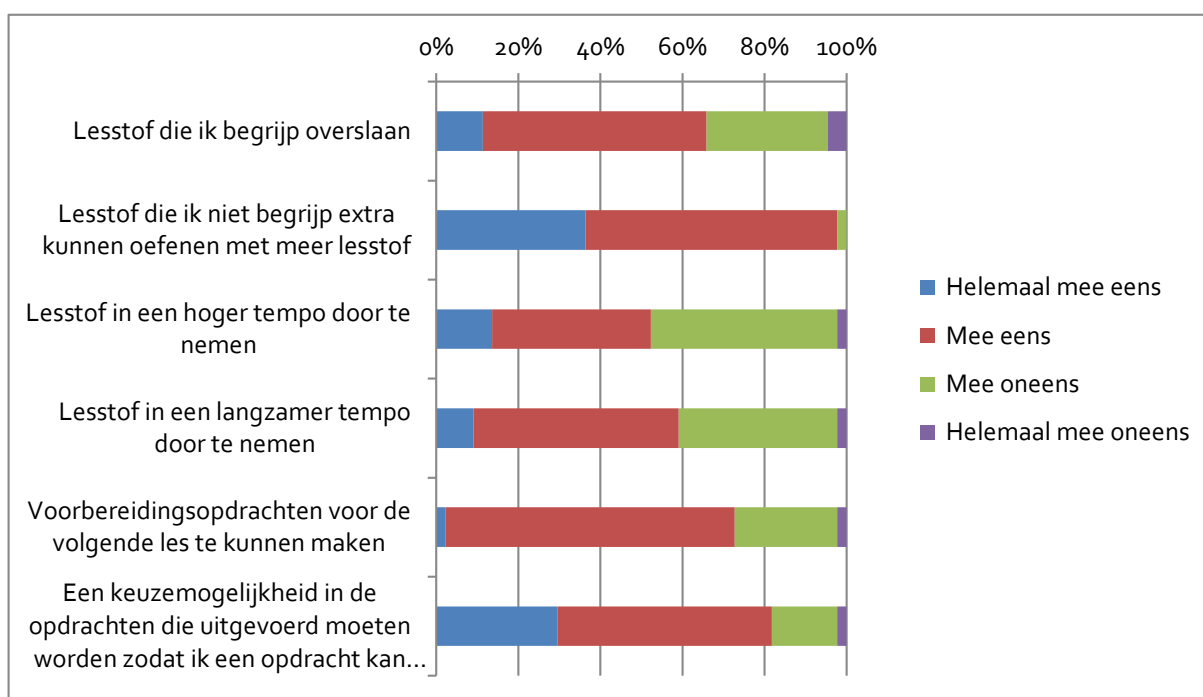
Huiswerk	Proeftoets	Overzicht Creëren	PowerPoint	Keuzevrijheid	Verrijking	Niet beantwoord
15	14	11	10	2	1	2

Figuur 7 - vraag 6a.

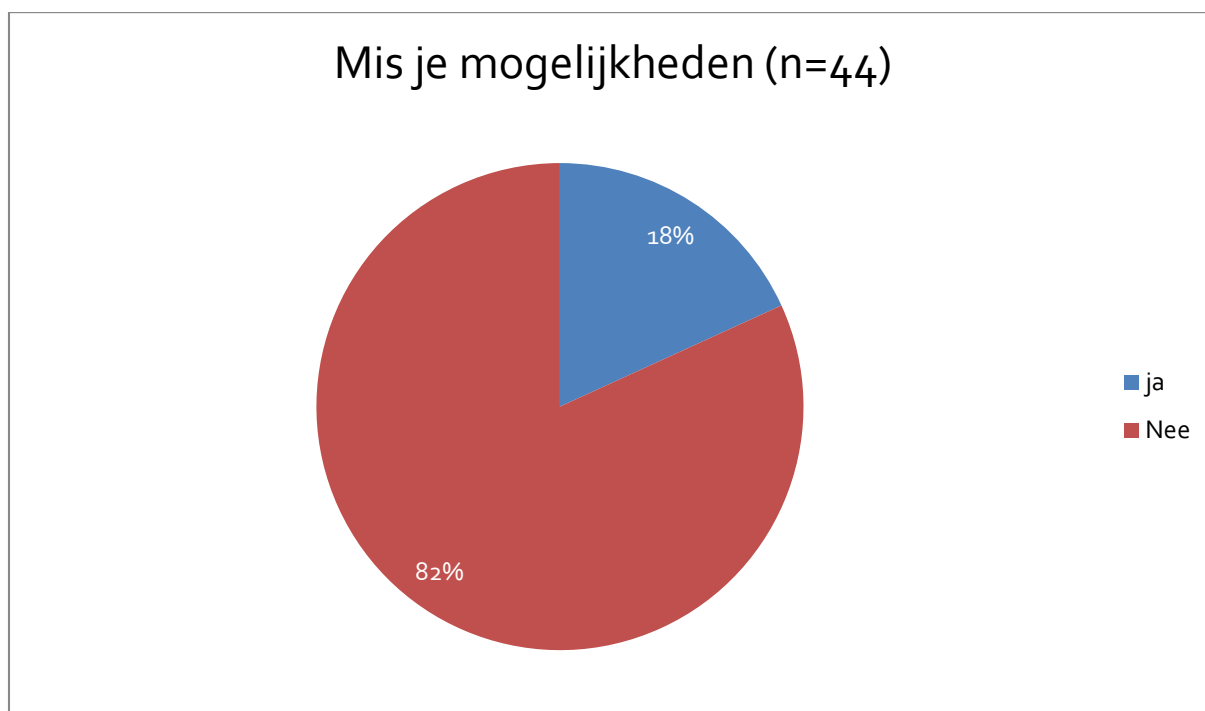

Vraag 6b (open vraag om toelichting op 6a) bevat geen bruikbare informatie voor het onderzoek

Figuur 8 – vraag 7: Ik zou graag de volgende mogelijkheden op It's Learning terugzien (N=44)

Figuur 9 - vraag 8: Mis je mogelijkheden op It's Learning?

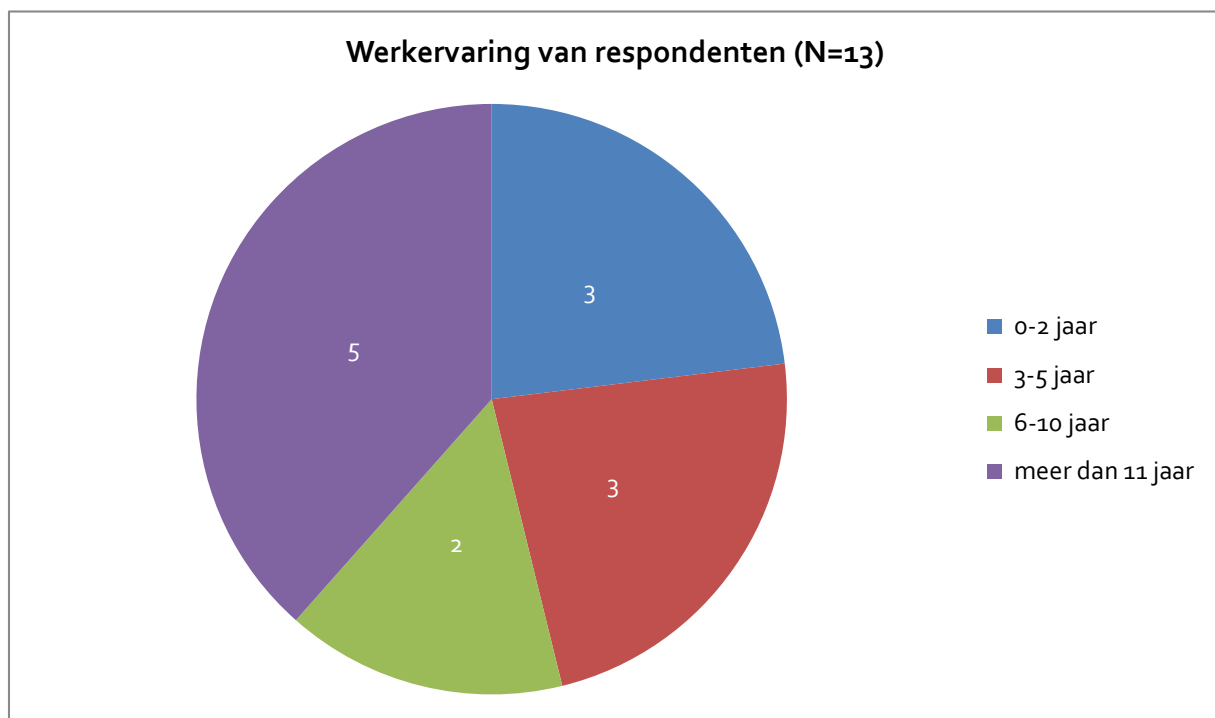
Vraag 8b toelichting op 8a: Acht keer werd aangegeven dat proeftoetsen of extra oefenmateriaal gewenst is.

Figuur 10 - vraag 9: **Schrijf hier alles op wat je nog kwijt wilt over het werken met It's Learning.**

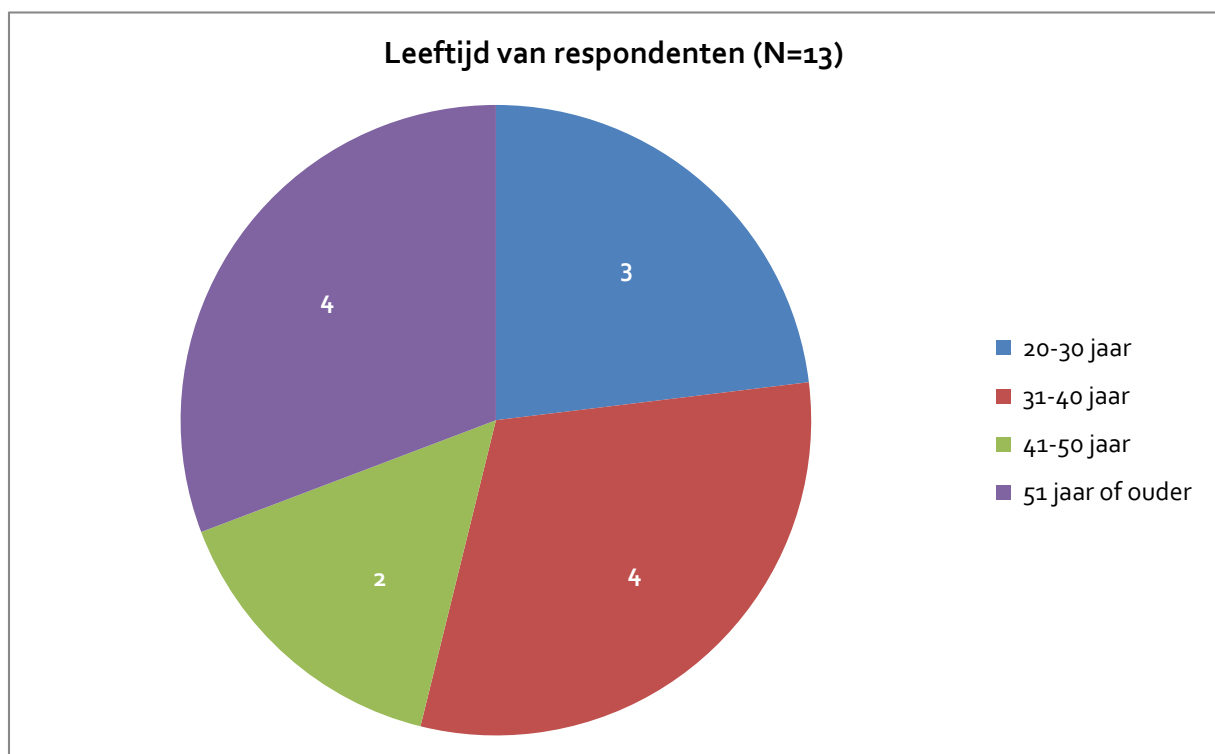
Fijn/ handig Structuur/ overzicht	Huiswerk	Niet fijn	Overige	Geen opmerking
22x	2x positief 2x negatief	2x	3x	13x

Overige (3x): Bij meer vakken gebruiken, verhoogt de motivatie, fijn dat meegedacht wordt over eigen maken van de lesstof.

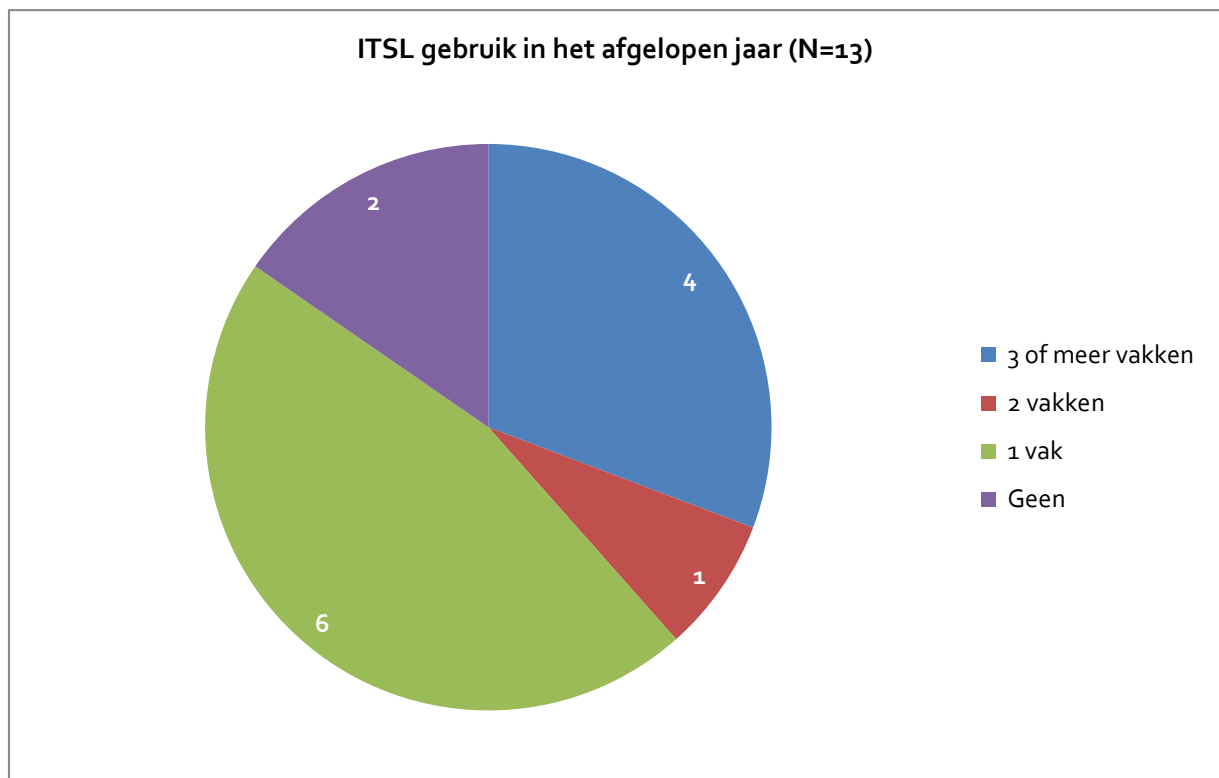
Figuur 11 - vraag 1

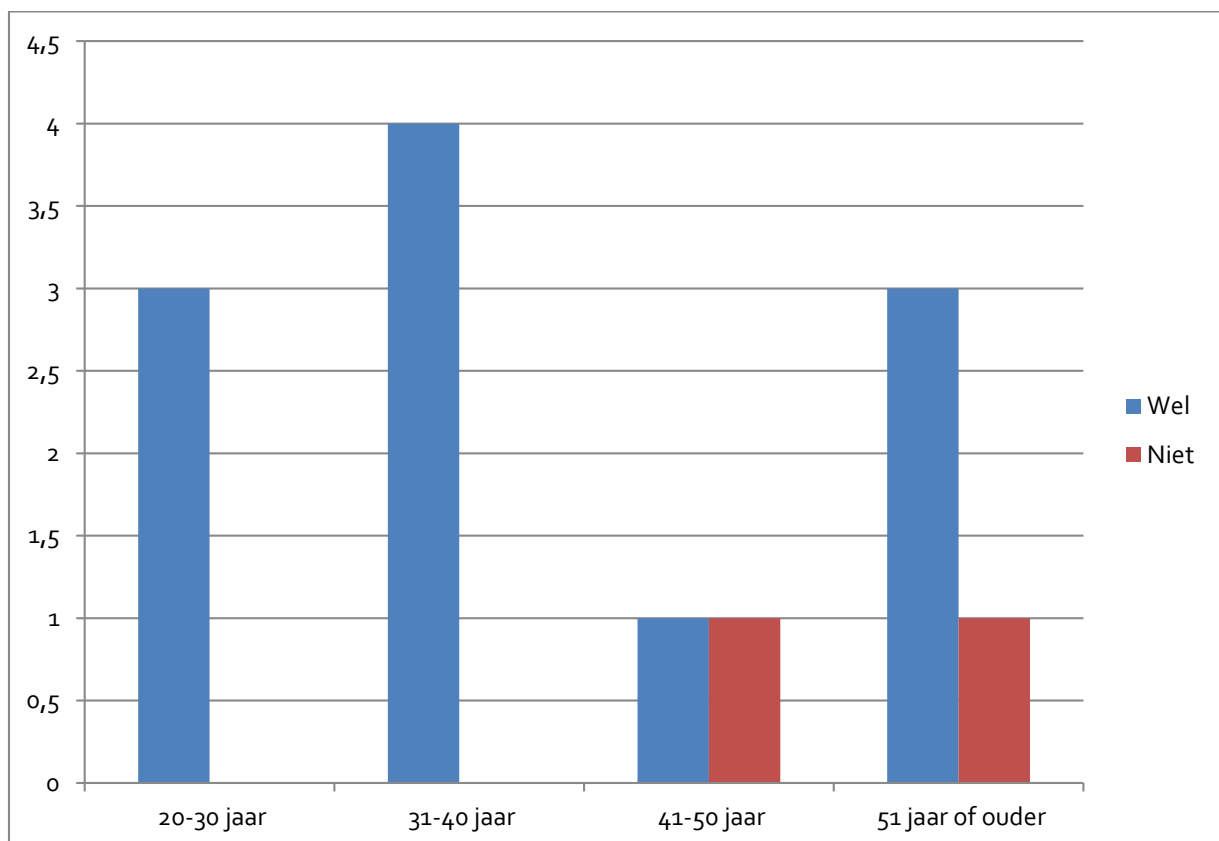
Figuur 12 - vraag 2

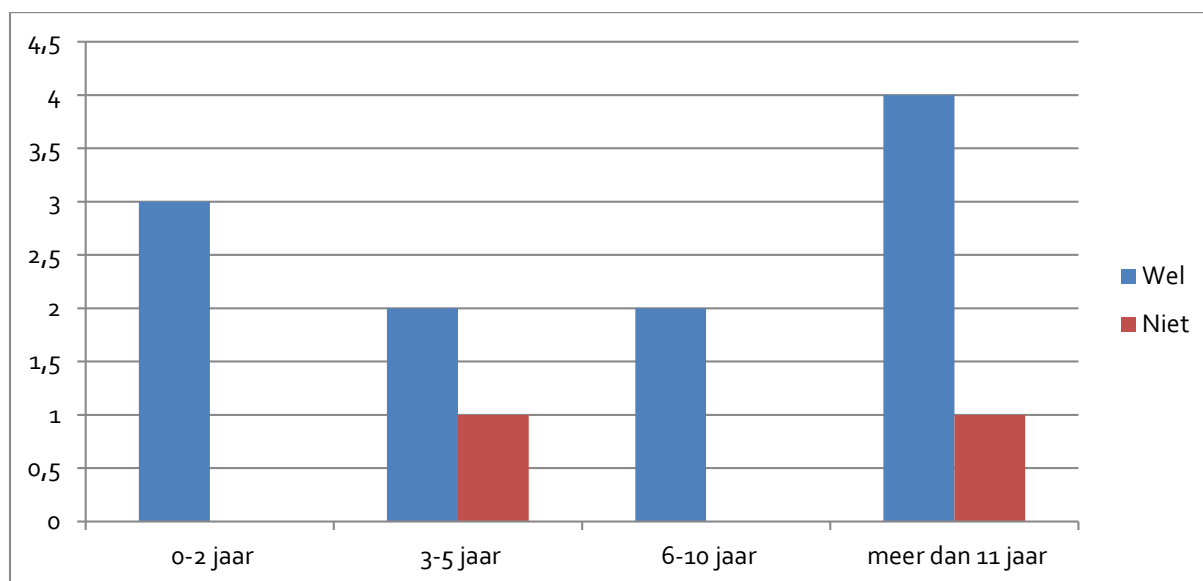
Figuur 13 – vraag 3

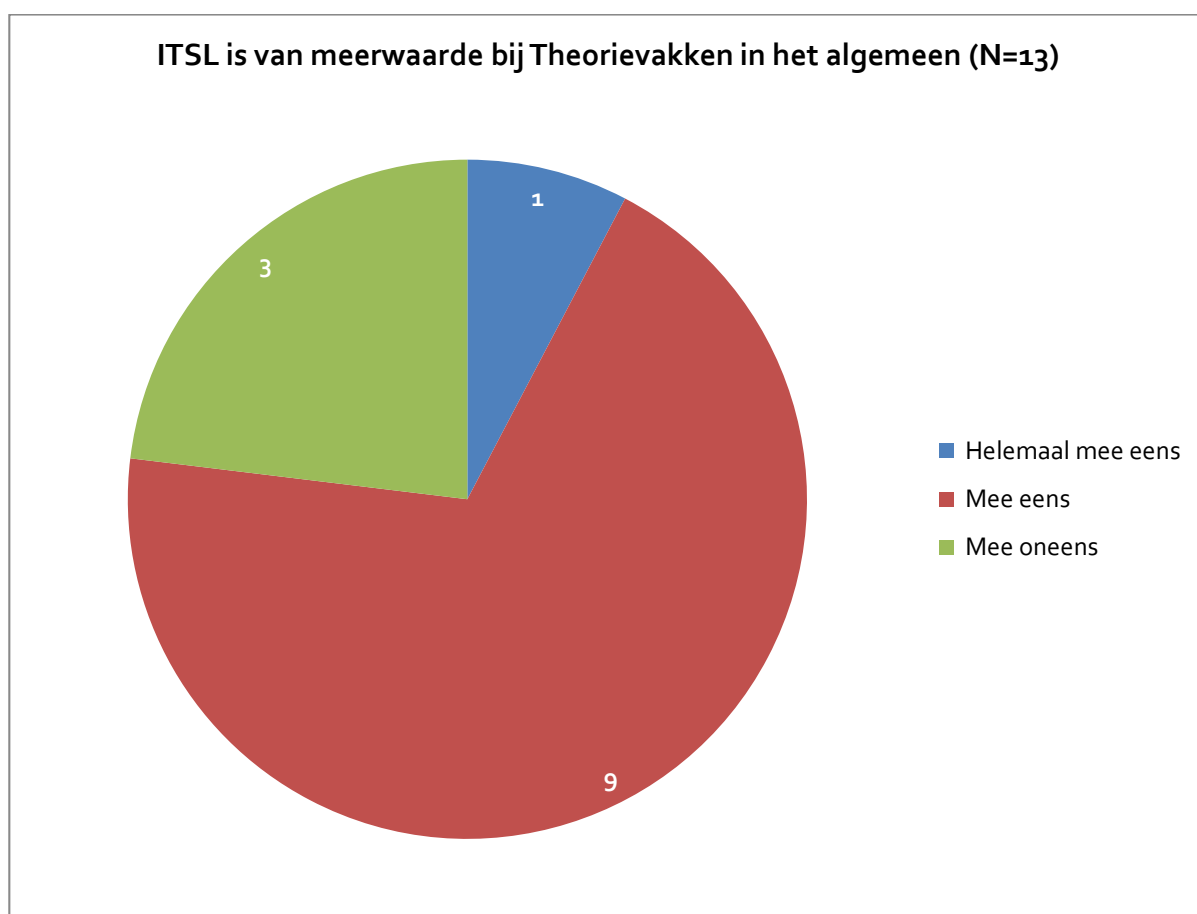
Figuur 14: leeftijd vs gebruik van IL (N=13)– vraag 1 en 3

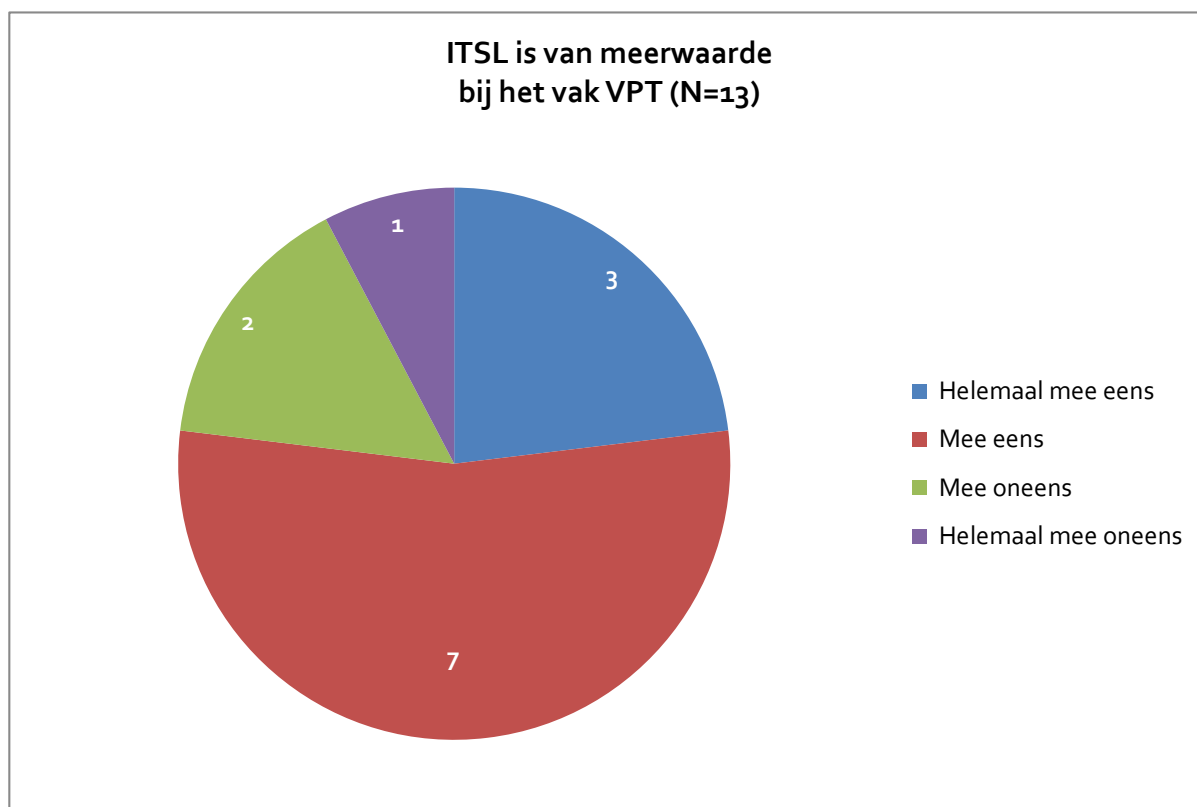
Figuur 15: **Werkervaring versus gebruik van IL (N=13) – vraag 2 en 3**

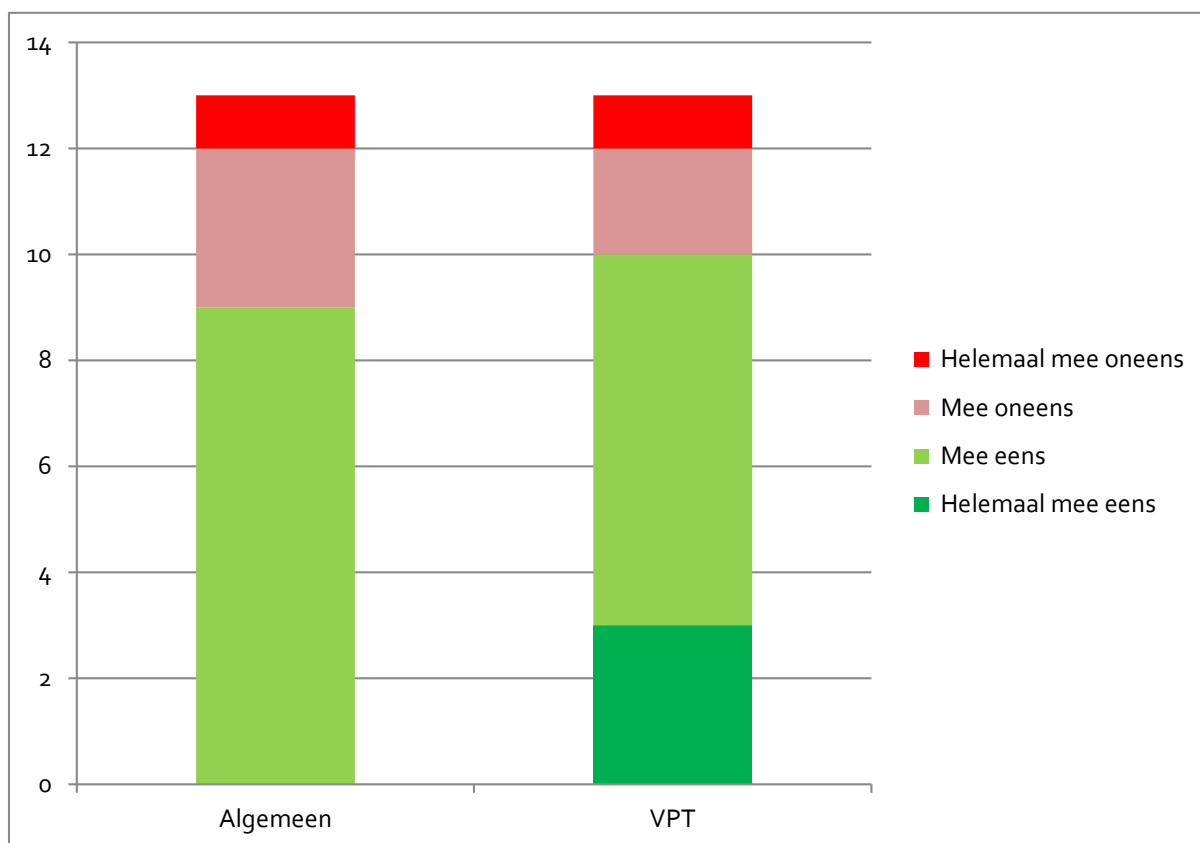
Figuur 16 – vraag 4

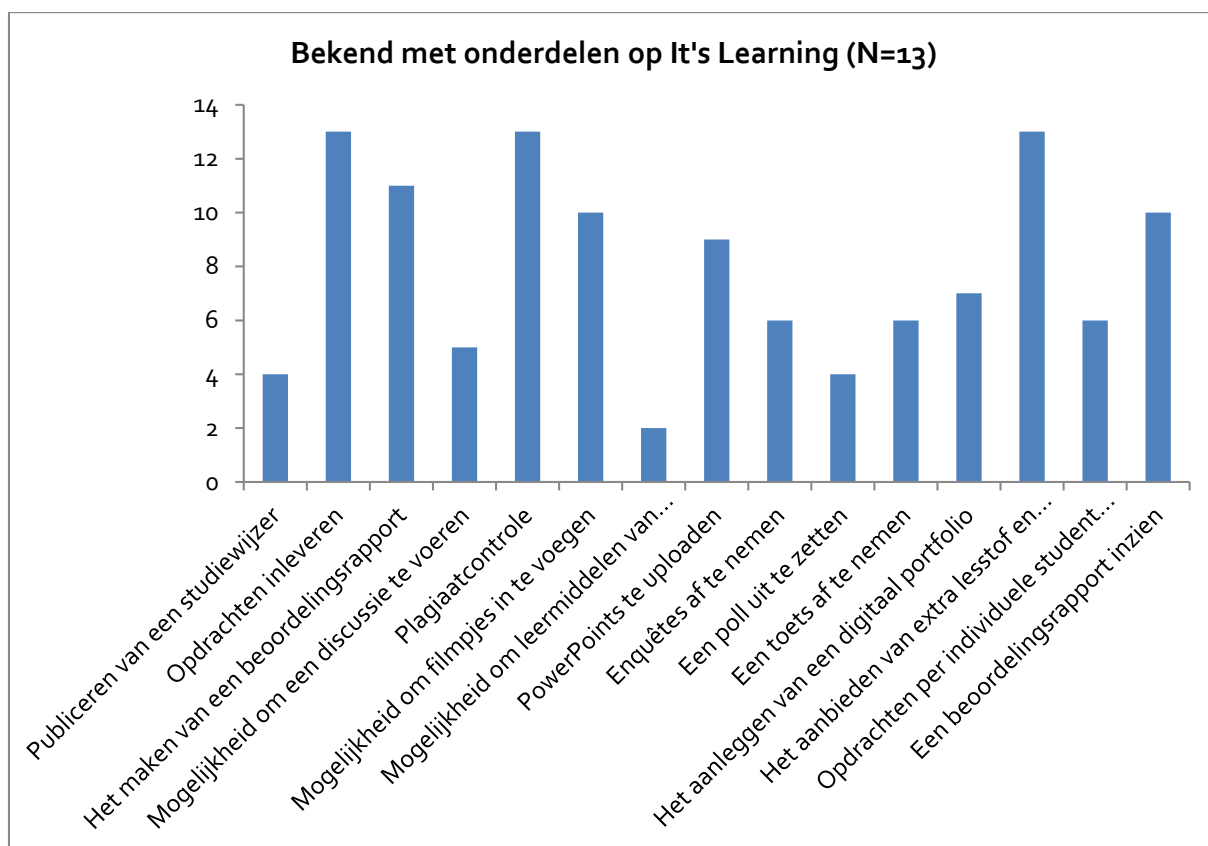
Figuur 17 – vraag 5

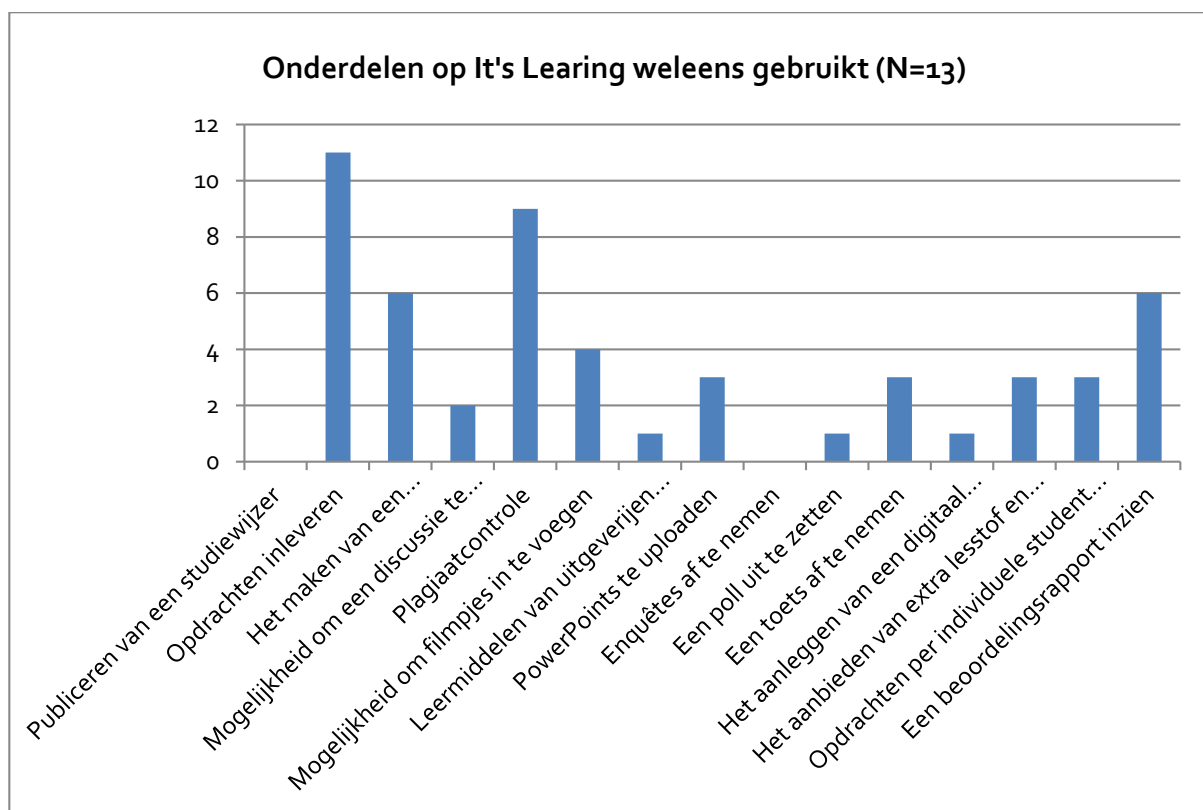
Figuur 18 – vraag 4 en 5 gecombineerd (N=13)

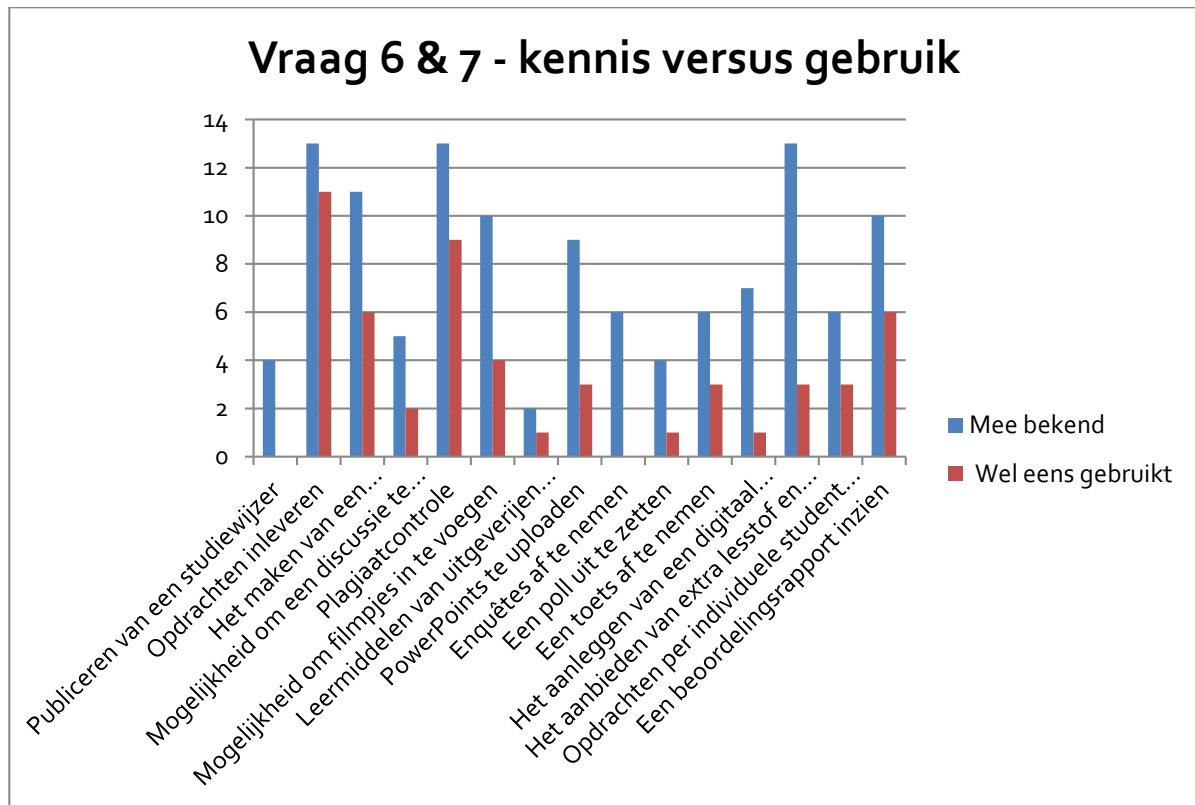
Figuur 19 – vraag 6

Figuur 20 – vraag 7

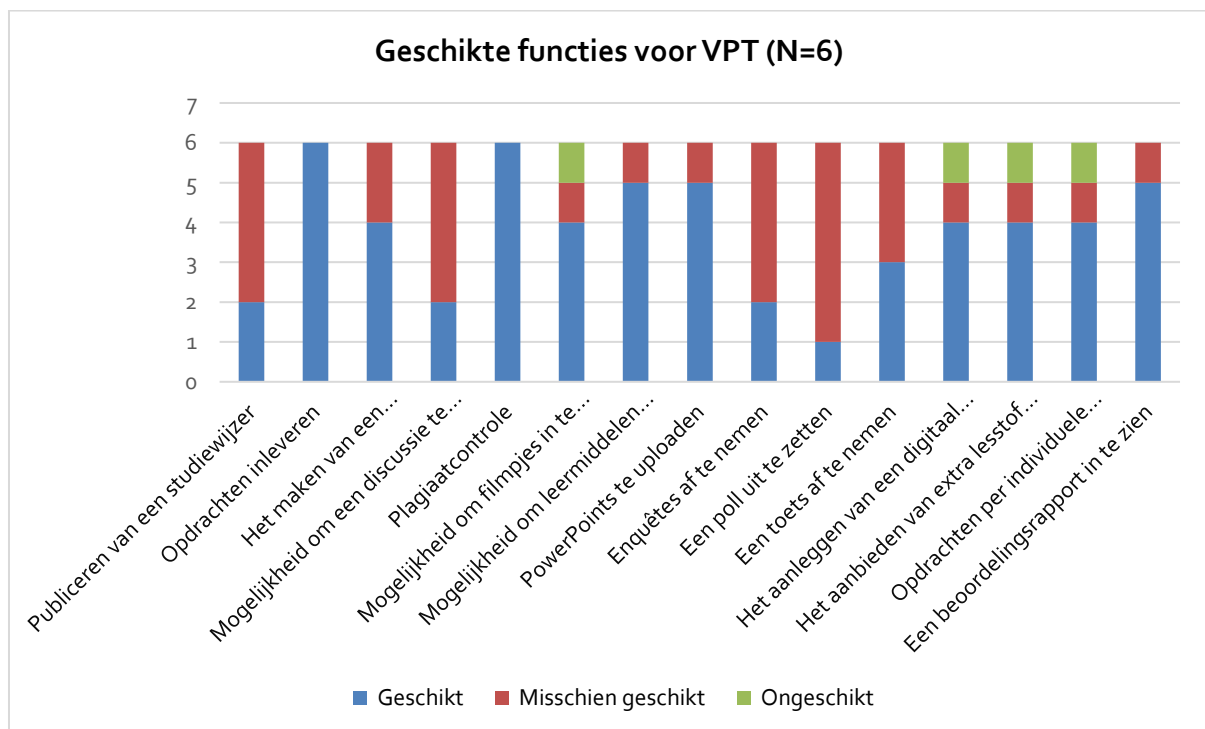

Figuur 21 – vraag 6 en 7

Vraag 8: Differentiatievraag om te selecteren in de volgende vragen. Zes van de dertien respondenten geven les in het vak VPT.

Figuur 22 – vraag 9

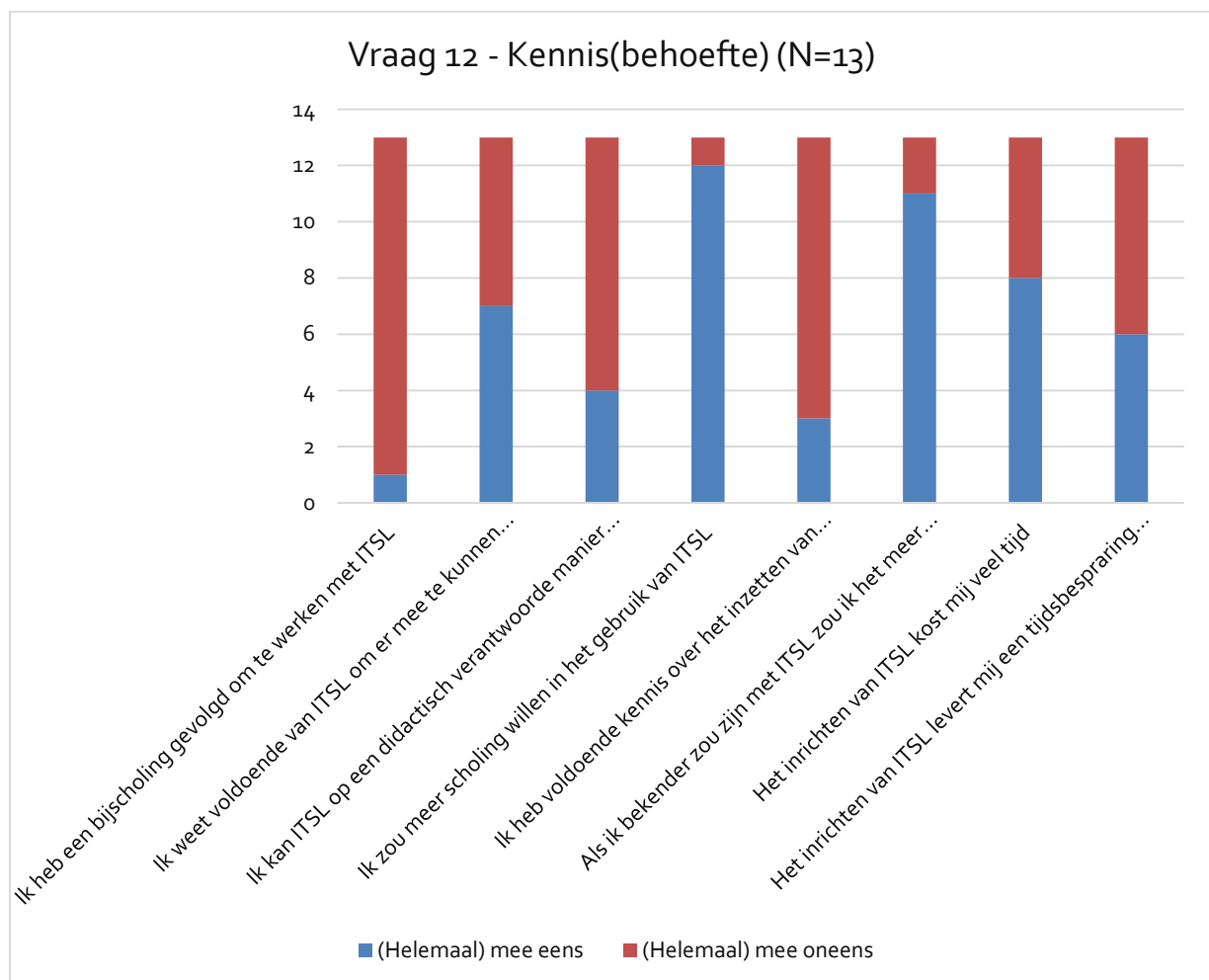
Vraag 10: welke mogelijkheden zie je voor het gebruik van IL binnen de les? Gegeven antwoorden zijn:

- Zelfstandig op eigen tempo werken aan de leerstof. Differentiëren.
- Het is wat lastig omdat je dan moet beschikken over een computerlokaal. Of meer computers in skills en dan in kleine groepjes werken. Of je splitst het kleine groepje en je zet de ene groep achter de computers.
- Liever in de voorbereiding en afronding van een les. Tijdens de les zie ik niet direct voor me.
- Eerst zelf de theorie doornemen met behulp van It's, een certificaat verkrijgen en vervolgens mag je pas gaan oefenen.
- Daar heb ik niet direct een beeld bij.

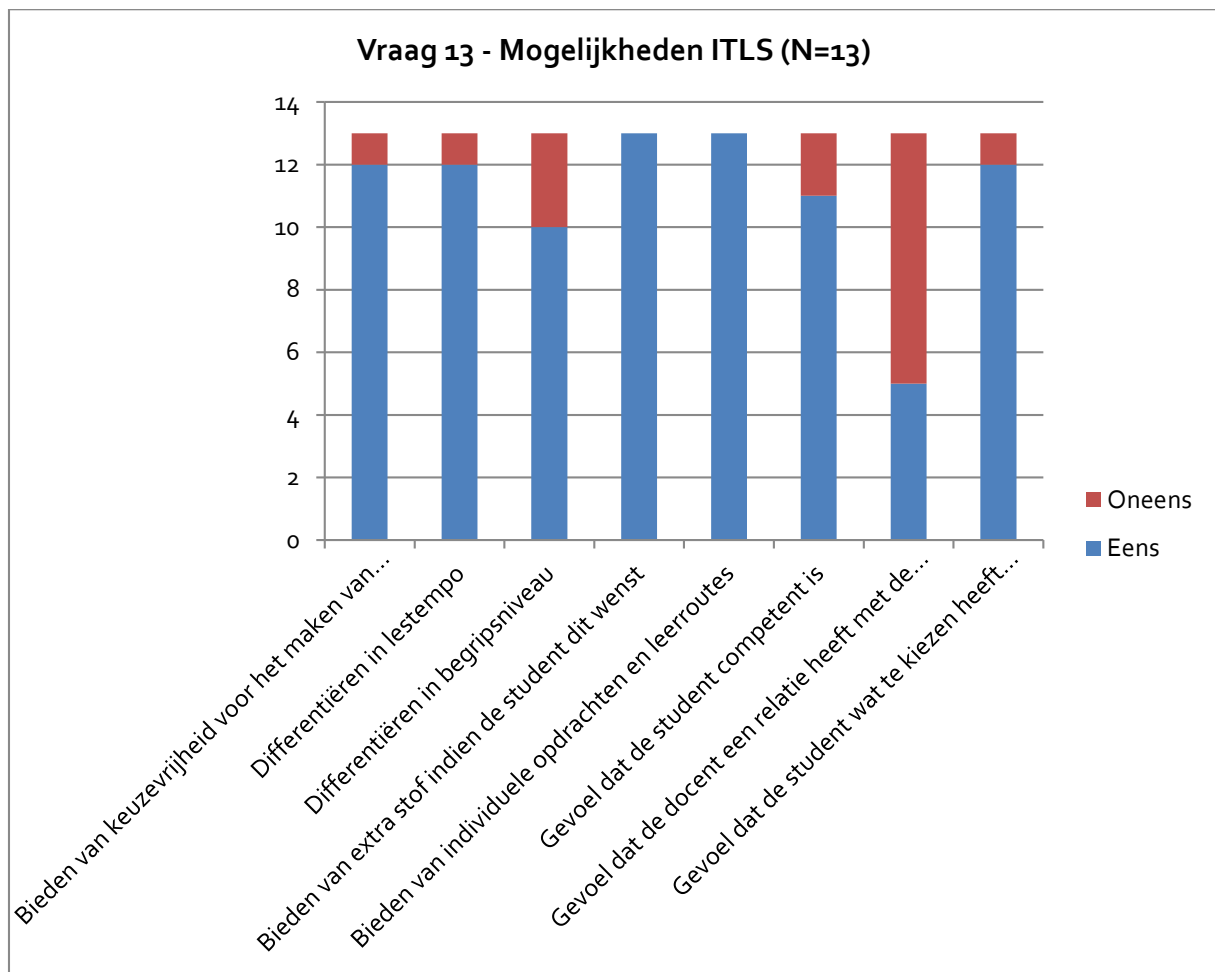
Vraag 11: Op welke manier kan er verschil gemaakt worden tussen eerste- en tweedejaarsstudenten bij het gebruik van It's Learning? Gegeven antwoorden:

- Eerstejaars meer sturing, tweedejaars meer zelfsturing en zelfstandigheid: 6
- Hoger niveau en verdiepingsopdrachten: 3
- (Proef)toetsing bij leerjaar 1: 2
- Studieplannen invullen voor leerjaar 1, leerjaar 2 zelf invullen (kan dat?): 1
- Verschil binnen IL zie ik niet voor me/niet mogelijk: 1
- Leerjaar 1 goede aanzet en uitleg: 2
- Eerstejaars in het 2e blok en verder naar het 2e jaar
- Bij tweedejaars mag er meer kennis verwacht worden, het niveau moet iets hoger liggen

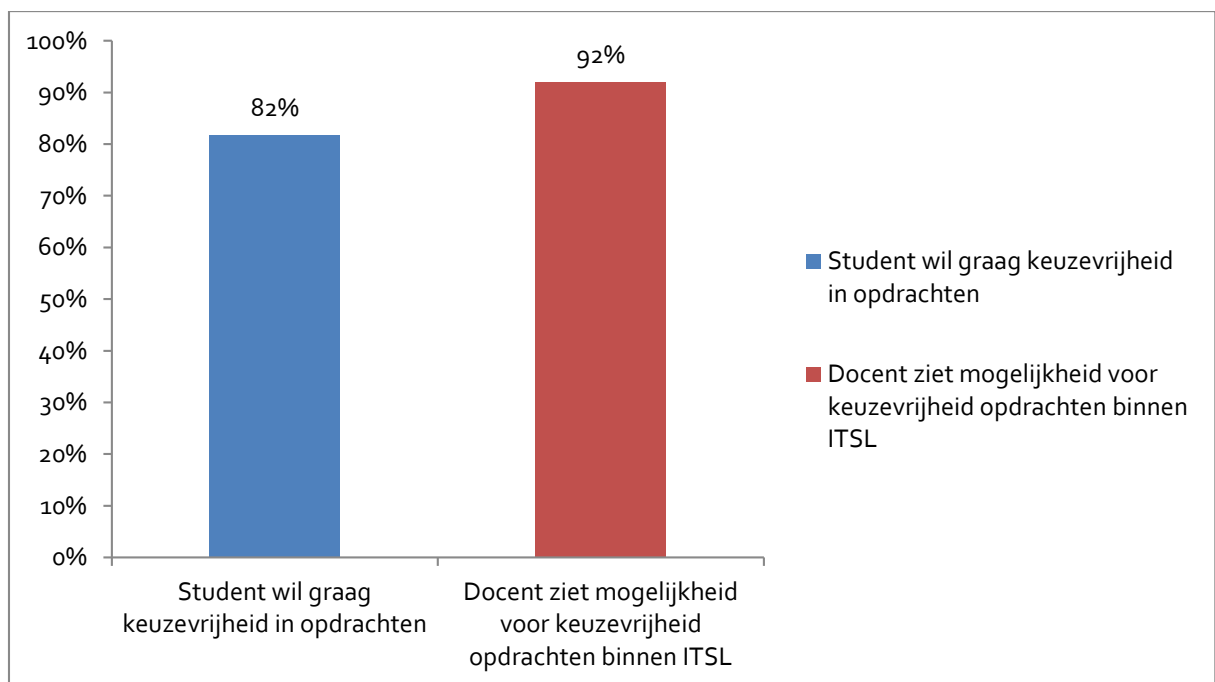
Figuur 23 – vraag 12

Figuur 24 – vraag 13

Figuur 25 – Gecombineerd student en docent

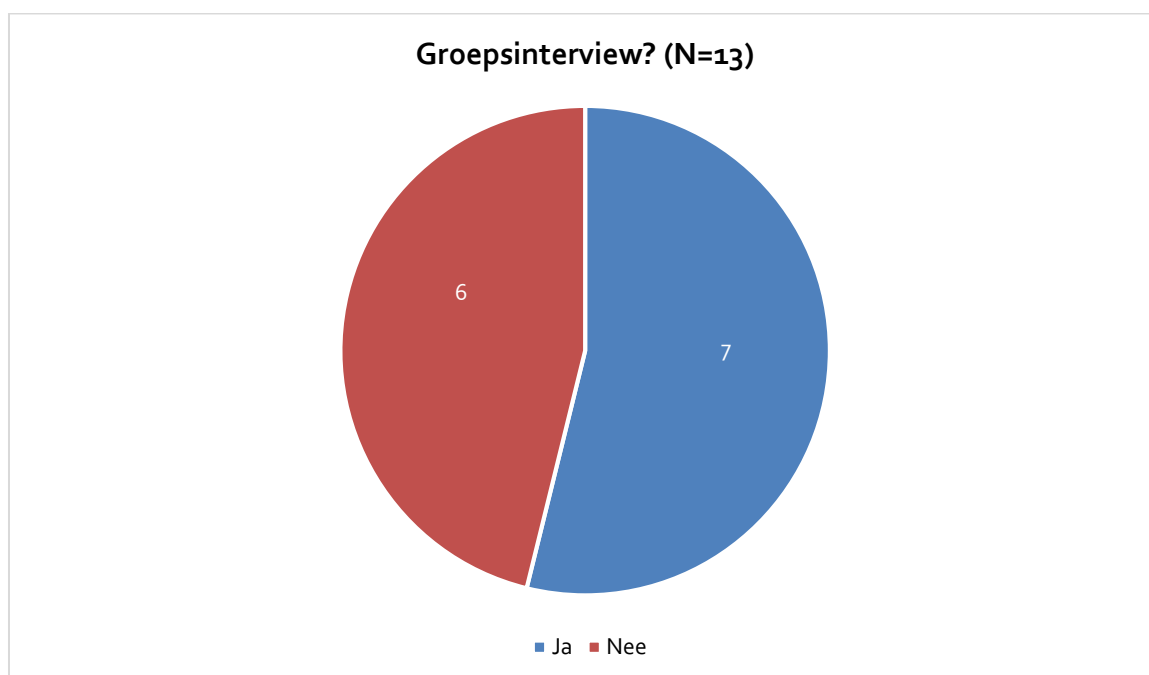
Figuur 26 – vraag 14

14b Antwoorden in de toelichting:

- Gebrek aan kennis: 4x
- Gebrek aan ICT-middelen en het IL zelf inrichting: 3x

Figuur 27 - Vraag 15: Kun je aanwezig zijn om mee te denken in een groepsinterview over de inrichting van IL bij het vak VPT? Stuur je dan even een mail naar lea@hoornbeeck.nl zodat ik dit onderzoek anoniem kan uitvoeren?

Ja: 7 respondenten - Nee: 6 respondenten

BIJLAGE 8 – STUDENTEN INTERVIEW (GETRANSCRIBEERD)

Interview gehouden op woensdag 28 juni 2017 van 10:15 uur – 10:45 uur. Dit groepsinterview is gehouden met zes studenten die door middel van een aselecte steekproef gekozen zijn. Uit elk van de drie onderzochte groepen heb ik twee studenten geselecteerd.

INLEIDING

- Dank voor jullie bereidheid om deel te nemen aan dit interview
- Toestemming gesprek opnemen? -> Gegevens worden anoniem verwerkt. De opname wordt na mijn diplomering op de HAN vernietigd.
- Duur interview: half uur. Zijn er vragen vooraf?
- Voorstellen aan elkaar: L en R uit 1B, A-G en M uit 2C, M en A uit 2A.

DOEL

- Het doel is om te weten te komen hoe It's Learning zo goed mogelijk kan aansluiten bij jullie leerproces en jullie wensen.

VRAGENLIJN:

1. Wat vonden jullie fijn aan het werken met It's Learning in het afgelopen jaar?

- M.: Teruglezen van de PowerPoint en dat je informatie achteraf terug kunt vinden op één plaats. Dat vind ik fijn.
- A-G: overzichtelijk, je weet waar je aan toe bent per week. Alles staat op een rij met daarbij het huiswerk en de verdiepende stof erbij dat werkt prettig. Overal is te openen zowel op school al op je mobiel.
- L: Overzicht per onderwerp (niet per week). Dat het huiswerk ook daar ingeleverd kon worden. Niet alles apart, maar alles op één plaats terug kunt vinden. Bijvoorbeeld huiswerk,
- A: ook losse documenten zoals het themaboek en losse documenten staan op één plaats. Excuses van iets kwijt gaat niet meer op.
- R: Huiswerk inleveren zodat je geen losse papiertjes of mails hebt. Goed ook dat het huiswerk gemaakt moest worden, want anders doe ik het echt niet.

2. Wat vonden jullie niet fijn aan het werken met It's Learning in het afgelopen jaar?

- L: Rommelig; voor mij was niet duidelijk uitgelegd wat er moest gebeuren. Daarnaast niet fijn dat het maar voor één vak gebruikt wordt. Als ik wat moest inleveren snapte ik het niet goed.

Wat had je daarin van mij nog nodig gehad?

- L: van tevoren alles laten zien en duidelijke uitleg over hoe het werkt en het voordoen. De randvoorwaarden meer duidelijk.
- A-G: wij hebben er vorig jaar al mee gewerkt door verslagen in te leveren.

Herken je wat L zegt?

- A-G: ja, je moet je draai vinden en weten hoe je iets achteraf nog kunt verbeteren.
- M: wij hebben goede uitleg gekregen in de eerste klas. De docent logde in via het studentenaccount in zodat we konden zien.

Verder geen dingen die niet handig zijn?

- Allen: nee, niet dat ik zo kan noemen. Alleen onderwerpen i.p.v. weeknummers in een map.

3. Wat zou je willen zien op het moment dat je It's Learning opent?

- A-G: blokoverzicht met waar je je bevindt in het blok.
- M: Indeling van onderwerpen per week
- A-G: bijzonderheden per week zoals gastles, huiswerk
- A: huiswerkopdrachten inleveren en voor wanneer.

Samenvatting: eigenlijk een totaaloverzicht van onderdeel, huiswerk, boeken.

- M: weeknummer -> datum, want ik weet nooit welke week het is.
- A-G: alles in één oogopslag

Wat wil je daarna zien/doen/doorklikken?

- A-G: Weekplanning: op het huiswerk van die week kunnen klikken en dan de theorie erbij.
- M: Samenvatting van de lesstof
- A: Onderwerp dat behandeld wordt en dat je dat dan open kunt klikken (doorklikken hyperlink). Aanvullende achtergrondinformatie en samenvatting.

4. Welke onderdelen wil je vinden die niet in de enquête genoemd zijn?

- M: Proeftoetsen, bij voorkeur na elk hoofdstuk (zoals bij FoH). Je kunt dan zelf weten wanneer je die kunt maken. Per onderdeel.
- A-G: fijn om je kennis te testen. Huiswerk, PowerPoint, themaboek
- Allen knikken. Geen aanvullingen.

In welke volgorde?

- R: als je maar duidelijk kan zien waar wat staat maakt de volgorde niet uit.
- Anderen beamen dit.

5. Wat verwacht je van de relatie/communicatie met je docent als It's Learning ingezet wordt?

- A-G: minder persoonlijk. Persoonlijk communiceren is nodig en fijner.
- A: als dat in de les blijft kunnen, vind ik vragen stellen via It's Learning handiger dan weer een los mailtje.
- M: vragen die ik heb onder het leren zou ik gelijk neer willen zetten. Meestal vergeet ik de vragen in de les te stellen, dus dan kan ik het onder het leren direct stellen.
- A-G: via It's Learning kan er wel contact zijn en vragen stellen via It's Learning is ideaal. Mail sturen met een vraag is een grotere stap. Maar persoonlijk contact houden is belangrijk, maar als It's Learning aanvullend is op de les dan kan het.
- A: Mondeling uitleggen in de les is daarbij belangrijk.
- L en R: beamen dat vragen stellen handig is tijdens het leren.
- Allen: aanvullend is het goed, niet in plaats van.

6. Op welke manier kan It's Learning jou helpen om de stof onder de knie te krijgen en jou het gevoel te geven dat je de stof ook beheerst? (Competentie).

- A: Het helpt mij als ik plaatjes zie. Beeldend. Geen lappen tekst, maar plaatjes en filmpjes. Dit helpt mij om het gevoel te geven dat ik de stof beheers voor de toets.
- M: Ja, voor mij ook.
- M: ik ben geen computermens, ik leer liever via boeken, schriften en maak liever samenvattingen.
- M: Mogelijk kan dit gedeeld worden met studenten onderling.
- A: dat zou ideaal zijn, dan kun je samen aan een samenvatting werken.
- R: Samenvattingen helpen mij meer dan It's Learning om de stof te beheersen.

7. Waarin zou je eigen keuzes willen maken in het gebruik met It's Learning? (Autonomie)

- M: huiswerk verplicht stellen, want anders doe ik het toch niet. Huiswerk moet voldoende zijn zodat ik de hoofdstukken ken.

- M: Mevr. ScT heeft bij anatomie een soort zelfstudievragen. Wanneer je die beantwoord heb je een samenvatting van het hoofdstuk. Dat zou ik wel willen.
- A: die vragen zijn de leerdoelen van het themaboek.
- A: Fijn vinden om keuze te maken tussen opdrachten.
- M: Maakt voor mij niet uit wat ik moet doen, ik doe wat u zegt.
- R: Als het verplicht wordt is het goed, anders doe ik het niet. Een keuze is best, maar als ik iets moet doen is het beter.
- A: Sommige vragen zijn onzin. Het huiswerk moet vooral gericht zijn op de les- en toetsstof.
- L: ik zou de makkelijkste en kortste uitkiezen als ik zelf mocht kiezen.

Zou hier nog verschil zitten tussen leerjaar één en twee?

- A-G: ik vind het leuk om verdieping te zoeken.
- A: zelf kijken waar je interesse ligt en daar wat meer over opzoeken.
- M: bij ons in de klas merk je wel dat als we een keuze hebben niemand het doet. De stok achter de deur hebben we nodig.
- A: Stok achter de deur zou voor mij ook zijn als ik minimaal 20 van de 60 vragen moet maken.
- L en R: de druk erachter zorgt ervoor dat ik mijn huiswerk maak. Dit komt mijn leerproces ten goede. Keuze voor het moment van huiswerk maken is fijn. Sanctie: als je de les uit moet om huiswerk te maken mis je een les en dat is niet fijn, dus dan maak ik het wel.
- R: Het scheelt ook dat ik er echt zelf aan gewerkt heb. Ik laat het vaak op het eind aankomen en maak dan graag alles in één keer.
- A-G: je maakt het huiswerk serieus en alleen omdat er plagiaatcontrole op zit. Je leert er gelijk wel heel veel van.
- M: Fijn dat al het huiswerk voor de hele periode op It's Learning stond zodat je zelf kon kiezen op welk moment je het maakt. Als je het de eerste week maakt ben ik er gelijk vanaf. Deze keuze is vrij.
- L: Alles erop voor hele periode maakt dat ik het kan doen als ik tijd heb. Dan heb ik het maar vast gedaan op een moment dat het mij goed uitkomt.

8. Op welke manier kan jouw verantwoordelijkheidsgevoel geprikkeld worden om actief met It's Learning en dus ook de lesstof aan de slag te gaan?

- L: geen idee
- A-G: ligt aan jezelf. Je zit niet voor niets op deze opleiding en je moet toch jezelf dingen eigen maken en je daar verantwoordelijk voor voelen en ook verantwoordelijk voelen voor wat je leert en dat in de praktijk brengen. Dus zelf verdieping zoeken in wat je aangeboden wordt.
- M: Als ik een docent leuk vind, scheelt dat veel. Een saaie docent maakt dat ik het vak helemaal niet meer leuk vind. Dan doe ik er niets meer voor. Het scheelt ook als docenten zelf heel veel weten. Dan doe ik er meer voor.

9. Wat verwachten jullie van het team VP-docenten op het gebied van It's Learning bij VP(T)?

L: Bij meerdere vakken inzetten zodat je er handigheid in krijgt. Goede uitleg

R: Dat ze het zelf ook snappen en uitleg kunnen geven. Keer voordoen.

A-G: beetje hetzelfde inrichten zodat je er handigheid in krijgt.

M: PowerPoints erop zetten zodat ik het nog eens na kan kijken en kan gebruiken bij het leren van mijn toets.

A: meer gebruiken zodat je eraan went.

M: alles op één plaats om dat terug te vinden.

Dank voor jullie komst. Succes met jullie toets -> Chocoladereep als bedankje.

Interview met docenten.

Aanwezig in wisselende samenstelling: AaA, BBB, CcC, DdD, EeE, FfF, GgG

- Welkom – fijn dat jullie mee willen denken.
- Toestemming om op te nemen.
- Doel van groepsinterview/ brainstormsessie is om te zien hoe It's Learning ondersteunend kan zijn aan het vak VPT en om te kijken wat jullie nodig hebben om IL meer te gaan gebruiken.

1. In het visiedocument van onderwijs 2025 en 2032 wordt beschreven dat onderwijs steeds meer gericht wordt op het individu binnen de groep. Individueel lesaanbod, tempo en niveau worden belangrijker. Op welke manier denk je dat It's Learning hier een rol bij zou kunnen spelen?

FfF: je kunt differentiëren door opdrachten te geven. Bij de een wat minder, bij de ander wat uitdaging creëren. **Hoor ik jou zeggen verbreding en verdieping per studenten?** Ja.

DdD: filmpjes toevoegen aan It's Learning. Ik vind dat studenten de filmpjes bekeken moeten hebben. Geeft verbreding en verdieping in het leren, maar ook inzicht krijgen.

CcC: mooi om ook te volgen of ze dat proces gedaan hebben.

AAA: structuur bieden is goed, maar ik zou liever geen lesinhoud op It's Learning willen hebben omdat ik daar een gevaar in zie dat studenten zich alleen nog focussen op It's Learning terwijl ik ze graag in boeken zou willen zien werken. Om leesvaardigheid te creëren. Ik zou boekensysteem niet los willen laten.

CcC: eens. Inhoudelijk wel filmpjes.

FfF eens. Je kunt een opdracht in It's Learning zetten waarbij ze het boek moeten gebruiken.

CcC: Eén medium voor de student waar hij/zij zelf in kan werken.

Dus eigenlijk hoor ik nu 3 dingen. Differentiëren door verbreden en verdiepen, structuur en één medium, liever niet de lesinhoud uit de boeken.

Zou je hierin nog kunnen differentiëren?

CcC: Ik zeg weleens in mijn lessen: dit is iets wat verder gaat, bijvoorbeeld filmpje in het Engels.

Havisten pakten dit op, anderen niet. Knipoog naar het Hbo.

2. Hoe zouden we It's Learning bij VPT kunnen inzetten om autonomie te bieden aan onze studenten?

CcC: Lastig. Zodra je It's Learning inzet zit je al heel sterk in de controlefunctie: heb je gedaan wat je doen moet. Bevestiging van wat je gedaan hebt is nog geen autonomie.

Kun je uitleggen wat je bedoeld? Wat controleer jij bijvoorbeeld?

Hebben ze het filmpje gekeken, hebben ze een score bij de proeftoets? Hebben ze het huiswerk gemaakt? Dit is meer checkfase.

Hoe kan je studenten keuzevrijheid geven binnen It's Learning?

EeE: biedt opdrachten aan in It's Learning, bijvoorbeeld 3, waarbij je dan de studenten vraagt 2 opdrachten te maken die bij je graag wilt doen.

FfF: keuze binnen opdrachten.

CcC: Variant: gedurende leerjaar 1 vraag ik van jou 3 opdrachten die je zelfstandig upload t.a.v. een onderwerp dat jij zelf graag wilt. Allerliefst zou ik willen vragen: verdiep je in een cliënt en werk daarbij uit.....

FfF: Keuze is dan uit cliënt, soort probleem.

CcC: niet persé iedereen dezelfde vragen uitwerken, maar redeneren vanuit de cliënt.

Eigenlijk hoor ik jullie zeggen: je kunt autonomie bieden door meerdere opdrachten te geven en de studenten er daar een aantal van laten kiezen of je geeft ze een bredere opdracht over een ruimere tijd waarbij ze zelf kunnen kiezen hoe ze daar invulling aan geven.

CcC: en dan integreren

BbB: Ik doe weleens 4 verschillende opdrachten volgens Kolb. Daarin moeten ze een opdracht uitwerken op een manier die past bij je leerstijl en kies dan ook een leerstijl die daar tegenovergesteld

aan is. Dan heb je ook een keuze uit 3 leerstijlen terwijl je ze ook prikkelt om te kiezen uit iets waar ze niet competent in zijn. Uitdaging: hoe kiezen ze voor iets wat ze nog niet kunnen.

CcC: structureer jij je opdrachten naar leerstijl?

BbB: onbewust doe ik dat ja. Dat bouw ik vaak op.

CcC: dat doe ik niet, maar dat is wel mooi.

Zijn er nog meer ideeën over het bieden van autonomie/keuze?

EeE: optie laten intekenen op thema waar ze meer informatie over willen of wat ze lastig of moeilijk vinden. Mooi idee voor een toetsweek. Lijst verzamelen op It's Learning.

BbB: Voorbeeldlijst aanbieden met beperkte opties bij eerstejaars.

FfF: lastig om casus uit te werken als ze in een bepaalde setting nog geen stage hebben gelopen.

BbB: Wat ik gedaan heb bij psychiatrie: Neem een casus mee in week 2 uit je praktijk. Ik wil daarbij dat je erbij zet: wat wil je leren (kennis) en welke vaardigheid wil je hierbij ontwikkelen (gesprekken).

Leervragen heb ik terug laten komen in de lessen. Hierbij bied je ze vooraf een keuze aan die je achteraf integreert in je lessen. Maar hoe dat in It's Learning kan zie ik niet voor me.

CcC: ik zie dat wel voor me. Je stelt je vraag in It's Learning en je vraagt aan je student: deze vragen zijn je leerdoelen, wil je daarover in week 5 of 9 inhoudelijk een reflectie op geven. Dit kan op meerdere manieren geïntegreerd worden. Meegekreten heb ik, bruikbaar voor mij is, onduidelijk voor mij blijft. Dan kun je zien wat de student doet en kun je aanvullen op wat SLB probeert: geef je leren een boost! Ik zie dat wel voor me.

CcC: elke periode wil ik starten met een proeftoets als diagnostische toets (minimaal 50 vragen).

Ik pak even de lijn weer terug. Als het gaat om autonomie kunnen we dus drie dingen doen: leerstijl, leerdoelen verschillende opdrachten, keuze binnen opdrachten.

3. Hoe zouden we It's Learning kunnen inzetten om studenten het gevoel te geven competent te zijn?

CcC: Digitale sociale vaardigheidstraining.

BbB: lijkt me gans onmogelijk

CcC: je hebt een scala aan interessante modules. Soms is het behalen van een module en het ontvangen van een certificaat stimulerend voor de student. Triggert de student positief. Zichtbaar maken wat ze hebben behaald. Het is anders wanneer wij zeggen dat ze het huiswerk gemaakt hebben dan dat een systeem zegt: 'Bingo, je hebt deze module gemaakt en je kunt hier je certificaat downloaden'.

FfF: bij digitaal toetsen kun je vaak certificaten downloaden en dat is leuk.

CcC: sommige dingen krijg je op je rapport, maar deze certificaten zijn dan extra -> meer gebrand op.

Een soort zichtbare positieve beloning?

CcC: Ja!

EeE: studenten geven dat ook aan dat ze dat leuk vonden bij de weerbaarheidstraining die ik heb gegeven. Studenten vroegen er zelf om.

CcC: voor het verkrijgen van een certificaat mag je geen medicijnen delen. Dat vind ik goed en stimuleert. Heeft dus gevolgen.

Het gevoel van competentie: maak een toetsje met daarbij een beloningselement in de vorm van een scherm of certificaatje.

BbB: het kan ook kleiner. Op internet staan vaak testjes van maar 10 vragen en ik ben altijd nieuwsgierig naar: hoeveel heb ik er goed. Hoeveel weet ik van het onderwerp. Maak het niet ingewikkelder dan het is. Ga niet het wiel opnieuw uitvinden. Je hebt bijvoorbeeld ExpertCollege (voor excellente leerling). Waarom zou je alles zelf uitvinden. En hebben we daar budget voor en kunnen we dat als school inkopen? Dan kunnen we het ook integreren in meerdere vakken en bevatten geïntegreerde vaardigheden.

Dus aan de ene kant zeg jij (CcC) beloning is goed, maar we moeten niet alles zelf gaan bedenken en uitvinden.

BBB: ja, hou het simpel als je het zelf doet. En als je het ingewikkeld wilt maken ga dan op zoek naar materiaal dat bestaat.

CcC: extra streams doen naast het hoofdvak. Dat stimuleert. Naast mijn diploma ook allerlei certificaten.

Dus eigenlijk zeg je dat je met het aanbieden van certificaten ook de studenten motiveert en aanzet tot leren.

BbB: voorstel naar ontwikkelgroep voor excellente leerlijn. Bij elke module een excellente opdracht ontwikkelen. Die doe je op school of in de BPV. Je daagt studenten uit om verdieping te zoeken of toe te passen in de praktijk. Punten geven aan de opdrachten. Bij je diploma krijg je dan extra certificaat waarbij de studenten aantoont hoeveel punten hij van dat excellente programma heeft behaald. Daarmee laat je een soort excellentie laten zien als je gaat solliciteren. Mogelijk kan dit ook geïntegreerd worden in It's Learning.

Mooi, daarmee heb je een stukje autonomie (eigen keuze) én ook differentiatie tussen studenten.

4. Hoe zouden we It's Learning kunnen inzetten en daarbij de relatie met onze studenten behouden?

FfF: Als docent serieus nakijken, complimenten maken. Aandacht besteden aan wat ze inleveren.

BbB: ik maak altijd werk van mijn beoordeling. Waar blink je in uit, wat doe je goed, wat heb ik gezien van je inzet. Dan doe je ook iets met relatie.

CcC: ik vind het lastig.

Wat vind je lastig?

CcC: Ik vind dat digitaal en relatie haaks op elkaar staat.

BbB: dat klopt. Maar als je in It's Learning gaat beoordelen zet ik altijd wat positiefs neer en geef ik ruimte dat ze daar mondeling op terug kunnen komen. Bij voorkeur positieve feedback schriftelijk en negatieve feedback persoonlijk. Medium is ongeschikt om negatieve feedback te geven. Dat komt de relatie niet ten goede, maar schaadt de relatie is mijn visie. Je kunt dan niet zien of je boodschap overkomt en de ander je begrijpt.

Belemmerd IL de relatie?

CcC: nee, belemmering zit hem in de toegankelijkheid van de docent en hoe je It's Learning inricht.

Wil iemand nog wat kwijt over het onderhouden van een relatie met de student met of naast It's Learning?

EeE: als docent moet je ervoor waken dat It's Learning niet in plaats van de relatie komt. Eerst een goede relatie opbouwen en daarnaast kun je dan It's Learning gebruiken.

CcC: Digitaal portfolio inrichten naast de relatie. Daarbij is wifi/tablet nodig en dat ze dan bij je komen: hier heb ik mijn portfolio.

5. Hoe kan ITLS ervoor zorgen dat studenten zelf verantwoordelijk zijn voor hun leerproces? (zelfsturing)?

CcC: In trouw staat een artikel we minder op de individuele student moeten richten. Verder: in de eerste twee jaar (we willen naar toenemende zelfsturing) structurering in breedste zin van het woord. Van huiswerk tot studieopdrachten die je kunt checken. Bij voorkeur alles in één systeem. Ze weten wat ze moeten doen omdat ze weten waar ze het kunnen vinden. Ook inleveren, proeftoetsen, bekijken en bestuderen. Eén module volgen binnen It's Learning. Eigen regie. E-learning in It's Learning stoppen.

6. Tegen welke problemen lopen jullie aan bij het inrichten van It's Learning?

BbB: heeft te maken met organisatie op school. Nodig is wificode en laptops. Als de randvoorwaarden goed zijn zie ik het wel zitten.

EeE / CcC/ DdD: kennis. Ik ken het systeem niet goed genoeg.

CcC: ik vind het ingewikkeld om een vak aan te vragen en ik wil het zelf in kunnen richten.

7. Hoe kunnen we It's Learning inzetten om de voorkennis te activeren?

DdD: proeftoetsjes vooraf, ongeveer 10 vragen over een hoofdstuk. Uit elke paragraaf een vraag halen.

BbB: Per week hebben we weekthema's. Dus per week 5 vragen stellen (huiswerk).

DdD: Themaboek: per week zien studenten welk onderwerp ze moeten doen. De voorbereiding zien ze ook. Maak 5 vragen over die voorbereiding.

EeE: Huiswerkopdrachten van tevoren maken. Opdracht op It's Learning zetten. Gericht op de stof van de volgende les.

BbB: casus aanbieden op het eindniveau met dingen die ze nog niet snappen en die je gaat behandelen. Vragen welke kennis ze nodig hebben om deze casus te beheersen. Vaak eerst moeilijke woorden, daarna vaardigheden.

EeE: zie je daar geen gevaar in dat ze zich dan niet competent voelen en dan afhaken?

BbB: Laten nadenken over wat ze kunnen is ook nadenken over wat kan ik al. Aantonen: dit gaan we nu doen, aan het eind van dit blok kun je het zelf.

CcC: elke vraag die je niet weet is een leeractie voor jezelf.

BbB: Daarmee geef je gelijk betekenis aan je leerstof.

EeE: doelstelling voor de opdracht moet helder zijn. Uitleggen aan studenten.

CcC: Geef aan: op It's Learning staat een vraag over de lesstof. Volgende week gaat één van jullie die vraag aan de klas uitleggen in 4 minuten. Inhoudelijke vraag die wat verdieping kost. Mogelijk gerelateerd aan lesstof van afgelopen les. Dan is dat de beginsituatie. Helder? Dan gaan we vanuit dat punt verder. Eventueel mogen ze elkaar aanvullen.

8. Hoe kunnen we It's Learning inzetten tijdens de les?

In de enquête gaf het overgrote deel aan dat jullie It's Learning niet zo zien zitten binnen de les.

Wel als voorbereiding en verwerking, maar niet tijdens de les.

BbB: heeft te maken met organisatie op school. Nodig is wificode en laptops. Als de randvoorwaarden goed zijn zie ik het wel zitten.

Stel dat de randvoorwaarden goed zouden zijn zodat er goede internet was en een goede laptop had en dat alles goed werkt.

CcC: dat je ook zelf mag inrichten. Dan zou ik het iedere les gebruiken.

Hoe zou je het gebruiken in de les dan?

Die vraag zou ik alles zelf inrichten en bekijken hoe de opgegeven vraag is uitgewerkt. Je kunt dan statistieken van de klas uitdraaien. Dit is een zwak punt in de klas. Maar It's Learning is zó ingewikkeld hier. Het duurt lang om aan te vragen en je kunt het zelf niet inrichten. Ik kan niets. Je moet alles aanvragen.

BbB: je kunt het zelf inrichten

CcC: nou, graag dan, ik vind het ingewikkeld.

Na dit interview kan ik je dat laten zien. Maar als we even teruggaan naar het interview: welke werkvormen zouden we in It's Learning kunnen gebruiken tijdens de les?

CcC: ik zie het alleen zitten bij zelfstandig werken.

EeE: nou ik vond bij wat jij straks zei bij het huiswerk laten zien.

CcC: te confronterend.

DdD: dat geeft niet

CcC: studenten liever apart nemen.

DdD: Eerst in groepjes je huiswerk bespreken. Als er een aantal keren dezelfde student het huiswerk niet heeft gaan ze elkaar erop aanspreken.

Nu gaat het over huiswerk. Ik proef een beetje dat jullie niet zo enthousiast zijn over het gebruik van IL tijdens de les, behalve als het goed werkt, maar dan nog. Klopt dat?

EeE: ik weet er onvoldoende van om het goed te kunnen toepassen.

BbB: ik weet hoe ik dingen moet toevoegen, maar dat is het. Ik deel geen hand-outs uit. Er zijn vast meer functies, maar ik ken It's Learning onvoldoende om het goed te kunnen gebruiken. Ik gebruik het nu vooral voor het inleveren van documenten. Af en toe wat toelichting en structuur voor het overzicht.

Dus de randvoorwaarden en het ontbreken van kennis over het programma belemmeren het gebruik van It's Learning tijdens de les.

BbB: ja, absoluut. Ik wil een cursus.

CcC: ja ik ook. Vroeger hadden we voor studenten een minicursus op papier.

BbB: ik heb nog een aanvulling. Ik gebruik eigen websites waarbij ik gebruik maak van Word-opdrachten, linkjes, filmpjes. Hier heb ik gekozen voor 8 opdrachten waarvan ze er één verplicht moesten maken en nog een aantal keuze. Hierbij konden ze ook kiezen om een filmpje te kijken met verdiepende informatie. It's Learning kan je ook op die manier gebruiken. Ik gebruik de website omdat ik die goed ken en in It's Learning niet de weg weet.

Opdrachten koppelen aan het boek en die op It's Learning zetten waarbij ze in 3 lesuren zelf de stof doorworstelen. Bij voorkeur in een eigen lokaal. Het OLC vind ik geen optie, veel te onrustig. In een lokaal

kun je met ze meekijken en aanwijzingen geven. Een gesloten klaslokaal kan je wat meer sturen in wat ze aan het doen zijn.

AaA: bij internationalisering heb ik het ingezet als communicatiemiddel (chatfunctie) met studenten in andere landen. Dit zou onderling ook kunnen, discussiëren over een stelling.

9. Hoe kunnen we It's Learning inzetten om studenten voor te bereiden op de toets?

CcC: Mijn wens is dat via IL getoetst kan worden waarbij in leerjaar één alleen meerkeuze vragen zijn. Niet 20, maar 100!

DdD: minitoetsen

BbB: structuur, overzicht: wat is het doel en wat wordt het eindresultaat. Wat moet je kennen, kunnen en weten? Overzicht bieden.

DdD: wat in het themaboek bij de M staat op It's Learning zetten.

BbB: aangevuld met het eindresultaat dat vind ik het belangrijkste.

CcC: Je moet met It's Learning gebieden in kaart brengen waar de studenten goed in is en waar nog ontwikkelmogelijkheden zijn. Mooi middel om te differentiëren. Beoordelingsrapport.

DdD: Gaten in de kennis aanbieden.

AaA: wat kan It's Learning bijdragen aan dat kennistekort?

Wat hier genoemd wordt is mooi, maar ook wel voor gevorderden denk ik. Als we It's Learning volgend jaar inzetten, hoe kunnen we dan voorbereiden op de toets? Er is gezegd minitoetsjes, voorbereidingstoetsen...hoe kunnen we studenten helpen om hun toets te leren?

EeE: in de ZIL die wij ontwikkeld hebben, hebben we elke week een thema en opdrachten en die moeten ze elke week inleveren waarbij ze zich door de hele stof worstelen. Praktische opdrachten en kennisdingen. Als studenten dit steeds inleveren wandelen ze door de stof.

DdD: merk je dan dat het resultaat beter is?

EeE: dat weet ik niet, want het wordt volgend jaar pas ingezet.

BbB: ik vind het een lastige vraag. Ik zie It's Learning vooral als hulpmiddel, terwijl een toets inhoud is en dat wil ik liever niet op It's Learning omdat ik denk dat het medium dan zijn kracht verliest. Ik weet dat studenten gek zijn op digitale dingen. Ze vinden het leuk. Maar toch vind ik niet dat de resultaten erdoor verbeteren. Studenten worden er nog fragmentarischer van. Daarom pleit ik voor boeken waarbij alle stof bij elkaar staan. Ik ben daarin ouderwets wat dat betreft. Even snel dit, scrollen, filmpje. Maar ze doen de opdracht niet tenzij ik hen daartoe dwing.

Om dit punt even samen te vatten: hoe kunnen we It's Learning gebruiken om studenten voor te bereiden op een toets. Door structuur te bieden: wat verwachten we van studenten en voor de rest het liefst de boeken naast It's Learning gebruiken.

DdD: elke keer een ander hersengebied gebruiken door lezen, schrijven, hardop woordjes leren, discussies etc.

CcC: Belangrijk is om structuur te bieden. Studenten worden gek van alle mails van docenten. Als we stoppen met mailen en alles in It's Learning zetten hebben we een ultiem structureringsmiddel.

BbB: ja, en dat werkt. Maar ik heb It's Learning ontdekt met inleveren van opdrachten en ook ik heb vele malen minder e-mails van studenten dan vorig jaar. En studenten weten het te vinden.

Mooi dat jullie dat ook zeggen. Studenten geven aan dat het niet fijn is als één docent het doet, maar als meerdere docenten It's Learning zouden gebruiken. Minimaal 3 vakken per jaar zodat ze het systeem gaan begrijpen.

Gezien de tijd wil ik eigenlijk nog 2 vragen stellen.

Kost It's Learning tijd of levert het tijd op?

In de enquête geven jullie aan dat het nu tijd kost omdat jullie er niet bekend mee zijn terwijl jullie denken dat het bij geroutineerd gebruik ook tijd kan opleveren. Mijn hoofdvraag hierbij is:

10. Wat zou jou helpen om It's Learning meer te gaan gebruiken?

CcC: Alsjeblieft zelf inrichten. Scholing.

EeE: scholing

Scholing bij It's Learning zelf of bijvoorbeeld als ik een scholing geef?

CcC: scholing bij It's Learning

EeE: jij mag het ook gerust doen, dat maakt voor mij geen verschil.

DdD: maakt voor mij ook niet uit.

AaA: Zelf kunnen inrichten. Snel aanklikken, klas eraan koppelen en inrichten.

BbB: Ho ho, je kunt het gewoon aanvragen en dan heb je het en kun je het inrichten.

AaA: Ik vind het ingewikkeld om aan te vragen

Maar hoe gaat die drempel weg bij jou?

AaA: door tien keer tegen mij te zeggen dat het heel makkelijk is. Ik heb het nog nooit ervaren.

EeE: Ik vraag hem aan bij Sjaak en dan richt ik hem zelf in.

BbB: ik wil graag zelf inrichten omdat ik zelf graag de regie heb. Ik kan niet werken met materiaal van een ander. Andere kant: niet zelf inrichten. Eén vakdocent per vak zodat niet iedereen weer wat anders doet, dat maakt het ingewikkeld. Kanttekening: nee, mits er goede afspraken zijn en niet iedereen wat anders doet, want dat neemt het effect van It's Learning weg. Dus als je kiest voor zelf inrichten een format maken met afspraken. Eenheid in afspraken maken.

AaA: studenten zou een soort scherm moeten hebben dat ze makkelijker naar een vak kunnen klikken. Nu moeten ze in een dropdown schemaatje klikken, maar tegels zou fijner zijn. Soort homepage met vakken.

CcC: Functie dat je kunt zien hoe de docent het ziet.

Die functie zit op de homepage

O, dat heb ik nog nooit gedaan.

GgG: Ik heb 2x een training gevolgd. Heeft me inzicht gegeven in wat er allemaal kan met It's Learning, maar de stap maken naar hoe ga ik het nu echt inzetten of invullen of breder invullen, maar ik zou een praktische man/vrouw willen die ons daarbij helpt. Die het inklopt en dat ik niet alles zelf hoeft in te vullen.

Zou een beknopte handleiding daarbij helpen?

GgG: Nee, in kleiner verband – iemand van andere sector waar IL alles is ingericht en dat die ons gaat helpen bij het inrichten en gaat vertellen over de mogelijkheden. Ik vind het een spanningsveld om It's Learning niet te controleren op huiswerk, maar vooral ook functioneel. Ik heb het erop tegen om alles erop te zetten. Maar ik wil weten: wat is het doel? Daar zou ik visie op willen. Met elkaar dus ook een eenduidig beleid hebben. Niet allemaal het wie uitvinden en naar een cursus moeten terwijl er echt mensen rondlopen met veel kennis.

AaA: onderwijsassistent die alles voor iedereen klaarzet en inricht. Praktisch.

BbB: via website maken. Ik heb de opbouw gedaan en Jeanette heeft de input geleverd voor de inhoud.

GgG: eenduidige VP-visie: wat doen we wel en wat niet? Nu zie je dat eigenlijk iedereen ons al voor is en IL ingericht, maar er moet een kader zijn hoe we het gaan inzetten en gaan gebruiken.

Samenvattend kan ik dus zeggen dat jullie nodig hebben: scholing, een eenduidige visie, visie wat we doen met huiswerk(controle), regie op inrichten.

Hebben jullie nog dingen die jullie mij mee willen geven in het onderzoek? De onderzoeksvraag is hoe wij als docenten It's Learning kunnen inzetten bij een theorievak als VPT.

DdD: een opbouw in de onderwerpen.

CcC: de onderdelen zijn onderwerpen zijn niet meer op elkaar afgestemd, maar dat heeft niet met It's Learning te maken.

Ik begrijp heel even niet wat jullie bedoelen.

CcC: De opbouw van de lessen loopt niet meer synchroon. Anatomie behandelt hele andere onderwerpen dan de overige lessen.

AaA: Geerard gaat daarmee aan de slag met het skillsproject. Zou It's Learning daar ook nog een rol in kunnen spelen?

CcC: Die gaat er meer over: waar sta je en hoe ga je verder komen?

GgG: Wat aardig zou zijn (maar gaat verder dan jouw onderzoek) is kijken naar de inrichting van onze opleiding. Misschien moeten wij meer thematisch gaan werken. Daar is It's Learning in mijn optiek een hulpmiddel bij en niet de redding van de opleiding als het gaat om thema's behandelen.

Dan kom je weer bij wat Colinda zei: Dan zou je eigenlijk moeten werken met tegels om een vak aan te klikken.

GGG: dat zou mooi zijn voor studenten zodat ze kunnen zien 'wat komt er nu allemaal', want dat is nu voor studenten niet duidelijk.

CcC: soort windows 10 lay-out.

Hartelijk dank voor jullie input. Hier kan ik zeker wat mee voor mijn onderzoek. De resultaten zal ik rond november met jullie delen tijdens een kennisdelingsmoment of binnen een teamvergadering. Voor de liefhebbers zal ik nu al wat functies binnen It's Learning laten zien.

Feedback Docent op onderzoeksvorstel (l.v.m. ziekte van Cécile Kienhorst neemt Marlies van Winkelhof adhoc waar.

13 april 2017 | Marlies van Winkelhof:

- Je vraag is nu nog breed en kan nog meer aansluiten bij je probleemschets. Suggestie: onderzoeken hoe ELO-structuur kan bieden voor je studenten i.p.v. ondersteunend kan zijn aan.
- Vraag 1-6 zijn geen onderzoeksvragen, maar opzoekvragen. Deze in theoretisch kader zetten en niet in je deelvragen noemen.
- Zoek een theoretisch model als kapstok voor je onderzoeksinstrument

Maartje Bogers:

13 april 2017: Je onderzoeksvraag is nog te breed. Je moet specifieker worden. Wat is structuur?

18 juni 2017: Ik vind de vragen aansluiten bij je hoofdvraag. Hieronder de kritische feedback. Als iets onduidelijk is laat het mij weten. Groetjes Maartje

Enquête voor Docenten:

Aanleiding duidelijk

1 zin, is een lange zin: wat vind jij belangrijk bij het gebruik It's learning... misschien 2 zinnen van maken, lees makkelijker.

10-15min= is de hoeveelheid haalbaar in die tijd?

- Wat is de relevantie dat je het geslacht/leeftijd wilt weten bij vragen collega's? Ga je differentiëren in man-vrouw later? Anders komt 'anonimiteit' wellicht in het geding dat je aan de hand van deze gegevens antwoorden toch kan herleiden.
- Vr.5 Denk je dat It's learning van meerwaarde is bij de invulling. Waarom geen mp=makkelijker te analyseren en dan op deze vraag een toelichting vragen?
- Vr.6 duidelijk, als ze matig mee bekend= precies in het midden, wat kan jij hieruit halen(3punts)
- De openvragen kan je bv. ook in een interview verwerken voor toelichting indien je twijfelt dat de vragenlijst te lang is?
- Vraag 20 en 21 wat bedoel je met inrichten van It's learning, mogelijk specifieker maken? De map indeling of bedoel je wat anders?
- Misschien eerst vraag 24 en dan 23 als aanvulling

Enquête voor studenten:

- vr. 5; wat helpt jou om goed overzicht te krijgen, in het algemeen of m.b.t. It's learning??
- Ik zie dat vraag 6 een aanvulling is, dus vraag 5 is in het algemeen?
- Vr. 7 inrichten: kan dit specifieker? Wat bedoel je hiermee? Bv. op welke manier(en) kan It's learning nog meer gebruikt worden?
- Vr. 8: waarom geen mp zodat het antwoord makkelijker te analyseren is waarna je een openvraag kan toevoegen als toelichting

Welk theoretisch kader gebruik je voor je enquête? Iets van opbouw van de les: opening-kern-afsluiting en hoe ELO hierbij kan aansluiten? En bij de studenten of het de autonomie-competentie bevordert? Of heb je een ander theoretisch kader? Ik heb een oude versie van je onderzoeksplan en hier staat voornamelijk nog theorie over ELO. Weet niet of dat klopt?

Rowan de Jong:

13 april 2017: Je vraag is het 'net niet', maar ik weet niet goed hoe ik hem beter zou verwoorden. Na suggestie van docent: 'Ja, dat bedoel ik'.

11 oktober 2017: je gebruikt collega's en docenten nog door elkaar. Je hebt nog onderdelen in je verslag staan die wel in je onderzoeksvoorstel moeten, maar niet in je verslag hoeven. Dit scheelt je nog ruimte.

Sofie Langhout:

14 september 2017: Ik vind jouw enquête zeer indrukwekkend! Heel afwisselend en goede antwoordmogelijkheden. Ik zou niet weten wat hier niet goed aan is. Ik ben zo onder de indruk dat ik geen kritisch oog heb. Succes! Groetjes Sofie.

2.5 Feedbackformulier praktijk**Feedbackformulier D3: Praktijkonderzoek doen naar aspecten van de kwaliteit van leer- en opleidingsprocessen**

Naam Student: Anita Lagendijk – van Ginkel

Naam van het praktijkonderzoek: It's (alle about) learning. Een onderzoek naar de inzet van de digitale leeromgeving It's Learning

Naam expert uit de praktijk : Jeanette Hakkenberg

Handtekening:

Functie en organisatie: Onderzoekscoach Hoornbeeck College

Feedback uit de beroepspraktijk	Voldaan	Niet voldaan	Toelichting
Het samenwerken met collega's in het bepalen van het onderzoeksprobleem is constructief verlopen.	X		Zeker! Complimenten voor je diepgravende manier van onderzoek doen, de open communicatie naar je 'critical friend' en de manier waarop je dit in het team ook deelt. Het was heerlijk om je maatje te zijn hierbij!
De resultaten en aanbevelingen van het onderzoek zijn op een passende manier gedeeld met collega's.	X		Inhoudsvolle posterpresentatie met praktische en concrete aanbevelingen. Goed om te zien en te horen dat je met veel enthousiasme je ontdekte visie bespreekt, opnieuw bespreekt en tot op de bodem bij anderen uitzoekt of je aanbevelingen passend zijn.

It's (all about) Learning

Hoofdvraag en onderwijskundig kader

Hoe kunnen docenten It's Learning (ITSL) inzetten bij het vak verpleegkundetheorie (VPT) bij eerste en tweedejaars verpleegkundestudenten aan het Hoornbeeck College, daarbij rekening houdend met de basisbehoeften van studenten (Teitler, 2015)?

Onderzoek

- **Beschrijvend** onderzoek (Donk & Lanen, 2016)
- **Kwantitatief en kwalitatief** (Donk & Lanen, 2016)
- **Triangulatie** (Donk & Lanen, 2016)
- **54** Enquêtes verspreid onder studenten
- **44** Enquêtes teruggekregen (82%)
- **15** enquêtes verspreid onder docenten
- **13** enquêtes teruggekregen (87%)
- **2** semigestructureerde interviews, aselecte steekproef met random ~~numbers~~
- **22** bronnen voor het theoretisch kader

Conclusies

Theorie: Bronnen benoemen dat een digitale leeromgeving de ontwikkeling van de toekomst is en een middel dat uitermate geschikt is om te differentiëren tussen studenten en leerstof aantrekkelijk en uitdagend te presenteren (Kennisnet, 2012; Cöpi, 2016; Augustijn, Bladel & Klouwen, 2008). Nadeel is wel dat de het leren kennen van het programma tijd kost en dat er afhankelijkheid is van ICT/wifi (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008). Belangrijk daarbij is een heldere visie op het gebruik van een digitale leeromgeving (Top, 2016). Hulp-middelen om ITSL didactisch verantwoord vorm te geven zijn opgenomen in bijlage 1,2 en 3 van het onderzoeksverslag.

Enquête/interview: Docenten hebben onvoldoende kennis van ITSL en voelen zich niet bekwaam om didactisch verantwoorde lesstof op ITSL te zetten. Docent willen een visie voor de hele verpleegkundeopleiding, scholing en een handleiding.

Enquête/Interview: Studenten ervaren autonomie als ze kunnen kiezen tussen opdrachten en hun eigen tempo kunnen bepalen. Ze ervaren een relatie wanneer ze positieve feedback krijgen via It's Learning. Relatie wordt primair in de klas en secundair via ITSL vormgegeven d.m.v. positieve feedback en. Studenten voelen zich competent wanneer ze met proeftoetsen en ~~PowerPoints~~ hun toets kunnen voorbereiden.

Aanbevelingen

- Visiedocument
- Scholing
- Handleiding
- Team-expert
- ICT/wifi
- Didactische hulpmiddelen in bijlagen 1,2,3 (Kennisnet, 2012).
- Minimaal 3 vakken (Ekeren, Maes & Overbeek, 2008)

Doelstelling

Bijdragen aan de doelstelling van het Hoornbeeck College (HBC) '(...)de inzet van ICT/multimedia is van toegevoegde waarde, doelgericht en draagt bij aan de vorming en toerusting van 21-eeuwse beroepsbeoefenaars (HBC 2014; 2016).

Bronvermelding

- Augustijn, Bladel & Klouwen. (2008). Docent of Electronische leeromgeving. Utrecht: IVLOS
- Donk, van der & Van Lanen. (2016). Praktijkonderzoek in de school. Bussum: Coutinho.
- Ekeren, Maes & Overbeek. (2008). ELO, wat heb ik eraan?
- Hoornbeeck College. (2014). Ons onderwijs richting 2020. Amersfoort: Uitgave in eigen beheer.
- Hoornbeeck College. (2015). Jaarverslag. Amersfoort: Uitgave in eigen beheer.
- It's Learning. (2017). www.itlearning.nl
- Kennisnet. (2012). Weten wat werkt en waarom. Den Haag: Stichting Kennisnet.
- Teitler, P. (2015). Lessen in orde in het mbo. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Top, A. (2016, juni 1). <https://wij-leren.nl/gebruik-ict-leraren.php>.

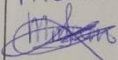
2.4 Posterpresentatie Onderzoek (OWE D3)

Neem dit formulier op in een bijlage van het onderzoeksverslag.

In te vullen door de student

Naam student:	Anita Lagenajk - v. Ginkel
Groep:	LS 15-2 vA
Datum:	26-10-2017

In te vullen door de docent

Naam docent:	Merke Moonen
Handtekening:	

Product: Posterpresentatie	
De student:	
Presenteert zijn/haar onderzoek aan medestudenten door middel van een (digitale) poster.	Voldaan / Niet voldaan

Ruimte voor eventuele feedback*:

Veel tekst op de poster; niet allemaal leesbaar.
Goede bronnen!! Mooi dat je het belang van een visie benadrukt.

Goed dat je de aanbevelingen onderbouwt met theorie!

**Bij score 'niet voldaan' wordt de ruimte voor feedback ingevuld door de docent.*

Mogelijke aandachtspunten:

- De poster ziet er verzorgd uit.
- De tekst is van een afstand goed leesbaar.
- De opbouw is overzichtelijk en logisch.
- De poster heeft een pakkende titel die de lading dekt.
- Bevat naam, organisatie, opleiding en contactgegevens van de auteur.
- Gebruikte bronnen worden vermeld.